

Kallelse/Ärendelista

**Sammanträde med Kultur- och fritidsnämnden,
tisdag 19 mars 2024**

Tid: Kl. 08:30

Plats: Sammanträdet startar med ett besök på Lyckans fritidsgård, Regementsgatan 29. Efter det besöket 08:30-09:30 fortsätter sammanträdet direkt i Kommunhuset, lokal Vänersborg plan 3.

Jonathan Svensson
Ordförande

Maria Nilsson
Sekreterare

Förhinder för ordinarie ledamot att delta vid sammanträdet anmäls via Netpublicator eller till Maria Nilsson, maria.k.nilsson@vanersborg.se

Ledamöter

Jonathan Svensson (S)
Eva Andersen (S)
Mathias Olsson (SD)
Torbjörn Moqvist (SD)
Kristina Edvinsson (M)
Piotr Gabrys (M)
Marianne Karlsson (C)
Gunilla Cederbom (V)
Elisabeth Johansson (KD)

Ersättare

Ann-Sofie Dolk Olsson (S)
Marie Ulander Slättmyr (S)
Helmuth West (-)
Jennifer Strand (SD)
Olivia Läckberg (C)
Madelaine Johansson (V)
Eva Bodén-Johansson (MBP)
Jan Carlstein (L)
Anders Wiklund (MP)

Övriga närvarande

Anna Svensson, förvaltningschef
Amanda Christiansdotter, verksamhetschef
Ida Svanberg, verksamhetschef
Magnus Nordin, verksamhetschef
Marie Jensen, förvaltningsekonom
Jonas Hansson, utredare
Glenn Hasselgren, enhetschef
Pål Castell, utvecklingsledare samhällsplanering
Lena Carlsson, personalföreträdare (ordinarie)
Anna Ljungdahl, personalföreträdare (ordinarie)
Gunvor Eriksson, personalföreträdare (ersättare)
Maria Nilsson, nämndsekreterare

2024-03-19

Inledande formalia

- Mötets öppnande
- Upprop
- Val av justerare, förslag Piotr Gabrys. Justering torsdag 2024-03-21.
- Eventuella beslut om närvarorätt
- Eventuella beslut om yttranderätt
- Anmälan om jäv

	Ärendelista	Dnr	Sida
1	Verksamhetsbesök på Lyckans fritidsgård		
2	Ekonomisk uppföljning februari	2022/88	3 - 6
3	Remiss av Planeringsstrategi 2024-2028	2024/35	7 - 41
4	Fastställande av öppettider	2024/33	42 - 44
5	Samråd om Friluftsstrategi - Information		
6	Val av ledamot till rådet för hälsa och social hållbarhet		
7	Val av ledamot i byggnadsnämndens namnberedning		
8	MRP 2025-2027 Workshop		
9	Utredning om driftsform för verksamhet i Kulturhuset och Huvudnäsaulan	2023/98	45 - 97
10	Anmälan av delegeringsbeslut 2024-02-12--2024-03-10	2024/5	98 - 99
11	Meddelanden/Postlista 2024-02-12--2024-03-10	2024/5	100 - 106
12	Information från förvaltningschef	2024/4	107 - 117
13	Information från ordförande		

Tänk på allergiker och använd inte produkter som ger upphov till stark doft, t.ex. parfym eller rakvatten.

2024-03-06

Dnr: KUFRN 2022/88

Handläggare

Marie Jensen
marie.jensen@vanersborg.se
0521-72 14 41

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

Ekonomisk uppföljning februari

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Som en del i nämndens styrningsuppdrag och för att nå kommunens inriktningsmål om god ekonomisk hushållning har kultur- och fritidsförvaltningen upprättat ekonomisk uppföljning per februari. Månadsuppföljningar för kultur- och fritidsnämnden presenteras de månader som nämnden har möten. I april och augusti månad presenteras mer detaljerade delårsrapporter.

Kultur- och fritidsnämnden har en total budget på 140 754 tkr. För februari redovisas ett totalt utfall på 21 422 tkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 2 037 tkr. Den procentuella förbrukningen uppgår till 15%, riktpunkten för perioden är 17%. Överskott beror till viss del på att verksamhet så som kulturvecka och sommarscen ännu ej genomförts, vissa föreningsbidrag har ännu inte betalats ut samt överskott för hyreskostnader på grund av ännu ej slutförda investeringar. Prognos för året lämnas i april i samband med delårsbokslut.

Beredning

Ekonomikontorets anvisningar för arbete med uppföljning och prognos 2024
Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Underlag

Ekonomisk uppföljning februari

Anna Svensson
Förvaltningschef

Sändlista

-

Kultur- och fritidsnämnden

Ekonomisk uppföljning februari 2024

Månadens riktpunkt: 17%

Belopp i tkr

	Årets budget	Periodens budget	Periodens utfall	Avvikelse	%
Nämnd och administration	12 938	2 156	1 514	642	12%
Kultur	60 800	10 131	9 507	625	16%
Fritid	67 016	11 172	10 401	771	16%
Summa	140 754	23 459	21 422	2 037	15%

Kultur- och fritidsnämnden har en total budget på 140 754 tkr. För februari redovisas ett totalt utfall på 21 422 tkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 2 037 tkr. Den procentuella förbrukningen uppgår till 15%, riktpunkten för perioden är 17%. Överskott beror till viss del på att verksamhet så som kulturvecka och sommarscen ännu ej genomförts, vissa föreningsbidrag har ännu inte betalats ut samt överskott för hyreskostnader på grund av ännu ej slutförda investeringar. Prognos för året lämnas i april i samband med delårsbokslut.

Nämnd och administration

	Årets budget	Periodens budget	Periodens utfall	Avvikelse	%
Nämnd	1 480	247	121	126	8
Administration	11 458	1 910	1 393	516	12
Summa	12 938	2 156	1 514	642	12

Nämnd och administration har en total budget på 12 938 tkr. För februari redovisas ett totalt utfall på 1 514 tkr och ett överskott på 642 tkr.

Nämnd redovisar ett utfall på 121 tkr vilket innebär ett överskott på 126 tkr.

Administration redovisar ett utfall på 1 393 tkr vilket innebär ett överskott på 516 tkr. Jämfört med 2023 har budget för föreningsbidrag om totalt 4 556 tkr flyttats från verksamhetsområde Kultur och verksamhetsområde Fritid till administrationen.

Kultur

	Årets budget	Periodens budget	Periodens utfall	Avvikelse	%
Kultur	5 158	860	667	193	13
Konsthallen	1 970	328	444	-116	23
Timjan	1 487	248	226	22	15
Bibliotek	18 009	3 000	2 840	160	16
Kulturhuset & Vänersborgs museum	10 910	1 818	1 753	65	16
Musik- och kulturskola	23 266	3 877	3 577	300	15
Summa	60 800	10 131	9 507	625	16

Kultur har en total budget på 60 800 tkr och för februari redovisas ett utfall på 9 507 tkr vilket innebär ett positiv avvikelse på 625 tkr. Konsthallen redovisar ett underskott för perioden vilket beror på att verksamheten haft kostnader för pågående projekt där intäkter ännu ej inkommit.

Fritid

	Årets budget	Periodens budget	Periodens utfall	Avvikelse	%
Anläggningar	58 689	9 784	9 052	733	15
Fornvård	40	7	-17	23	-42
Fritidsgårdar	8 204	1 367	1 356	11	17
Fritidsbanken	83	14	10	4	12
Summa	67 016	11 172	10 401	771	16

Fritid har en total budget på 67 016 tkr och för februari redovisas ett utfall på 10 401 tkr vilket innebär ett överskott på 771 tkr.

2024-02-26

Dnr: KUFRN 2024/35

Handläggare

Anna Svensson
anna.svensson@vanersborg.se
0521-72 14 30

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

Tjänsteskrivelse avseende remiss för Planeringsstrategi 2024-2028

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner tjänsteskrivelsen och översänder den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Planeringsstrategi 2024-2028 till Barn- och utbildningsnämnden, Byggnadsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, Socialnämnden, Fyrstads Flygplats AB, AB Vänersborgsbostäder, Fastighets AB Vänersborg, Halle och Hunneberg AB, Visit Trollhättan Vänersborg, *KS 2022/17*.

Kultur- och fritidsförvaltningen har till viss del varit delaktig i arbetet genom workshop i mötesforumet "Samhällsbyggarna".

Ärendet är av mycket komplex natur och det är svårt för förvaltningen att uttala sig om alla de delar som påverkar bedömningarna i strategin. Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden nämns på flera ställen och bedöms därför tillvaratas. Kultur- och fritidsnämnden har inga synpunkter på den föreslagna planeringsstrategin och lämnar därmed inget yttrande.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen

Underlag

Förslag till planeringsstrategi 2024-2028

Anna Svensson

Förvaltningschef

Sändlista

Kommunstyrelsen

Planeringsstrategi 2024–2028

Dokumenttyp Styrdokument enligt 3 kap. 23 § Plan och bygglag (2010:900)	Dokumentnamn Planeringsstrategi 2024–2028	Antagen Skriv ÅÅÅÅ-MM- DD och ev. §	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunstyrelseförvaltningen	Dokumentansvarig Ansvarig för översiktsplanering	Reviderad Skriv ÅÅÅÅ-MM- DD och ev. § X.	Giltighet Till antagande av nästa planeringsstrategi alt. översiktsplan
Dokumentinformation Enligt lag ska kommunen anta en planeringsstrategi varje mandatperiod för att belysa översiktsplanens aktualitet.	Diarienummer KS 2022/174	Uppföljning En gång per mandatperiod	
Ämnesområde Översiktsplanering		Intranät ☐	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns Plan- och bygglag (2010:900, Översiktsplan 2017 (KF, 2017-12-13, § 197), Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön (KF, 2023-02-15, § 4), Fördjupad översiktsplan för Dalslandskusten (KF, 2011-10-26, § 135), Översiktsplan Restad - Brinketorp (KF, 2004-12- 14, § 103).			

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
Process och organisation	5
Publicering	6
Uppföljning och utvärdering	6
Konsekvensbeskrivning	6
Läsanvisning.....	7
Kommunens översiktsplan.....	8
Översiktsplan 2017	8
Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön	8
Fördjupad översiktsplan för Dalslandskusten.....	9
Översiktsplan Restad – Brinketorp	9
Kommentar angående överlappande rekommendationer.....	9
Kommande översiktsplaner.....	10
Förändrade planeringsförutsättningar	11
Nya lagar och översyn av befintlig lagstiftning.....	11
Riksintressen	13
Nationella och regionala mål, strategier och planer.....	14
Förändringar i kommunala styrdokument med påverkan för mark- och vattenanvändning...17	
Övriga ändrade planeringsförutsättningar	19
Utvärdering av översiktsplanens användbarhet.....	21
Redovisning av resultat.....	21
Reflektion	22
Innehållskrav i plan- och bygglagen	24
Länsstyrelsens granskningsyttranden	24
Förvaltning av mark- och vattenområden och byggd miljö	24
Riksintressen	25
Miljökvalitetsnormer	25
Långsiktigt behov av bostäder	25
Samordning med nationella och regionala mål, planer och program.....	26
Redovisning av LIS-områden.....	26
Klimatanpassning.....	26
Mellankommunal planering.....	26
Sammanfattande bedömning av översiktsplanens aktualitet	29
Att beakta vid kommande planrevideringar.....	29
Fortsatt översiktsplanearbete.....	31
Pågående arbeten	31
Återkommande arbeten.....	31

Framtida arbeten	32
------------------------	----

Inledning

Att planlägga användningen av mark och vatten är enligt Plan-och bygglagen (SFS 2010:900) en kommunal angelägenhet. Enligt lagen ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen är inte bindande men ska ge vägledning för beslut om hur mark-och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. En översiktsplan kan kompletteras med fördjupningar, till exempel över ett avgränsat geografiskt eller tematiskt område.

För att hålla översiktsplanen aktuell har det i plan- och bygglagen införts ett krav på kommunerna att ta fram en planeringsstrategi som syftar till att översiktsplanering ska bedrivas kontinuerligt. Planeringsstrategin ersätter aktualitetsprövningen av översiktsplanen och ska beslutas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter ordinarie val (11 september 2024). Denna planeringsstrategi är giltig fram till att nästa planeringsstrategi, alternativt en ny översiktsplan, antas, senast 2 år efter valet 2026. Planeringsstrategin ska även därefter tas fram under första halvan av perioden mellan två ordinarie val om inte en ny översiktsplan antas.

Den antagna planeringsstrategin ska ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, ta ställning till kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen samt bedöma i vilken utsträckning översiktsplanen är aktuell i förhållande till kraven i 3 kap. 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 § plan-och bygglagen. Vänersborgs kommun har även valt att inkludera en utvärdering av översiktsplanens användbarhet.

Process och organisation

Framtagandet av planeringsstrategin har genomförts av projektledare Cornelia Sörman (Utvecklingsledare strategisk samhällsplanering) i samarbete med en projektgrupp bestående av Pål Castell (Utvecklingsledare strategisk samhällsplanering) samt Freddie Carlson (Planhandläggare).

Utöver projektgruppen har olika samarbetsforum och referensgrupper deltagit i arbetet. Dels ett mellankommunalt forum för planeringsstrategin bestående av tjänstepersoner från Färgelanda, Mellerud, Grästorp, Trollhättan och Bengtsfors kommuner. Dels två referensgrupper, en förvaltningsövergripande referensgrupp i form av tjänstepersonsgruppen Samhällsbyggarna och en politisk referensgrupp i form av Samordningsgrupp för strategisk samhällsplanering.

Processen för framtagandet av planeringsstrategin har sett ut enligt följande. Först har förändrade planeringsförutsättningar gått igenom, parallellt med detta har en enkätundersökning genomförts via tjänstepersonsgruppen Samhällsbyggarna för att utvärdera översiktsplanens användbarhet. Därefter har översiktsplanens aktualitet utvärderats utifrån de förändrade planeringsförutsättningarna samt de utpekade lagkraven i Plan- och bygglagen. När behov och brister kartlagts har ett ställningstagande över kommunens fortsatta översiktsplanearbete tagits fram i samarbete med tjänstepersonsgruppen Samhällsbyggarna.

Publicering

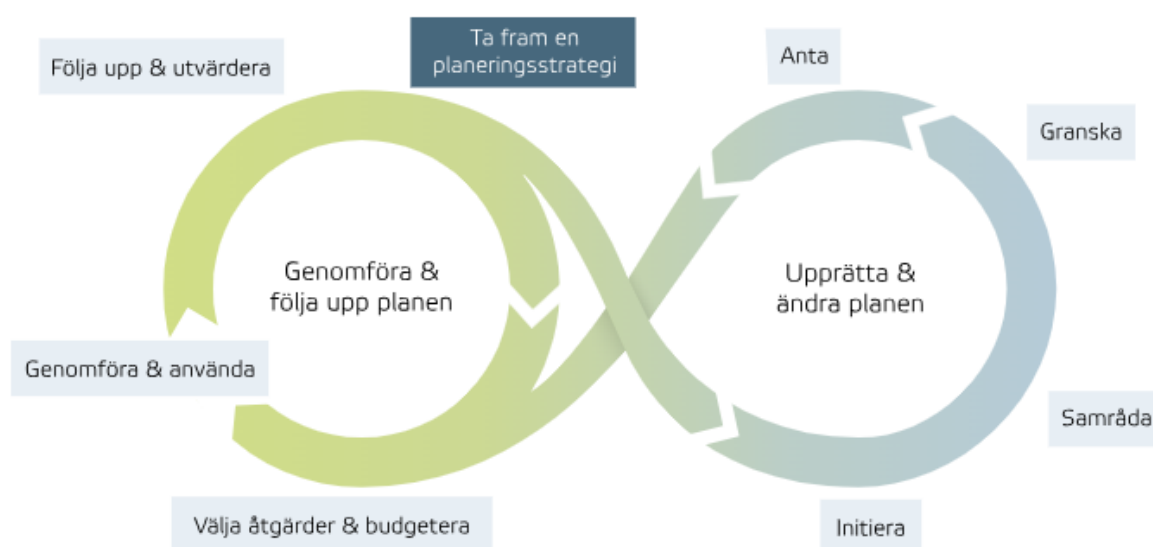
Planeringsstrategin är ett politiskt antaget styrdokument enligt 3 kap. 23 § Plan och bygglagen (2010:900), tillhör kommunens författningssamling och är publicerad på kommunens hemsida.

Planeringsstrategin ska även tillkännages på kommunens anslagstavla samt skickas tillsammans med ett protokollsutdrag med beslutet till Boverket, Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och de kommuner som berörs (Vänersborgs grannkommuner).

Uppföljning och utvärdering

Enligt 3 kap. 23 § Plan- och bygglag (2010:900) ska Kommunfullmäktige anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ett ordinarie val. Därmed har planeringsstrategin en lagstadgad uppföljningsplan, där en ny strategi ska antas vart fjärde år om inte en ny översiktsplan antas. När den nya planeringsstrategin tas fram utvärderas det planerade översiktsplanarbetet som redovisades i föregående plan.

Planeringsstrategin är en del av översiktsplaneprocessen enligt bilden nedan.

Figur 1 - Bild på översiktsplaneprocessen hämtad från [Boverket](#)

Konsekvensbeskrivning

Översiktsplanen måste vara aktuell för att hela planeringsprocessen ska vara effektiv och för att planen ska fungera som vägledning vid beslut om exempelvis detaljplaner. Handläggningen av bygglov och förhandsbesked påverkas också av översiktsplanens aktualitet, eftersom översiktsplanen ligger till grund för lämplighetsprövningen. Om översiktsplanen upphör att vara aktuell skulle handläggningen av bygglov och förhandsbesked försvåras. Detta gäller även andra prövningar av tillstånd och ärenden enligt andra lagstiftningar som till exempel miljöbalken.

Läsanvisning

Dokumentet innehåller följande: en presentation av Vänersborgs kommuns gällande översiktsplaner, redovisning av förändrade planeringsförutsättningar och översiktsplanens användbarhet, redovisning av översiktsplanens aktualitet i förhållande till utpekade krav i Plan- och bygglagen, en sammanfattande bedömning av översiktsplanens aktualitet och ett ställningstagande över framtida översiktsplanarbete.

I dokumentet används begreppet översiktsplan för alla gällande översiktsplanehandlingar. Om hänvisning görs till ett specifikt planbeslut namnges den planen, till exempel Översiktsplan 2017.

I planeringsstrategin förekommer förkortningarna ÖP och FÖP, dessa står för översiktsplan respektive fördjupad översiktsplan.

Kommunens översiktsplan

Nedan redovisas de dokument som ingår i Vänersborgs kommuns översiktsplan.

Översiktsplan 2017

Vänersborgs kommuns översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige 2017-12-13 §197.

Tillhörande handlingar

- ÖP-kartan med alla beteckningar i A1-format samt i digital version
- Bilaga 1: Underlagsdel (bland annat redogörelse för riksintressen, områden med särskilda naturvärden, miljöfarlig verksamhet, föreslagna nya verksamhetsområden och LIS)
- Bilaga 2: Tyckt om Vänersborgs framtid (kort presentation av dialogprocesser och resultat från dem)
- Bilaga 3: Konsekvensbeskrivning
- Bilaga 4: Fortsatt arbete: aktivitetslistan
- Utställningsutlåtande
- Länsstyrelsens granskningsyttrande 2017-09-19

Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön

Antagen av kommunfullmäktige 2023-02-15 §4. Planen redovisar rekommendationer och potentiella utvecklingsområden för Vänersborgs och Vargöns tätortsområde.

Tillhörande handlingar

- Digital rekommendationskarta
- Utredningsdel (bland annat nulägesbeskrivning, analyser och strukturkartor, presenterat utifrån teman och geografiska delområden)
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Granskningsutlåtande
- Länsstyrelsens granskningsyttrande 2022-05-13

Fördjupad översiktsplan för Dalslandskusten

Antagen av kommunfullmäktige 2011-10-26 §135. Planen redovisar hur Dalslandskusten kan utvecklas med hänsyn till bland annat strandskydd, naturvärden och riksintressen.

Översiktsplan Restad –

Brinketorp

Antagen av kommunfullmäktige 2004-12-14 §103. En fördjupad översiktsplan som redovisar hur Restad Gård och dess omgivningar kan förvandlas till en ny stadsdel i Vänersborgs kommun.

Kommentar angående överlappande rekommendationer

Geografiskt finns överlappning mellan ÖP 2017 och de tre FÖP:arna, samt mellan FÖP Vänersborg-Vargön och FÖP Restad-Brinketorp. I beslutshandlingarna kommenteras att planerna ska gälla överlappande, det vill säga att den senare antagna planen inte innebär att den tidigare upphävs för aktuellt område. På några platser har uppmärksammats att överlappningen ger upphov till otydligheter i tolkningen. Dessa beskrivs nedan. Som generell princip i övrigt kan antas att den mest detaljerade planen också är den som ger bäst stöd för vägledningen.

Sikhallsviken

I FÖP Dalslandskusten redovisas ett antal utvecklingsområden kring Sikhallsviken. Områdena är grovt markerade och det finns beskrivningar i text som anger ytterligare rekommendationer. När ÖP 2017 togs fram hade ett detaljplanearbete dragits igång där en mer detaljerad skiss över områdets framtida markanvändning börjat utformas. Det gjordes även en översiktlig analys av landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) där Sikhall kom att ingå som ett av de utvalda områdena. I ÖP 2017 finns områden för bebyggelseutveckling på landsbygd (B3) och LIS i Sikhall, samt mer utförliga rekommendationer i text och karta (se utredningsdelen avsnitt 5 och 6). Dessa överensstämmer inte helt med FÖP-kartan. I detta fall är det naturligt att låta ÖP 2017 ha tolkningsföreträde eftersom den bygger på ett fortsatt arbete som följer upp FÖP Dalslandskusten.

Norr om Brinkeberganstan, Restad gård

FÖP Restad-Brinketorp ligger helt inom planområdet för FÖP Vänersborg-Vargön. I den senare konstateras detta och det fastslås att planerna gäller parallellt. Till större delen hade planområdet för FÖP Restad-Brinketorp redan detaljplanlagts när FÖP Vänersborg-Vargön

togs fram, men norr om Brinkebergsanstalten finns ett utpekat utvecklingsområde som ännu inte planlagts. I FÖP Vänersborg-Vargön finns ett mindre område inlagt som utvecklingsområde (U11), men det motsvarar inte hela området i den tidigare FÖP:en. Dessutom hänvisas i den senare FÖP:en till utvidgning av Brinkåsens verksamhet medan den tidigare FÖP:en beskriver området som reservat för Brinkebergsanstalten. Det aktuella området är idag skogsmark som hänger samman med ett större grönområde på östra Huvudnäsön. Under framtagandet av FÖP Vänersborg-Vargön gjordes ingen fördjupad utredning av anstaltens utvecklingsbehov eller skogsmarkens bevarandevärden. I detta fall är det rimligt att låta den äldre FÖP:en ligga till stöd inför en fråga om framtida detaljplaneläggning, det vill säga utreda den större ytan för eventuell exploatering och låta Brinkebergsanstaltens utvecklingsbehov väga tungt.

Kommande översiktsplaner

FÖP Brålanda

Arbetet med en fördjupad översiktsplan för Brålanda har pågått parallellt med ett utredningsarbete för tågstopp Brålanda. Planen har varit på samråd och beslut om granskning fattades av Kommunstyrelsen 2023-11-29 §243. Planerat antagande för planen är under 2024.

FÖP Frändefors

Frågan om uppstart av arbetet med FÖP Frändefors prövades i samband med en motion under 2023. Beslutet (Kommunfullmäktige 2023-09-13 §137) blev att motionen skulle anses besvarad. Motiveringen var att Kommunstyrelseförvaltningen, tillsammans med Byggnadsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden, bedömde att det är lämpligt att påbörja arbetet med en FÖP för Frändefors i samband med att FÖP för Brålanda avslutas. Beslutsunderlaget hänvisade även till att det framtida översiktsplanarbetet kommer behandlas i denna planeringsstrategi.

FÖP Väne-Ryr

ÖP 2017 nämner att en fördjupad översiktsplan för Väne-Ryr ska tas fram och åtgärden står med i översiktsplanens "aktivitetslista". Prioriteringen av framtida översiktsplanarbete behandlas vidare i senare kapitel av planeringsstrategin.

Förändrade planeringsförutsättningar

Nedan avsnitt baseras i huvudsak på det underlag som Länsstyrelsen tillhandahåller inför framtagandet av en planeringsstrategi. Ändrade planeringsförutsättningar har tagits fram från 2016-04-01 då Översiktsplan 2017 var på samråd.

Nya lagar och översyn av befintlig lagstiftning

Nedan redovisas lagändringar som genomförts samt pågående arbeten med lagar som har bäring på översiktsplaneringen.

Plan- och bygglagen (2010:900)

I augusti 2018 infördes nya krav på översiktsplanens innehåll vad gäller kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Åtgärder för klimatanpassning kopplat till översvämning, ras, skred och erosion har delvis hanterats i både Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön. I sitt granskningsyttrande till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön önskade Länsstyrelsen en högre detaljnivå för hur risker ska hanteras. Mindre kompletteringar i planens utredningsdel genomfördes inför antagande.

Gällande översvämning är nya riktlinjer under framtagande. Det finns även underlag för stigande vatten i Vänern från Länsstyrelsen och MSB som kan användas vid planering. I Översiktsplan 2017 är ett behov av översvämningstudier för Hästefjordarna utpekat. Efter översiktsplanens antagande har ett utredningsbehov även identifierats för Frändeforsån. Gällande skred, ras och erosion har SGI och SGU tagit fram kartunderlag för skredrisk i lutning och strandnära läge i kommunen. Detta underlag används vid detaljplanering och kompletteras ofta med platsspecifika utredningar.

I april 2020 infördes flera ändringar i 3 kap. Översiktsplan, Plan- och bygglagen med syftet att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyttande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. I detta ingår bland annat lagen om att kommunerna ska ta fram en planeringsstrategi.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Ändringarna i 3 kap. rörande planeringsstrategi hanteras genom detta dokument.

I april 2023 kom nya krav på att översiktsplaner ska utformas så att uppgifterna kan tillgängliggöras och behandlas digitalt (2 kap. 5 c § Plan- och byggförordningen). Kravet tillämpas första gången på översiktsplaner som påbörjas efter den 31 december 2026. Boverket fick samtidigt mandat att meddela föreskrifter om standard för utformning av översiktsplaner enligt 3 kap. Plan- och bygglagen och undantag från kravet i 2 kap. 5 c § Plan- och byggförordningen.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Föreskrifter för en digital standard för översiktsplanens utformning är ett arbete som kommunen följer och har deltagit i, bland annat genom yttranden efter remiss. Kommunen kommer fortsättningsvis bevaka och delta i fortsatt arbete.

Miljöbalken (1998:808)

I januari 2018 infördes ett nytt 6 kap. Miljöbedömningar i miljöbalken som innebär nya och ändrade ord och uttryck för att tydliggöra processer om miljöbedömning.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Eftersom en översiktsplan alltid kräver att en miljökonsekvensbedömning tas fram är lagändringen mer relevant för övrigt planeringsarbete så som detaljplanering.

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

I januari 2020 blev barnkonvention svensk lag. Detta förstärker barnrätten vid tillämpningen av andra lagar, exempelvis PBL. Barns intressen ingår i princip i alla de intressen som anges i 2 kap. PBL och även i en del andra bestämmelser i PBL uttrycks barns intressen.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Barnperspektiv ingick i utvärderingen i miljökonsekvensbeskrivningen av *Översiktsplan 2017*. I hög utsträckning anses barnperspektivet tillvaratas genom bevakning av bostadsnära rekreativmiljöer, prioritet till cykel-, gång- och kollektivtrafik, ytor för idrottsutövande och kultur samt kommunal service för barn och unga (förskolor, skolor, fritidsgårdar med mera) och överlag integrerad stadsplanering och god gestaltning av bebyggelsemiljöer. I Vänersborgs kommun har översiktsplanen dock inte den detaljstyrningen att exakt lokalisering av alla funktioner fastställs. Barnperspektivet behöver därför bevakas i fortsatt planering, såväl när det gäller lokaliseringstudier och lokalplanering som detaljplaner och utformning av offentliga miljöer.

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

21 juni 2022 antogs proposition 2021/22:208 Väger till hållbara vattentjänster utav riksdagen. Propositionen innebär förändringar av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Sammanfattningsvis innebär propositionen att kommunernas bedömning av behovet av en allmän vattentjänst ska ta särskild hänsyn till förutsättningarna att tillgodose behovet av vattenförsörjning och avlopp genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Tillkommer gör även kravet på att varje kommun skall ta fram en vattentjänstplan som ska beslutas av kommunfullmäktige och prövas under varje mandatperiod. Den ska innehålla kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden. Vattentjänstplanen ska även innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid den ökade belastning som uppkommer vid skyfall.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Kommunens vattentjänstplan tas fram under 2023 och 2024. Efter antagandet kommer planen ge vägledning för den kommunala utbyggnaden av vatten och avlopp. Beroende på utfallet i planen kan motsättningar uppstå gentemot översiktsplanen där kommunalt vatten och avlopp är en förutsättning för bebyggelseutveckling, exempelvis på Vänersnäs. Detta kommer behöva följas upp efter antagande.

I översiktsplanen beskrivs att uppföljning av Blåplanen genom en handlingsplan är en punkt för fortsatt arbete. Detta för att fortsätta det löpande arbetet med vattenfrågor och uppfyllande av EU:s ramdirektiv för vatten.

Riksintressen

Nedan redovisas de förändringar av riksintressen som genomförts sedan antagandet av Översiktsplan 2017.

Riksintresse energidistribution

Nya anspråk som berör kommunen tillkom i april 2019 (distributionsnät kopplat till Brofjorden). Ändringen innebär att riksintresseområdena utökas med tillhörande energiinfrastruktur (vilket då berör fler kommuner i länet än de kommuner där energiproduktionsanläggningarna ligger). Avgränsning och värdebeskrivning är sekretessbelagda.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Riksintresset påverkas inte av översiktsplanens utformning.

Riksintresse friluftsliv

2017 fattades beslut om ett nytt riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (1998:808). Det nya riksintresseområdet är Vänern.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Vänern är sedan tidigare ett utpekat riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Kommunen bedömer att det nya riksintresseobjektet inte innebär nya konflikter med översiktsplanen, men att det ställer ytterligare hänsynskrav inför framtida ställningstaganden. Framför allt kring utredningsområdena kring Dalbobergen (U22 och U23 i FÖP Vänersborg-Vargön).

Riksintressen för totalförsvarets militära del

2018 adderades MSA-område (yta inom vilket det finns fastställda höjder för högsta tillåtna objekt) för Råda övningsflygfält. Militär definition av MSA avser "Minimum Safe Altitude". 2018 år utökades även påverkansområdet för väderradar Vara.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Inom dessa områden ska alla höga objekt remitteras Försvarsmakten för bedömning. Motsvarande områden täcker redan nästan hela kommunens yta. De nya riksintresseobjekten förändrar därmed ingenting för kommunens del.

Riksintresse kommunikationer

Riksintresset för Trollhättan-Vänersborgs flygplats togs bort tillsammans med anslutande vägar i Trafikverkets revidering av riksintressen för kommunikation 2022. Vänersborg skickade en begäran om utrivning av riksintresse för hamn i Vänersborg under våren 2023. Sjöfartsverket har även anmält brist i farled till Trafikverket och med anledning av detta arbetar Trafikverket även med en precisering av riksintresset för farleden med syftet att lägga till funktionen väntkaj.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Kommunens ställningstagande att bevaka flygplatsens intressen i planeringen ligger kvar även då Trafikverket beslutat ta bort riksintresset.

I översiktsplanen finns farleden markerad, men läge för hamn pekas ut i Vargön då det finns tidigare beslut om att flytta hamnverksamheten från centrala Vänersborg. Förändringar av riksintresset innebär inga direkta konflikter med översiktsplanen, men behovet av en väntkaj längs farleden kan behöva föras in när översiktsplanen revideras. Likaså bör en eventuell utrivning av riksintresset för Vänersborgs hamn inkluderas när översiktsplanen revideras.

Riksintresse naturvård

Länsstyrelsen arbetar med att se över gränsdragningen för riksintresse för naturvård Hullsjön och Västra Tunhem.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Eventuella förändringar bör inkluderas när översiktsplanen revideras nästa gång.

Nationella och regionala mål, strategier och planer

Det finns en stor mängd mål, strategier och planer på nationell och regional nivå. Nedan presenteras ett urval som har särskild bäring på kommunens översiktsplanearbete de kommande fyra åren.

Regional utveckling/utvecklingsstrategier

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

Strategin är framtagen av Västra Götalandsregionen och pekar ut riktningen för hur Västra Götaland ska utvecklas till 2030. Strategin konkretiserar även vad en sådan omställning innebär ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Utvecklingsstrategin innehåller mål, långsiktiga prioriteringar, tvärsektoriella kraftsamlingar samt en text som berör genomförande av strategin.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Vänersborgs översiktsplan går i linje med den regionala utvecklingsstrategin. Bland annat kopplar den långsiktiga prioriteringen "Knyta samman Västra Götaland" i den regionala utvecklingsstrategin tydligt samman med översiktsplanens grundstrategier "Tillväxt bygger på samspel i regionen", "Utveckling drivs genom samverkan" och "Det ska vara lätt att leva miljövänligt".

Miljö och klimat

Sveriges klimatmål och klimatpolitiska ramverk

2017 antog Sverige ett klimatpolitiskt ramverk. Ramverket består av en klimatlag, klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. Det långsiktiga målet är att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, efter det ska landet uppnå negativa utsläpp.

Regionala miljömål för Västra Götaland

De regionala miljömålen består av nationella miljömål med preciseringar och etappmål som antogs som regionala 2013, samt de 34 regionala tilläggsmålen. De regionala tilläggsmålen

lyfter fram regionala särdrag och områden som kräver ytterligare insatser och tydliggör därmed vad som behöver uppnås i Västra Götaland för att nå målen.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: De regionala och nationella miljömålen samt det klimatpolitiska ramverket är aktuella i och ska genomsyra alla planeringsfrågor. Målen tas upp och behandlas framför allt i *Översiktsplan 2017*, kommunens lokala miljömål *Miljöprogram 2030* samt energiplanen *Strategi för ett fossilfritt Vänersborg 2030*. Åtgärdsprogrammet för de regionala miljömålen i Västra Götaland utgör en del av kommunens kontinuerliga arbete med miljöfrågor. Kommunens miljöprogram är under revidering. Där har både nationella och regionala mål och strategier kopplade till miljö och klimat inkluderats och arbetats med.

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om

Klimat 2030 drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Kraftsamlingen samlar kommuner, företag, högskolor och andra organisationer i Västra Götaland som vill ta ställning och bidra i omställningen till en klimatsmart region. I arbetet ingår klimatlöften som kommunerna kan välja att anta.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Vänersborgs kommun arbetar aktivt med de klimatlöften som ingår i Klimat 2030. För perioden 2024–2026 har det politiskt beslutats att Vänersborgs kommun antar 24 av 30 klimatlöften (KF 2023-09-13, § 147), två exempel är "Vi arbetar aktivt med vår energiplan" och "Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet".

Strålning

Nationell handlingsplan för radon

Handlingsplanens mål är att reducera befolkningens exponering för radon. Nyckelområden för att nå målet är att genomföra fler radonmätningar och öka olika målgruppers kunskap om radon.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: För kommunen finns det en översiktlig markradonundersökning gjord av Västsvenska Berg från 1989. Dessutom har Sveriges geologiska undersökning (SGU) heltäckande kartor för strålning, för kalium, torium och gamma. I kommunens antagna och pågående översiktsplaner har frågan studerats frö nya utvecklingsområden. Sammantaget bedöms dessa planeringsunderlag tillräckliga för att ge stöd i översiktsplanarbetet. Frågan hanteras löpande i kommande plan- och bygglovsprövningar och val av grundläggning diskuteras på det tekniska samrådet.

Infrastruktur

Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033

För Älvsborgsbanan planerades en reinvestering i form av brobyte över Trollhätte kanal (utförande 2022–2025). Planen redovisar även att E45 Vänersborg–Mellerud, deletapp Liden–Frändefors, ombyggnad 2+1 har övervägts i förslaget men inte inkluderats. Ombyggnationen av E45 nämns som ett åtgärdsförslag vid utökade rammar.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Järnvägsbron över Trollhätte kanal som finns namngivet i Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033 blev akut avstängd under våren 2023. Istället för utbyte av bron planeras en renovering som ska bli färdigställd i årsskiftet 2024/2025 enligt gällande tidsplan.

I *Översiktsplan 2017* redovisas ett vägreservat från en tidigare utredning av 2+1-väg för E45. Detta reservat har ingen formell giltighet utan framtida sträckning av E45 mellan Liden-Mellerud kommer avgöras först i ett vägplaneskede, efter att sträckan inkluderats i Nationell plan för transportinfrastruktur.

Regional transportinfrastrukturplan för Västra Götaland 2022–2033

I den regionala transportinfrastrukturplanen finns medel avsatta till åtgärder för att utöka kapaciteten på Vänersborg C för att kunna inrymma tre tåg samtidigt på stationsområdet. Medel finns även till signalåtgärder för ökad kapacitet och robusthet mellan Vänersborg och Öxnered. Den regionala planen pekar även på behovet att prioritera åtgärder för att höja hastigheten mellan Vänersborg och Herrljunga. I den regionala transportinfrastrukturplanen ingår driftbidrag till Trollhättan-Vänersborgs flygplats som avser bidra till nationell tillgänglighet inom hela regionen.

Planen pekar ut prioriterade brister i den regionala transportinfrastrukturen som kan bli aktuella till kommande planrevideringar. För de prioriterade bristerna i statligt vägnät behöver det genomföras åtgärdsvalsstudier eller motsvarande utredningar innan de kan inkluderas i kommande transportinfrastrukturplaner. Följande prioriterade brister berör Vänersborgs kommun:

- Väg 44, kvarvarande sträcka förbifart Lidköping och sträckan Lidköping – Grästorps
- Väg 173, Färgelanda – Frändefors

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Kapacitetsutökningen på Vänersborgs central, järnvägsbrons renovering och den flytt av hamnen som omnämns i avsnitt Riksintressen, har alla påverkan på planeringen av Sanden. Utvecklingen av Sanden finns omnämnd i *Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön*.

Kommunen har deltagit i arbetet med åtgärdsvalsstudier för väg 44 och 173.

Trafikförsörjningsprogram 2021 – 2025 Hållbara resor i Västra Götaland

Trafikförsörjningsprogrammet är tillsammans med regionfullmäktiges budget Västra Götalandsregionens övergripande styrdokument för kollektivtrafikens utveckling. Trafikförsörjningsprogrammet har ett övergripande mål om att andelen hållbara resor ska öka i hela Västra Götaland, med ambitionen att alla resor ska vara hållbara.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Ett arbete sker med att revidera det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Västra Götaland, trafikförsörjningsprogrammet förväntas antas under 2025. Kommunen deltar och bevakar arbetet, bland annat genom deltagande i en referensgrupp med tjänstepersoner från kommuner i regionen.

Målbild tåg 2035 – utveckling av tågtrafiken i Västra Götaland

Målbilden är framtagen av Västra Götalandsregionen och siktar mot att tågresandet i Västsverige ska trefaldigas från 2006 till 130 000 resor/dag år 2035. En del av att nå målbilden är öppningen av nya stationer, detta planeras bland annat i Brålanda och i ett senare skede Frändefors i Vänersborgs kommun.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Arbetet inför tågstopp Brålanda sker i samverkan med andra aktörer så som Fyrbodals kommunalförbund, Västra Götalandsregionen och Trafikverket. I Vänersborg tas en ny fördjupad översiktsplan fram för Brålanda som ett steg i arbetet. Framgent kommer samma process behövas för Frändefors.

Kollektivtrafikplan för Trollhättan och Vänersborg

Trollhättan och Vänersborg utgör gemensamt ett av Västra Götalandsregionens prioriterade pendlingsnav. Kollektivtrafikplanen utgör en gemensam målbild för kollektivtrafikens utveckling fram till år 2030 och är framtagen av Västra Götalandsregionen tillsammans med Trollhättans Stad, Vänersborgs kommun och Västtrafik. Kollektivtrafiken följs upp i Stadstrafikforum och realiserar genom Handlingsplan 2030 Trollhättan och Vänersborg.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Kollektivtrafikplanen och den tillhörande handlingsplanen arbetas med kontinuerligt tillsammans med Västtrafik, aktuell trafikoperatör och Trollhättans stad.

Förändringar i kommunala styrdokument med påverkan för mark- och vattenanvändning

Sedan Översiktsplan 2017 antogs har Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön antagits. Utöver det har följande kommunala styrdokument med betydelse för översiktsplaneringen tillkommit:

- Strategi för ett fossilfritt Vänersborg 2030 – transporter, el och uppvärmning (KF 2021-06-16, § 86)
- Bostadsförsörjningsplan 2021–2025 (KF 2021-03-17, § 27)
- Strategi för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Dagvattenplan (som ska integreras med Blåplan del 2)
- Vänersborgs kommun avfallsplan (KF 2021-06-16, § 84)
- Plan för krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd. Perioden 2019–2022
- Handlingsplan Förorenade områden (MHN 2022-12-07, § 43)
- Naturvårdsstrategi (KF 2023-05-17, § 73)
- Skogspolicy (KF 2023-06-21, § 108) och riktlinjer för kommunens skogshantering (SBN 2023-09-21, § 113)
- Program för bevarande och utveckling av Vänersborgs innerstad
- Riktlinjer för gestaltning i SAAB-området (BN 2021-04-06, § 39)
- Råd och riktlinjer för skyltning (BN 2022-08-16, § 94)
- Konstprogram 2024-2026 (KS 2023-11-01 §227)
- Strategi för laddinfrastruktur
- Cykelplan Vänersborg (KF 2018-03-28 §20)
- Ett antal planer och förstudier kopplade till kommunens lokalförsörjning
- Ett antal detaljplaner, bland annat för Öxnered-Skaven, Trestad center västra, Källeberg och Grävlingen

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Dessa styrdokument kommer på det stora hela att fungera parallellt med översiktsplanen och medför inga direkta behov av revidering av översiktsplanen. I några fall kan det dock finnas anledning att lyfta fram saker som kan vara bra att ha i åtanke inför kommande ÖP-revidering och några tänkbara ottydligheter kan behöva belysas.

- Dagvattenplanen innehåller åtgärdsförslag på ett antal platser. Dessa kan vara bra att lyfta med som rekommendationer i översiktsplanen.
- Cykelplanen behöver synkroniseras med de förslag på åtgärder i cykelvägnätet som finns med i översiktsplanen.
- Naturvårdsstrategin innehåller bland annat en prioritering om Skyddad natur, där ett antal områden pekas ut som skyddsvärda. Dessa bör få en motsvarande rekommendation i översiktsplanen.
- Friluftstrategi är under framtagande. Eventuella behov av uppdatering av översiktsplanens rekommendationer behöver ses över när Friluftstrategin är antagen.
- Bland annat Länsstyrelsen har pekat på konflikter mellan kommunens ställningstagande kring naturvård och friluftsliv å ena sidan, och förslagen med exploatering i Dalboborgen å andra sidan. Önskvärt vore att översiktsplanen landar i ett mer tydligt ställningstagande kring dessa områden (U22 och U23 i FÖP Vänersborg-Vargön).
- I förslag till Vattentjänstplan görs ställningstaganden som delvis innebär ett nytt tänk kring krav på kommunal VA-anslutning utanför tätort. Framför allt är detta tydligt på Vänersnäs där översiktsplanen trycker hårt på kommunal VA-anslutning i linje med tidigare VA-plan. Eventuellt behöver översiktsplanen revideras när det gäller rekommendationerna för ny bebyggelse på Vänersnäs och till dess att revidering gjorts kan en omtolkning av tidigare skrivelser behövas.
- Kommunens politiskt antagna styrdokument för skogshantering innehåller inga kartor utan fastställer principer och olika typer av inriktning på skogsbruket. Den skogsbruksplan som Samhällsbyggnadsförvaltningen tar fram utifrån riktlinjerna behöver samordnas med översiktsplanens rekommendationer, Naturvårdsstrategi och kommande Friluftstrategi.
- I takt med att översiktsplanens utrednings- och utvecklingsområden detaljplaneläggs behöver översiktsplanen uppdateras så att rekommendationerna rör den långsiktiga markanvändningen. Det gäller bland annat delar av Skaven, Södra Sanden och Grunnebo.
- Även när det gäller infrastruktur kan översiktsplanen behöva uppdateras i takt med att utredningar och anläggningsprojekt blir klara. Detta gäller bland annat Brätteleken.

Övriga ändrade planeringsförutsättningar

Energi

Sedan 2017, då kommunens översiktsplan antogs, har mycket hänt på energiområdet. Sammanfattningsvis pekar utvecklingen mot att det måste till mer elproduktion på fler platser i landet.

Sveriges långsiktiga klimatmål är att senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Ett delmål är att utsläppen från inrikes transporter, förutom inrikesflyg, ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med 2010.

Användningen av fossil energi behöver minska för att minska påverkan på klimatet. Effektivisering och elektrifiering är trender inom fältet. Transportsektorn håller på att elektrifieras men behovet av el är också stort för en omställning av industrin.

Ett geografiskt område, till exempel en kommun, behöver inte vara självförsörjande. Dock är tillgång till ström, effekt och även kapacitet i ledningsnät viktiga faktorer för ökad elektrifiering. Därmed behöver även kommuner öka sin inhemska produktion och för att med större säkerhet ha tillgång till energi. En mer decentraliserad produktion ställer nya krav på elnäten och sättet att planera för energiförsörjning.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Energiproduktion är en mycket viktig strategisk fråga som hänger samman med bland annat klimatomställning, beredskap och näringslivsutveckling. Frågan bör i första hand hanteras på nationell och regional nivå. Kommunen har en energiplan (*Strategi för ett fossilfritt Vänersborg 2030 – transporter, el och uppvärmning*, antagen av kommunfullmäktige 2021-06-16 §86), som bland annat innehåller målsättning att öka solelsproduktionen.

Kommunen har tagit fram Strategi för laddinfrastruktur vars syfte är att definiera kommunens roll och ställningstagande inom området, och därigenom bidra till att nå målet om fossiloberoende transporter innan 2030.

När det gäller vindkraft utreddes frågan i samband med framtagandet av en vindbruksplan 2007–2011. Efter utställning 2010 framkom att det saknas lämplig plats för vindkraftsutbyggnad i Vänersborgs kommun, vilket tydligt framgick av länsstyrelsens granskningsyttrande 2010-10-06. Därför antogs aldrig vindbruksplanen. Närheten till Såtenäs flygflottilj gör att nästan hela kommunen ligger inom totalförsvarets riksintresseområde där Försvarsmakten motsätter sig utbyggnad av vindkraftverk. Den enda del av kommunen som ligger utanför detta område är Kroppefjäll, där höga natur- och rekreationsvärden gör vindkraftsutbyggnad olämpligt.

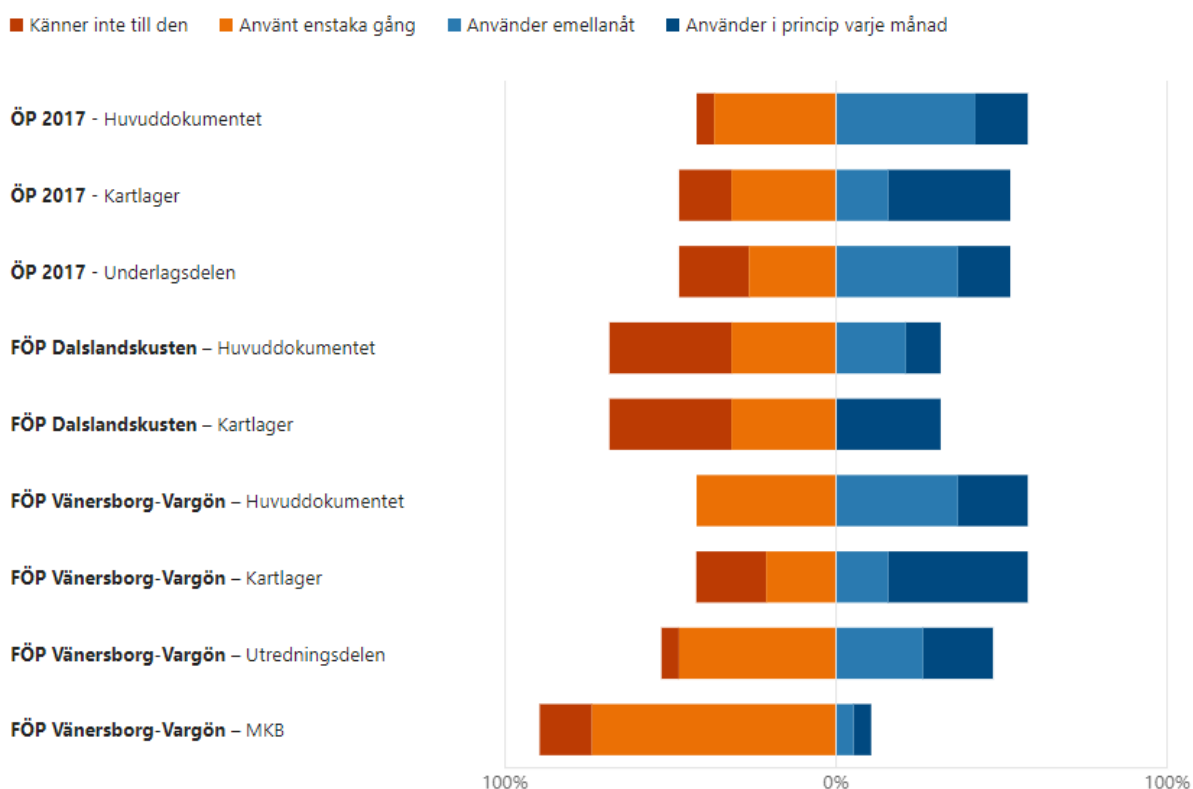
Kommunen bedömer att översiktsplanen inte påverkas av nya planeringsförutsättningar på energiområdet men att frågan är viktig att driva både lokalt och i regional samverkan. Dit hör bland annat frågor om kraftledningsnät, solelsparker, biogas, etableringar av energiintensiva verksamheter och åtgärder för minskad elförbrukning, energieffektivisering och -lagring.

Utvärdering av översiktsplanens användbarhet

Under våren 2023 skickades en enkät ut till den förvaltningsövergripande tjänstepersonsgruppen Samhällsbyggarna med blandade frågor kring översiktsplanens användbarhet. Totalt inkom 19 svar där alla förvaltningar representerades.

Redovisning av resultat

Ur enkätsvaren kan ses att ur kommunens alla översiktsplanedokument har i princip samtliga använt Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön, vissa mer flitigt än andra. FÖP Dalslandskusten är det fler än en tredjedel som inte känner till. Främst är det huvuddokumentet i respektive översiktsplan som medarbetarna känner till, samtidigt som det är kartlagren som används i högre utsträckning.

Figur 2 - Svar på frågan "Vilka av dessa dokument känner du till och hur ofta använder du dokumenten?"

Själva huvuddokumentet nyttjas i högre utsträckning i PDF än i tryckt form, samtidigt som skrivbordsapplikationen myCarta används mer än webbkartan. Avseende tillgänglighet upplevs datorn vara det viktigaste gränssnittet, medan knappt hälften ändå ser nyttan av det tryckta formatet. Att anpassa översiktsplanen för mobiltelefonen anser ingen vara viktigt. Sammantaget ges betyget sex av tio i tillgänglighet.

Figur 3 - Svar på frågan "När ÖP:n används, vilka format används främst?"

I princip alla anser att översiktsplanen ger tillräckligt stöd i deras arbete, exempelvis ger den bra vägledning för olika geografiska områden och tydliga riktlinjer för efterföljande plan- och bygglovsarbete. Exempel på när översiktsplanen inte ger stöd i arbetet är emellertid på landsbygden och avvägningen exploatering/bevarande (naturvärden).

Aspekter som bedöms som viktiga att ha med i en översiktsplan är utbyggnadstakt, det sociala perspektivet, grön infrastruktur och ett helhetstänk med bostad, skola och övrig service.

Vid frågan om något i översiktsplanen behöver ändras eller kompletteras utifrån framtida planeringsförutsättningar nämns:

- djupare förståelse av vattentjänstplanens vikt
- i vilken utsträckning är vi beredda att förtäta
- hushållsnära insamling av avfall
- klimatanpassning
- drönarflygning/-korridorer
- civilförsvaret
- barnperspektivet
- skyddsvärd natur

Reflektion

Antalet medarbetare som besvarade enkäten får anses lågt i jämförelse med det förmodade antalet som till vardags använder kommunens översiktsplaner. Det går ändå dra vissa slutsatser:

Tillgänglighet

Tillgängligheten till dokumenten anses relativt låg. Det går att utläsa att det är sällananvändare som anser dokumenten svårfunna. En utmaning finns i att få fler användare att finna ställningstaganden och resonemang i tillhörande dokument, så att kartan inte blir den enda källan. Tillgängligheten är en viktig fråga att arbeta med i fortsättningen för att få bredare förankring i organisationen.

Många frågor

Inför framtida ÖP-arbete behövs bred förankring. Trots att tidigare ÖP-arbeten föregåtts av breda arbetsgrupper bedöms ändå vissa frågor som glömda eller ohanterade. De framtida planeringsfrågorna är många, och fler lär tillkomma, vilket ställer krav på ÖP-processen.

Utbyggnadsordning

I flera olika kommentarer efterfrågas en tydligare redovisning av utbyggnadstakt och prioriteringsordning för både bostäder och verksamhetsområden samt en tydligare koppling

mellan utbyggnadsområden och kommunal service. Båda dessa delar tas upp i kommunens arbete med "Målbild 2050" där strategier och principer för samordning av olika utvecklingsprojekt föreslås.

Detaljeringsgrad

Bland kommentarerna fanns även en efterfrågan om olika ställningstaganden inom områden som har en högre detaljnivå än vad en översiktsplan generellt har. En översiktsplan har breda krav på innehåll och måste i många fall hållas på en mer generell och översiktlig skala. Syftet med en översiktsplan är att ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön och redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Skalan gör att detaljeringsgraden måste begränsas, mycket för att dokumentet ska vara långsiktigt användbart och i hanterlig storlek.

Kommande standard

Det pågår ett arbete nationellt med att utveckla en standard för översiktsplaneringen och att nya översiktsplaner ska vara helt digitaliserad från 2026. Vänersborgs kommun deltar på olika sätt i det utvecklingsarbetet. Det kommer att medföra vissa förändringar i hur översiktsplanen kan utformas.

Innehållskrav i plan- och bygglagen

Nedan beskrivs översiktsplanens aktualitet i förhållande till kraven i 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 § PBL. Eftersom Västra Götalandsregionen inte har någon regionplan har 5 § punkt 5 inte inkluderats i redovisningen. Avsnittet inleds med en redovisning av Länsstyrelsens granskningsyttranden till Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön.

Länsstyrelsens granskningsyttranden

Länsstyrelsen meddelade i sin redovisning av statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet, inkommen till kommunen 2022-04-08, att granskningsyttrandena som lämnats till Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön var fortsatt aktuella.

Länsstyrelsens granskningsyttrande till Översiktsplan 2017 beskriver ett behov av en fördjupad översiktsplan för tätorterna Vänersborg och Vargön för att ge tillräcklig vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Samma gäller för riksintressena i området.

Många av de frågor som togs upp i Länsstyrelsens granskningsyttrande till Översiktsplan 2017 hanterades i Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön.

I sitt granskningsyttrande till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön meddelade Länsstyrelsen att den fördjupade översiktsplanen i sin dåvarande utformning inte kunde betraktas som en överenskommelse mellan stat och kommun. Länsstyrelsen önskade bland annat att redovisningen av planeringsförutsättningar, påverkan på miljö kvalitetsnormer och anpassning till riksintressen skulle kompletteras.

De synpunkter som Länsstyrelsen meddelade gällande Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön besvarades i granskningsutlåtandet. De anmärkningar som Länsstyrelsen hade på planen inkluderades även i både planhandling och markanvändningskarta.

Förvaltning av mark- och vattenområden och byggd miljö

I översiktsplanen ska kommunen redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Grunddragen ska framgå av en karta. Det ska även framgå hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Översiktsplan 2017 i kombination med de fördjupade översiktsplanerna redovisar avsedd användning av mark- och vattenområden i kommunen samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. I kapitlet som redovisar kommunens gällande översiktsplaner redovisas även hur markanvändningen i översiktsplanerna förhåller sig till varandra, detta ger ytterligare vägledning i den avsedda mark- och vattenanvändningen.

De invändningar som Länsstyrelsen har i deras granskningsyttrande till Översiktsplan 2017 tas om hand i Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön. I granskningsyttrandet till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön har Länsstyrelsen inte några invändningar gällande dessa frågor.

Riksintressen

I översiktsplanen ska framgå hur kommunen anser att de riksintressen som berör kommunen ska tillgodoseas. Detta har kommunen gjort i gällande översiktsplan och de förändringar som

tillkommit bland riksintressena bedöms inte påverka översiktsplanens aktualitet utöver att justeringar av riksintresseredovisningen behöver genomföras vid nästa revidering av översiktsplanen.

I sitt granskningsyttrande till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön gör Länsstyrelsen bedömningen att ett antal riksintressen riskerar att påtagligt skadas av det som föreslås i planen. Bedömningen kommenteras i kommunens granskningsutlåtande och planen har kompletterats med Länsstyrelsens synpunkter.

Ställningstagandena i översiktsplanen i kombination med länsstyrelsens granskningsyttrande är vägledande för efterföljande processer. Eftersom stat och kommun inte är överens på delar som berör riksintressen finns risk för prövning gällande påtaglig skada i efterföljande processer. Det gäller följande riksintressen:

- Halle- och Hunneberg (naturvård)
- Tunhemsslätten med Hullsjön (naturvård)
- Väneren – delområde Vänersborg – Vänersnäs (friluftsliv)
- Brätte – Vassända (kulturmiljövård)
- Karls Grav (kulturmiljövård och kommunikation)
- Halleberg (kulturmiljövård)
- Vänersborg (kulturmiljövård)

Miljö kvalitetsnormer

I översiktsplanen ska det framgå hur kommunen anser att gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas.

Länsstyrelsen meddelade i sitt granskningsyttrande till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön att de inte kunde göra en bedömning om det som föreslås i planen medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs. Kommunen besvarade synpunkten i granskningsutlåtandet genom att hänvisa till löpande och vidare utredning i kommande detaljplaneprocesser.

Långsiktigt behov av bostäder

Översiktsplanen ska visa hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. Detta tas om hand i Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön där flertalet utvecklingsområden för framtida bostadsbyggande redovisas.

Länsstyrelsen har inte haft några invändningar i sina granskningsyttranden.

Samordning med nationella och regionala mål, planer och program

I översiktsplanen ska framgå hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.

Detta redovisas i gällande översiktsplan. I avsnittet Nationella och regionala mål, strategier och planer finns även en redovisning som visar att det inte har tillkommit några nationella eller regionala mål, planer och program som ändrar planens aktualitet.

Länsstyrelsen har inte haft några invändningar i sina granskningsyttranden.

Redovisning av LIS-områden

Översiktsplanen kan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS), sådana som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

I Översiktsplan 2017 har en översiktlig utpekning av LIS-områden gjorts. Det föreslås även att en mer utförlig LIS-utredning kan göras. Detta är utpekade på den aktivitetslista som redovisas i avsnitt *Fortsatt översiktsplanearbete*.

I sitt granskningsyttrande till Översiktsplan 2017 bedömer Länsstyrelsen att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB.

Klimatanpassning

Översiktsplanen ska redovisa kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade. Det ska även redovisas hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Lagstiftningen tillkom efter att Översiktsplan 2017 antogs och Länsstyrelsen efterfrågade ytterligare redovisning i frågan i sitt granskningsyttrande till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön. Länsstyrelsen meddelar i yttrandet att det inte kan uteslutas att det som föreslås i planen kommer att medföra sådan negativ påverkan avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning och erosion att det i ett senare planeringsskede kan ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL.

Kommunen har som åtgärd efter granskningsyttrandet gjort ett antal förtydliganden i planen, bland annat genom att hänvisa till specifika kapitel som behandlar frågorna i Översiktsplan 2017. I granskningsutlåtandet beskrivs hur översvännings- och skyfallskararteringar används i kommunens planeringsarbete.

Mellankommunal planering

Översiktsplanen ska redovisa områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner och områden som är av regional betydelse. Detta redovisas i översiktsplanen.

Länsstyrelsen har inte haft några invändningar i sina granskningsyttranden.

Framöver planeras en mer utvecklad samverkan med Trollhättan gällande planering i mellankommunala gränsområden.

Trollhättan-Vänersborgs flygplats, hamn och industriutveckling kring Stallbacka

Det finns ett behov av att se över översiktsplanen i gränsområdet vid Stallbacka tillsammans med Trollhättans stad. Den föreslagna markanvändningen skiljer sig vid kommungränsen där Trollhättans översiktsplan fokuserar på utvecklingsintressen och markerar industrimark på sin sida medan Vänersborgs översiktsplan fokuserar på bevarandeintressen och lyfter fram natur- och kulturmiljövärden.

Flygplatsen är, som tidigare redovisat, inte längre klassat som riksintresse för kommunikation. Den har dock fortfarande samma viktiga betydelse för näringslivsutveckling och beredskap i ett regionalt perspektiv. Det finns flera tankar om flygplatsens framtida roller, där bland annat elflyg och drönartrafik förutses få betydelse.

Kopplat till utvecklingen av flygplatsen och Stallbacka-området i Trollhättan tas en gemensam logistikutredning fram med syfte att identifiera behov av logistiketableringar i Tvåstad. I detta

arbete ingår även frågan om behovet av och förutsättningarna för en framtida hamn i Vargön eller Stallbacka.

Alla dessa frågor behöver samordnas i gemensam planering mellan Vänersborgs kommun och Trollhättans stad. Arbetet kan leda till behov av revidering av översiktsplanen bland annat när det gäller gränsdragning för utveckling av framtida industriområde, flygplats och hamnläge.

Omlastningscentral

Vänersborgs kommun har tillsammans med Västra Götalandsregionen och Fyrbodals kommunalförbund diskuterat möjligheten att etablera en omlastningsterminal i Vänersborgs kommun. Det har konstaterats att det läge som pekas ut i Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön inte är lämpligt. Arbetet med att hitta en lämplig lokalisering fortgår även framåt och behovet kan komma att utredas i den logistikutredningen som utförs i Tvåstad. Arbetet kan leda till behov av revidering av översiktsplanen.

Sjöfart

Trafikverket och Sjöfartverket planerar för att bygga om slussleden i Trollhätte kanal för att möjliggöra fortsatt sjöfart till Väneren. Projektet berör flera kommuner. Vänersborgs kommun har varit delaktiga under arbetets gång och håller bland annat i processen kring detaljplaneläggning av området kring Brinkebergskulles sluss. Översiktsplanen kommer troligtvis inte att behöva revideras för den nya slussen, men frågor kring placering av eventuell hamn och väntkaj kan få betydelse för den (se avsnitt *Riksintresse kommunikationer* Riksintresse kommunikationer).

Grön infrastruktur, friluftsliv och besöksnäring

Fungerande ekosystem är beroende av rumsliga kopplingar över kommungränserna. Vänersborg deltar bland annat i ett projekt kring synliggörande av den gröna infrastrukturen i Dalsland.

Det finns flera viktiga natur- och friluftsområden som sträcker sig över kommungränserna – bland annat Väneren, Dättern, Kroppefjäll och Halle- och Hunneberg. Såväl bevarande- som utvecklingsfrågor som rör dessa områden behöver planeras på ett samordnat sätt mellan kommunerna.

Som grund för besöksnäringen i kommunen och regionalt finns även många andra frågor som behöver hanteras i samverkan mellan kommuner, bland annat cykel-, vandrings- och vattenleder, vandrarhem, camping- och ställplatser, gästhamnar och informationskanaler. Vänersborgs kommun arbetar med en besöksnäringstrategi där turistorganisationen Visit Trollhättan och Vänersborg är drivande.

Översiktsplanen kan behöva revideras utifrån vad som kommer fram i dessa mellankommunala processer.

Vattenförsörjning

Vattenflödena genom Vänersborgs kommun berör vattenförsörjningen i många andra kommuner. Arbetet pågår med att skapa ett nytt vattenintag i Väneren för att försörja flera grannkommuner med dricksvatten. Ytterligare många kommuner är beroende av Göta Älv för sin vattenförsörjning. 2022 beslutades om nytt vattenskyddsområde för Vänersborgsviken och Göta Älv, vilket täcker en stor del av kommunens yta. Arbetena kring vattenskydd och -försörjning sker i samverkan mellan berörda kommuner.

Översiktsplanen behöver revideras utifrån det nya vattenskyddsområdet.

Energiförsörjning

Energifrågan redovisas ovan i avsnittet *Energi*. Det är en betydelsefull fråga som berör flera kommuner.

Sammanfattande bedömning av översiktsplanens aktualitet

Kommunens översiktsplan, inklusive de tillhörande fördjupade översiktsplanerna, bedöms vara aktuell. I planeringsstrategin har ett antal förändrade planeringsförutsättningar lyfts som bör beaktas vid en kommande revidering av översiktsplanen. Dock bedöms inte dessa förändrade planeringsförutsättningar utgöra grund till att förklara översiktsplanen inaktuell i delar eller sin helhet.

När Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön granskades meddelade Länsstyrelsen att planen i dess dåvarande utformning inte kan betraktas som en överenskommelse mellan stat och kommun, då planen enligt Länsstyrelsen inte gav tillräckligt god vägledning för beslut i kommande planprocesser. Kommunen och Länsstyrelsen gör olika bedömningar gällande bland annat planens påverkan på vissa riksintressen, detaljeringsgraden i redovisning av påverkan på miljö kvalitetsnormer och detaljeringsgraden i redovisningen av risker för skador till följd av klimatpåverkan.

Att beakta vid kommande planrevideringar

Nedan sammanställs de delar och områden som pekats ut i planeringsstrategin och kan behöva beaktas vid en framtida revidering av översiktsplanen.

Ändring av riksintressen:

- Riksintresse för friluftsliv, addering av Värnen
- Riksintresse för totalförsvarets militära del, addering av MSA-område över Råda övningsflygfält samt utökning av påverkansområde för väderradar Vara.
- Riksintresse kommunikationer, borttagning av Trollhättan-Vänersborgs flygplats och anslutande vägar, eventuell framtida borttagning av riksintresse för hamn i Vänersborg, precisering av riksintresse farled Trollhätte kanal
- Riksintresse naturvård, eventuell ändring av gränsdragning Hullsjön och Västra Tunhem

Nya kommunala styrdokument (se avsnitt *Förändringar i kommunala styrdokument med påverkan för mark- och vattenanvändning* för utförligare beskrivning):

- Inkludera åtgärdsförslag från Dagvattenplanen
- Inkludera skyddsvärda områden från Naturvårdsstrategin
- Tydligare ställningstaganden kring utvecklingsområden U22 och U23 i FÖP Vänersborg-Vargön
- Potentiell justering efter ställningstaganden i den framtida Vattentjänstplanen
- Översyn av friluftsområden utifrån kommande Friluftstrategi.
- Översyn av översiktsplanens nätverk för cykling efter att en cykelstrategi eller liknande tagits fram.

Mellankommunala frågor (se utvecklat resonemang i avsnittet *Mellankommunal planering*):

- Eventuellt uppdatering kring område för framtida omlastningscentral, hamn samt flygplatsutbyggnad.
- Eventuellt uppdatering av översiktsplanen kring energiförsörjning.
- Inkludera nytt vattenskyddsområde för Vänersborgsviken och Göta Älv.

- Eventuell revidering efter mellankommunala processer kopplat till grön infrastruktur, friluftsliv och besöksnäring.

Generellt kan översiktsplanen även behöva uppdateras efter genomförd exploatering kopplat till både bostäder och infrastruktur.

Fortsatt översiktsplanearbete

När kommunen sett över fortsatt översiktsplanearbete har översynen vidgats till att även inkludera övriga strategiska arbeten som har bäring på översiktsplaneringen. En utgångspunkt är rekommendationerna om fortsatt arbete som antogs i Översiktsplan 2017. Dessa särredovisades även i bilaga 4 "Fortsatt arbete: aktivitetslistan". Aktivitetslistan har uppdaterats, bytt namn till "lista strategiskt arbete" och redovisas nedan genom pågående arbeten, återkommande arbeten och framtida arbeten. Alla de arbeten som beskrivs nedan föreslås alltså inte bli formella delar av översiktsplanen.

Pågående arbeten

- FÖP Brålanda + stationsutredningar
- Näringslivsstrategi (revidering)
- Besöksnäringstrategi
- Riktlinjer för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov
- Jordbruksriktlinjer
- Friluftstrategi
- Målbild 2050
- Vattentjänstplan
- Brätteleken
- Stråkutveckling Sundsgatan/Köpmansgränd
- Miljöprogram (revidering)
- Riktlinjer höga hus
- Styrdokument för social hållbarhet
- Underlag för förfrågningar för etablering av förnybar energi
- Kultur- och idrottsstrategi
- Fastighetsstrategi
- Styrdokument för cykelinfrastruktur
- Riktlinjer för hantering av översvämningsrisker

Återkommande arbeten

- Befolkningsprognos (revideras årligen)
- Riktlinjer för bostadsförsörjning (revideras varje mandatperiod)
- Planeringsstrategi (revideras varje mandatperiod)
- Omvärldsanalys (revideras årligen)
- Konstprogram (vart tredje år)
- Lokalförsörjningsplaner (revideras årligen)
- Risk och sårbarhetsanalys, beredskapsplaner

Framtida arbeten

Avsnittet redovisar de översiktsplaner som vi i nuläget vet kommer arbetas med under perioden 2024–2028, de arbeten som inte påbörjats i "lista strategiskt arbete" samt en redovisning av prioriterade områden inom översiktsplaneringsfältet de kommande 4 åren.

Översiktsplaner 2024–2028

När FÖP Brålanda antagits kommer arbetet med en fördjupad översiktsplan för Frändefors att påbörjas.

Ej påbörjade arbeten från ”lista strategiskt arbete”

Inom parentes anges eventuella tidigare beslut om att arbetet ska göras.

Översiktsplanering och detaljplanering

- FÖP Frändefors (ÖP 2017)
- FÖP Väne Ryr (ÖP 2017)
- LIS-utredning (ÖP 2017)
- Utredning om gamla detaljplaner (ÖP 2017)
- Digitalisering av detaljplaner

Gestaltad livsmiljö och kommunikationer

- Målbild centrum (ÖP 2017)
- Arkitekturpolicy
- Trafikstrategi (Vägledning fossilfritt)
- Parkeringsstrategi (Vägledning fossilfritt)

Grön/blå infrastruktur

- Blågrön infrastruktur
- Grönstrukturplan
- Handlingsplan för vattendirektivet (ÖP 2017)
- Mörkerplan
- Stadsodlingsstrategi (ÖP 2017)

Boende, service och rekreation

- Riktlinjer för skolgårdar (ÖP 2017)
- Metodutveckling för trygghets- och integrationsperspektiv i all samhällsplanering
- Kulturmiljöplan
- Småbåtshamnar utöver Dalslandskusten (ÖP 2017)
- Parkprogram
- Badplatsutredning

Energi, logistik och näringsliv

- Fjärrvärmeutredning (ÖP 2017)
- Drönarstrategi/plan
- Logistikutredning Tvåstad
- Etableringsstrategi/plan för verksamhetsområden och strategiska markköp (ÖP 2017)
- Cirkulära affärsmodeller inom kommunorganisationen
- Grön energi/energiablering

Riskhantering, klimatanpassning och beredskap

- Klimatanpassningsplan

- Beredskapsstrategi
- Översvämningsutredning Hästefjordarna/Frändeforsån (ÖP 2017)
- Markföroreningsutredningar (ÖP 2017)
- Bullerkartering/Bulleråtgärdsprogram (ÖP 2017)

Under arbetet med planeringsstrategin hölls en förvaltningsövergripande workshop där nyuppkomna behov och prioritering bland de kvarvarande arbetena diskuterades. Då framfördes ett önskemål om att klustra och slå samman arbeten på listan. Detta medskick är något man bör ha i beaktande i framtida strategiskt arbete, framförallt när nya projekt initieras.

Prioriterade områden 2024–2028

Nedan redovisas fokusområden som det strategiska arbetet med koppling till översiktsplaneringen föreslås ha de kommande 4 åren, till dess att en ny planeringsstrategi alternativt översiktsplan beslutas. De prioriterade områdena kommer att användas som en bas för det översiktsplanearbete som kommunstyrelsen bedriver under planperioden.

Energi, logistik och näringsliv

På energiområdet pågår flera processer som kan leda till nya underlag och eventuellt nya styrdokument för att utöka produktionen av fossilfri energi.

Det finns flera stora frågor att utreda som rör godstransporter, bland annat kring framtida hamn, omlastningscentral och flygplatsens utveckling. Dessa frågor behöver utredas ur ett delregionalt perspektiv ihop med grannkommuner.

Kommunens markreserver för nya företagsetableringar är ofta inte tillräckliga och det behövs strategier för hur vi tillgodoser de behov vi kan vänta i framtiden. Näringslivs-, besöksnärings- och etableringsstrategier ska färdigställas

Gestaltad livsmiljö och kommunikation

Arbete med platsutveckling i Vänersborg behöver följas upp. Inom regionen pågår en satsning för att uppmuntra kommuner att ta fram arkitekturstrategier. Ett grundläggande arkitekturstrategiskt arbete omfattar både byggnader och offentliga rum i staden och tätorterna. Arbetet med en övergripande strategi eller policy om gestaltningen av den fysiska miljön är viktigt ur ett brett hållbarhetsperspektiv och behöver vävas ihop med pågående och redan antagna arbeten. Till exempel kan principer för bevarande och utveckling av kulturmiljövärden komma att ingå i detta arbete.

En viktig fråga för stadsmiljöutvecklingen är hur människor kan förflytta sig. Flera projekt pågår kring kollektivtrafik och gång- cykelvägar. I *Vägledning för ett fossilfritt Vänersborg 2030 – Transporter, el och uppvärmning* föreslås att en trafikstrategi tas fram som hanterar dessa frågor samlat och även kopplat till parkeringsmöjligheterna.

I Brålanda behöver nyöppnandet av tågstationen förberedas, vilket omfattar olika typer av satsningar på bland annat offentliga platser, gång- och cykelstråk och parkering. Det handlar även om att följa upp projektet Våra Rum, där femteklassare från Brålanda skola engagerades i att fundera över samhällets utveckling.

Boende, service och rekreation

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning kommer att behöva ses över.

Arbete med strategi för kommunens kultur- och fritidsverksamhet påbörjas under 2024.

Friluftsstrategin ska avslutas och kan behöva följas upp med bland annat friluftspan, utredning av badplatser och småbåtshamnar.

Riskhantering, klimatanpassning och beredskap

Samhället förändras snabbt på många fronter och nya typer av risker har hamnat i fokus. Kommunen behöver samla kunskap och bygga upp beredskap för olika utmaningar. Arbetet med riktlinjer för översvämningar behöver avslutas och eventuellt följas upp med mer underlag kring bland annat skyfall, skred, och erosion.

Andra typer av risker som kan behöva utredas är ras och bränder. Riskerna påverkas av förändringar i klimatet.

Kommunen behöver även arbeta med beredskap, genom att ta fram olika typer av styrdokument och underlag.

Grönstruktur och ekosystemtjänster

Naturvårdsstrategin behöver följas upp under perioden bland annat med förslag på nya naturreservat.

Under perioden kommer ett arbete kring vattenvårdsfrågor i Göta älvdalen att pågå. Ett kommunöverskridande projekt med att kartlägga grön infrastruktur i Dalsland fortgår även under perioden. Gällande grön infrastruktur finns behovet att följa upp det kommunöverskridande projektet med en komplettering i de delar av kommunen som inte ingår i Dalsland. Detta är även något som prioriteras i naturvårdsstrategin.

Anläggandet av våtmarker och arbete mot invasiva främmande arter är frågor som kommer arbetas aktivt med under perioden.

Handläggare
Magnus Nordin
magnus.nordin@vanersborg.se
0521-72 20 24

Godkännande

Dnr: KUFRN 2024/33

Mottagare
Kultur- och fritidsnämnden

Fastställande av öppettider

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden fastställer öppettider på fritidsgårdarna Lyckan och Torpa, Barnens Kastanj samt Vänerns Konsthall. Öppettiderna gäller från och med 2024-03-25.

Sammanfattning av ärendet

Delegering enligt kommunallagen innebär att beslutanderätten, i ett visst ärende eller i en ärendegrupp, flyttas över till någon annan (=delegaten). Delegaten träder då helt in i nämndens ställe. Nämnden beslutar själv i vilka ärenden eller ärendegrupper beslutanderätten skall delegeras och detta regleras sedan i en delegeringsordning.

Kultur- och fritidsförvaltningen bedriver ett stort antal verksamheter. De flesta av dessa verksamheter har fastställda öppettider men några saknar fastställda öppettider. Dessa verksamheter bör få sina öppettider fastställda. Detta för att förändringar i öppettider ska kunna beslutas efter den delegeringsordningen som finns.

Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår att följande öppettider fastställs:

Lyckans fritidsgård

- Måndagar 14.00-21.00
- Tisdagar 14.00-17.00
- Onsdagar 14.00-21.00
- Torsdagar 14.00-21.00
- Fredagar 14.00-21.00
- Lördag och söndag stängt

Torpa fritidsgård

Jämna veckor

- Tisdag 14.00-16.30
- Onsdag 14.00-21.00
- Torsdag 14.00-21.00

- Fredag 14.00-16.30

Ojämna veckor

- Tisdag 14.00-16.30
- Onsdag 14.00-21.00
- Torsdag 14.00-21.00
- Fredag 14.00-23.00
- Lördag 14.00-23.00

Barnens kastanj

Måndag

- 12.30-14.30 (förskoleklass - årskurs 3)
- 15.00-17.30 (årskurs 4 - 6) tjej- eller killkväll

Tisdag till torsdag

- 12.30-14.30 (förskoleklass - årskurs 3)
- 14.45-16.30 (årskurs 4 - 6)

Fredag

- 12.30-14.00 (förskoleklass - årskurs 3)
- 14.15-15.45 (årskurs 4 - 6)

Vänersborgs Konsthall

- Onsdag 12.00-18.00
- Torsdag 12.00-18.00
- Lördag 12.00-16.00

Tisdag och fredag är konsthallen stängd för allmänheten, men det finns möjlighet för bokningar av gruppvisningar.

Anna Svensson
Förvaltningschef

Sändlista

Enhetschef Glenn Hasselberg
Enhetschef Malin Haglund

2024-01-17

Dnr: KUFRN 2023/98

Handläggare

Ida Svanberg
Ida.Svanberg@vanersborg.se
0521-72 10 66

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

Utredning om driftsform för verksamhet i Kulturhuset och Huvudnäsaulan

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att:

1. Inte förlänga avtal om evenemangs- och teaterverksamhet med Folkets Hus Vänersborg ekonomisk förening.
2. Överta driften av verksamhet i Kulturhuset i kommunal regi.
3. Ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en förstudie gällande Huvudnäsaulan. Förstudien presenteras för nämnden senast 2024-12-17.

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att utreda framtida driftsform för verksamhet i Kulturhuset i samband med att Folkets Hus Vänersborg ekonomisk förening hyresavtal med samhällsbyggnadsnämnden löper ut våren 2025. I uppdraget inkluderas också att se över möjliga användningsområden för Huvudnäsaulan.

Målet med utredningen är att säkerställa en resurseffektiv och vital kulturverksamhet som följer riktlinjer och lagkrav för kommunal verksamhet.

Förvaltningens bedömning är, med stöd i ett juridiskt utlåtande från Advokatfirman Gärde & Partners AB, att dagens avtalsform med Folkets Hus Vänersborg ekonomiska förening inte kan förlängas. Även hyresavtal och andra överenskommelser mellan fastighetsägare och hyresgäst behöver sägas upp. De alternativa driftsformer som presenteras i rapporten är verksamhet genom upphandlad extern aktör eller i egen kommunal regi. Förvaltningen förordar det senare.

Den genomgång av Huvudnäsaulan som gjorts under utredningen visar att fastighetens dåliga och omoderna skick gör att aulan mestadels står tom och obrukbar. Behovet av en flexibel lokal för scenkonst, som kompletterar teatern och festsalen i Kulturhuset, är stor. För att Huvudnäsaulan i framtiden ska kunna bli en anpassad mötesplats och ett väl fungerande scenrum för kultur och andra sammankomster, behöver den renoveras och moderniseras, varför förvaltningen föreslår att en förstudie utförs under 2024.

Beredning

Utredningen har genomförts av kultur- och fritidsförvaltningen. Advokatfirman Gärde & Partners AB har utifrån tidigare och aktuella avtal gjort en juridisk bedömning

gällande samverkansavtal, uppdragsersättning och LOU (Lagen om offentlig upphandling). Utöver det har dialog med samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen pågått under utredningstiden. Arrangerande kulturföreningar samt kommuner av liknande storlek har intervjuats.

Underlag

- Utredning om driftsform för verksamhet i Kulturhuset och Huvudnäsaulan, 2024-01-16.
- Juridisk granskning, ärende Kulturhuset i Vänersborg. Advokatfirman Gärde & Partners AB, 2024-01-15.
- Avtal med Folkets Hus Vänersborg ekonomisk förening avseende evenemangs- och teaterverksamhet i Kulturhuset 2024

Anna Svensson

Förvaltningschef

Sändlista

Folkets Hus Vänersborg ekonomisk förening
Samhällsbyggnadsnämnden
Verksamhetschef kultur

Handläggare

Ida Svanberg
ida.svanberg@vanersborg.se
0521-72 10 66

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

Utredning om driftsform för verksamhet i Kulturhuset och Huvudnäsaulan

Sammanfattning av rapporten

Kultur- och fritidsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att utreda framtida driftsform för verksamhet i Kulturhuset i samband med att Folkets Hus Vänersborg ekonomisk förenings hyresavtal med samhällsbyggnadsnämnden löper ut våren 2025. I uppdraget inkluderas också att se över möjliga användningsområden för Huvudnäsaulan.

Målet med utredningen är att säkerställa en resurseffektiv och vital kulturverksamhet som följer riktlinjer och lagkrav för kommunal verksamhet.

Utredningen har genomförts av kultur- och fritidsförvaltningen. Advokatfirman Gärde & Partners AB har utifrån tidigare och aktuella avtal gjort en juridisk bedömning gällande samverkansavtal, uppdragsersättning och LOU (Lagen om offentlig upphandling). Utöver det har dialog med samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen pågått under utredningstiden. Arrangerande kulturföreningar samt kommuner av liknande storlek har intervjuats.

Förvaltningens bedömning är, med stöd i det juridiska utlåtandet från Advokatfirman Gärde & Partners AB, att dagens avtalsform med Folkets Hus Vänersborg ekonomiska förening inte kan förlängas. Även hyresavtal och andra överenskommelser mellan fastighetsägare och hyresgäst behöver sägas upp. De alternativa driftsformer som presenteras i rapporten är verksamhet genom upphandlad extern aktör eller i egen kommunal regi. Förvaltningen förordar det senare.

Den genomgång av Huvudnäsaulan som gjorts under utredningen visar att fastighetens dåliga och omoderna skick gör att aulan mestadels står tom och obrukbar. Behovet av en flexibel lokal för scenkonst, som kompletterar teatern och festsalen i Kulturhuset, är stor. För att Huvudnäsaulan i framtiden ska kunna bli en anpassad mötesplats och ett väl fungerande scenrum för kultur och andra sammankomster, behöver den renoveras och moderniseras, varför förvaltningen föreslår att en förstudie utförs under 2024.

Anna Svensson
Förvaltningschef

Ida Svanberg
Verksamhetschef kultur

Innehållsförteckning

1	UPPDRAG	4
1.1	UPPDRAGSBESKRIVNING.....	4
1.2	MÅL OCH SYFTE.....	4
1.3	AVGRÄNSNING.....	4
1.4	METOD.....	4
2	KULTURENS ROLL OCH VÄRDE	5
2.1	POLITISK VILJERIKTNING.....	5
2.2	KULTURAXELN I VÄNERSBORG	6
3	KULTURHUSET	8
3.1	BESKRIVNING AV KULTURHUSET.....	8
3.2	ARRANGERANDE KULTURFÖRENINGAR I VÄNERSBORG.....	9
3.3	KULTURVERKSAMHETER I KOMMUNAL REGI OCH DESS FÖRUTSÄTTNINGAR.....	11
3.4	OMVÄRLDSBEVAKNING DRIFTSFORMER OCH SCENER	12
3.5	EKONOMI.....	13
3.6	ÖVRIGA FÖRUTSÄTTNINGAR	14
3.7	UTLÅTANDE FRÅN EXTERNT ANLITAD ADVOKATFIRMA.....	14
3.8	FÖRVALTNINGENS BEDÖMNING OCH MÖJLIGA DRIFTSFORMER	15
4	HUVUDNÄSAULAN	16
4.1	BESKRIVNING AV HUVUDNÄSAULAN	16
4.2	SCENKONSTENS OLIKA BEHOV.....	18
4.3	FÖRVALTNINGENS BEDÖMNING OCH FÖRSLAG	18
5	BILAGOR	19

1 Uppdrag

1.1 Uppdragsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att utreda framtida driftsform för verksamhet i Kulturhuset i samband med att Folkets Hus Vänersborg ekonomisk förening (nedan kallad Folkets Hus-föreningen) hyresavtal med samhällsbyggnadsnämnden löper ut våren 2025. I uppdraget inkluderas också Huvudnäsaulan, varför förvaltningen valt att även beskriva den så kallade Kulturaxeln i centrala Vänersborg.

Kultur- och fritidsnämnden 2022-11-22 § 78:

Kultur- och fritidsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda:

1. *Förslag till driftsform när Folkets Hus föreningens hyresavtal med samhällsbyggnadsnämnden upphör 2025-04-01.*
2. *Möjligheterna att inkludera användande av Huvudnäsaulan som komplement till teatern i Kulturhuset, under förutsättningen gemensam driftsform.*

1.2 Mål och syfte

Syftet med uppdraget är att utreda möjliga driftsformer för verksamhet i Kulturhuset samt framtida användningsmöjligheter av Huvudnäsaulan. Målet med utredningen är att säkerställa en resurseffektiv och vital kulturverksamhet som följer riktlinjer och lagkrav för kommunal verksamhet.

En väl fungerande driftsform är förutsättningen för att nå nedan mål:

- Stärka kommunens attraktionskraft.
- Stärka kulturens plats i centrum.
- Stärka föreningslivets möjligheter att skapa verksamhet för andra.
- Stärka utbud och bredd avseende offentliga kulturarrangemang och scenkonst.

1.3 Avgränsning

Utredningen avser driftsform för verksamhet i Kulturhuset samt Huvudnäsaulan och utreder inte kulturlivets förutsättningar i övrigt.

1.4 Metod

Utredningen har genomförts av kultur- och fritidsförvaltningen. En externt anlita advokatfirma har utifrån tidigare och aktuella avtal gjort en juridisk bedömning gällande samverkansavtal, uppdragsersättning och LOU (Lagen om offentlig upphandling). Utöver det har dialog med samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen pågått under utredningstiden.

Förvaltningen har haft möten med verksamhetschef för Folkets Hus-föreningen samt representanter från dess styrelse för att inhämta information utifrån deras perspektiv. Förvaltningen har kontaktat andra kommuner nationellt för att få information om hur eventuell samverkan mellan kommun och Folkets Hus-förening ser ut i omvärlden. Intervjuer har genomförts med ett antal arrangerande kulturföreningar i kommunen.

2 Kulturens roll och värde

2.1 Politisk viljeriktning

I 2014 års demokratiutredning framhålls sambandet mellan ett demokratiskt styrelseskick och ett fritt kulturliv. ”Det är [...] genom det fria samtalet och kulturen som enskilda människor kan växa och som samhället och demokratin utvecklas. På detta sätt är konsten, litteraturen, musiken, teatern liksom andra kulturuttryck viktiga delar av demokratin. Genom ett fritt kulturliv kan tankar, känslor och åsikter komma till uttryck som inte kan fångas genom demokratin formella institutioner. Kulturen spelar en avgörande roll för att utmana invanda normer och tankebanor, skildra olika perspektiv av samhället, stimulera ett demokratiskt engagemang och för att odla en demokratisk samhällsanda.”¹

Några av de tydligaste beläggen för kulturens sociala effekter hämtas från forskning som visar att barn som läser och deltar i kulturella verksamheter genom livet är mer benägna att engagera sig för samhället och i något lägre grad hamna i drogberoende, kriminalitet, arbetslöshet och annat som innebär stora kostnader för samhället. Deltagande i kultur samvarierar också med upplevd bättre hälsa och välbefinnande.²

Den svenska kulturpolitiken handlar om att främja ett levande och oberoende kulturliv. Området omfattar kulturskaparnas villkor och människors tillgång till kultur i alla dess former samt hur kulturarvet ska bevaras, användas och utvecklas.

2.1.1 Nationell nivå

2009 fattade riksdagen beslut om nationella kulturpolitiska mål. Dessa lyder:

- Att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.
- Att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet.
- Att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken bland annat:

- Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.
- Främja kvalitet och konstnärlig förnyelse.
- Särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

2.1.2 Regional nivå

Västra Götalandsregionens kulturnämnd ansvarar för ekonomiskt stöd och inriktningsmål för regionens kulturpolitik. Vem du än är och var du än bor ska du alltid ha nära till kulturen i Västra Götaland. Kultur är en grundförutsättning för aktiva och engagerade medborgare, och delaktighet bidrar till demokratisk utveckling. Kultur kan få människor att växa och har stor betydelse för sysselsättning, regional utveckling och tillväxt i Västra Götaland.

¹ SOU 2016:5, s. 75.

² SOU 2012:65, Arts council England. 2014, The Value of arts and culture to people and society: an evidence review, Department for education, UK, 2012. Barriers and facilitators to pro-social behavior among young people: a review of existing evidence.

Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan 2024–2027 fungerar som vägledning för de organisationer som möjliggör och utvecklar kulturen i Västra Götaland. Den anger fokus på bland annat nedan som är kopplade till aktuellt uppdrag:

- Främja och stärka det ideella kulturlivet.
- Stärka förutsättningarna för skapande och konstnärlig frihet.
- Främja och utveckla platser för kultur och konstnärlig verksamhet.
- Främja samverkan och gemensam resursanvändning.

2.1.3 Lokal nivå

Vänersborgs kommun har inget politiskt antaget styrdokument som anger en långsiktig plan för utvecklingen av kommunens kulturliv. Kultur- och fritidsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag, men det är i skrivande stund inte genomfört.

I Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan för 2024-2026 beskrivs följande:

Konst och kultur kan hjälpa en att förstå sin omvärld när någon annan på ett konstnärligt sätt tolkar samtiden och dess utveckling. Publikens möte med scenkonst eller andra estetiska uttryck skapar nya mötesplatser och sammanhang och kan vara en värdefull utgångspunkt för samtal människor emellan. Att få skapa själv kan utveckla färdigheter, forma identitet och ta en till nya platser. Konst och kultur spelar en viktig roll för en plats attraktionskraft och lokala identitet. Ett rikt kulturliv och konstnärlig gestaltning på offentliga platser kan både skapa en känsla av stolthet hos invånarna och locka till sig besökare.

/.../ Kulturverksamheterna ska erbjuda ett varierat utbud av arrangemang, upplevelser och skapande verksamhet inom teater, konst, musik och dans samt ett brett utbud av litteratur och andra media med särskilt fokus på barn och unga. Aktiviteterna kan ske i egen regi, i samverkan med föreningslivet samt med andra verksamheter kommunalt, regionalt och nationellt.³

2.2 Kulturaxeln i Vänersborg

Efter den omfattande och förödande stadsbranden i centrala Vänersborg på 1830-talet lades stadsplanen om till det som vi idag känner som Kulturaxeln. Vid återuppbyggandet av de många kvarter som totalförstörts, anlades en kvartersbred brandgata mellan Drottninggatan och Kungsgatan med institutioner, ett större torg och parkanläggningar. Här uppfördes, förutom residenset och kyrkan, läroverk och slutligen Vänersborgs museum. Gemensamt för stadsplanen och byggnaderna i Kulturaxeln är att de hämtat inspiration från stilen nyrenässans som var stor i Europa och Vänersborgs museum är en av få museibygnader i sitt slag från den här tiden. Det byggdes som ”ett Nationalmuseum i den lilla stadens mått”, som nuvarande museichef Peter Johansson beskriver det. Runt om Kulturaxeln samlades rådhus, societetshus, skola, gästgiveri och apotek. I Plantaget placerades stadens första staty, en variant av Johan Petter Molins Bältesspännarna, och i musikpaviljongen uppfördes konserter och andra nöjen. Kulturaxeln var en central mötesplats för kultur och nöjen, men även stadsledning, utbildning och handel.

Kulturlivet i centrala Vänersborg fick se sig utmanat av fler bränder under slutet av 1800-talet. Det välbesökta Societetshuset brann ner 1860 och på tomten byggdes Stadshuset, mer känt som Stadshotellet, med nya lokaler för festligheter och teater. Sedan den omtalade

³ Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2024-2026 (KUFNRN 2022/88, hidnr: 2023.1376).

invigningen 1868 har fastigheten, som vi numera benämner som Kulturhuset, genomgått flera större förändringar och restaureringar.

På 1960-talet ersattes läroverket av den moderna Huvudnässkolan och tillhörande aula. Här bedrevs både realskola och gymnasium inledningsvis. Skolbyggnaden var i bruk som högstadium fram till 2000-talet, då elever flyttades till andra skolor i centrala Vänersborg. Skolan revs men aulan står kvar än idag och vittnar om en modernistisk ansats med sin karaktäristiska arkitektur. Källa: Vänersborgs söners gille, årsskrift 1980, 1981

2010 genomfördes en idéävling för Kulturaxeln inom projektet Offentlig miljö som konstform (projektägare: Fyrbodals kommunalförbund). Tävlingsuppgiften tilldelades fyra utvalda team av arkitekt/landskapsarkitekt och konstnär som utifrån Kulturaxelns unika karaktär skulle utarbeta en sammanhållen gestaltning och helhetslösning för området. I tävlingsunderlaget presenteras Kulturaxeln som ett paradstråk gestaltat med 1600- och 1800-talets stadsbyggnadsideal, som förändrats mycket i och med det modernistiska skolbygget på 1960-talet och det faktum att tyngdpunkten för centrumhandeln förflyttats till området söder om torget. I stället för att vara en betydelsefull mötesplats har Kulturaxeln mer kommit att bli något av en barriär mellan olika stadsdelar. Juryn utsåg bidraget ”Mitt i Vänersborg” som vinnare, vilket föreslog ett öppnare Plantage och kyrkokvarter, med mer belysning och grönska. Juryn förordade bidraget som ville lyfta fram småstadens kvaliteter och belysa kulturarvet. Kommunen har inte genomfört det vinnande bidragets idéer. (KS 2010/53)

I Vänersborgs kommuns Översiktsplan 2017 beskrivs stadskärnans varierade utbud som viktigt för kommunens attraktivitet och människors trivsel:

Vänersborgs centrum har goda förutsättningar att utvecklas som en attraktiv och levande stad. Centrum är väl samlat kring gågatorna och Kulturaxeln, nära till tågstation och kringgårdar av vatten. Det finns ett värdefullt kulturarv med flera karaktärsgivande byggnader, men också platser som ger stora utvecklingsmöjligheter. Dessutom finns viktiga traditioner och organisationer att bygga på. För framtiden behövs en mångfald av aktiviteter som kan locka såväl kommuninvånare som besökare. Befintliga mötesplatser måste kompletteras och förnyas. /.../

Strategin för en attraktiv stad, välkomnande och rik på aktiviteter kan sammanfattas i följande huvudpunkter:

- *Utveckla närheten till vatten som en resurs.*
- *Ta vara på befintligt kulturarv och stärk befintliga Kulturaxeln.*
- *Utnyttja möjligheterna till utveckling på Sanden, kring Resecentrum, samt i Kulturaxelns koppling åt öster.*
- *Utveckla det offentliga stadsrummet med olika funktioner och skapa fler mötesplatser.⁴*

⁴ Översiktsplan 2017 (KF 2017-12-13 § 197).

3 Kulturhuset

3.1 Beskrivning av Kulturhuset

Enligt beslut i kommunfullmäktige 1984-01-31 (§ 12) uttalas att ett varaktigt behov av allmänna samlingslokaler i kommunen föreligger och att fastigheten Näckrosen 3 är lämpligt för att tillgodose detta behov. Fastigheten säljs av Vänersborgs kommun till Vallmon nr 4 i Vänersborg AB (KF 1984-01-01 § 1) för att göra det möjligt att finansiera den stora ombyggnationen med statliga bidrag. I beslutet fastställs att Vallmon förbinder sig att hyra ut teatern med biutrymmen till kommunen.

Samverkan mellan Vänersborgs kommun och Folkets Hus-föreningen samma år genom att avtal upprättades mellan Föreningen och Vallmon nr 4 i Vänersborgs AB, ett från 1963 helägt kommunalt bolag, för upplåtelse av delar av fastigheten Näckrosen 3 (gamla stadshotellet), Kungsgatan 15/Kyrkogatan 24. Avsikten med upplåtelsen var att det gamla stadshotellet skulle utgöra ett centrum för Vänersborgs förenings-, mötes-, bildnings-, kultur-, nöjes- och sällskapsliv. Kommunfullmäktige beslutade om att teckna borgen som för egen skuld för ett av Folkets Hus-föreningen upptaget lån för ombyggnad och upprustning av lokalerna. Samt att stödja föreningen med årligt driftsbidrag.

I avtalet regleras att verksamheten i lokalerna i allt väsentligt ska bedrivas enligt ett program som arbetsgruppen för programverksamhet presenterat i september 1983. Det fastställs också att föreningen i skälig omfattning och på skäliga villkor, opartiskt åt varje inom Vänersborg verksam organisation eller grupp med organiserad verksamhet ska hålla erforderliga lokaler tillgängliga för förenings- och möteslivet i Vänersborg samt för tillställningar av allmän betydelse. Hyressättningen vid dylik uthyrning skall ske med utgångspunkt från Folkets Hus-föreningens självkostnad för lokalen som uthyres. Detta uppdrag har under senare år reglerats i avtal om privat utförare av evenemangs- och teaterverksamhet mellan kultur- och fritidsnämnden och Folkets Hus-föreningen.

3.1.1 Hyresavtal Kulturhuset

Kulturhuset ägs av Vänersborgs kommun och samhällsbyggnadsnämnden är hyresvärd. Fastigheten hyrs ut dels internt inom kommunen, dels till Folkets Hus-föreningen.

Aktuellt hyresavtal med Folkets Hus-föreningen löper till och med 2025-04-01. Detta avtal omfattar ytor som *inte* ingår i avtalet om evenemangs- och teaterverksamhet så som restaurang och möteslokaler. Avtalet har en uppsägningstid på nio månader samt förlängs med fem år i taget om uppsägning ej sker.

Hyresavtal avseende övriga ytor i fastigheten upprättades mellan Vallmon nr 4 i Vänersborg AB och Vänersborgs kommun 1986. Hyresavtalet gäller från och med 1986-01-01 och löper därefter för ett kalenderår i taget med sex månaders uppsägningstid. Dessa ytor omfattar till exempel teatern och stora festsalen.

3.1.2 Avtal om privat utförare av teater- och evenemangsverksamhet

Kultur- och fritidsnämnden har sedan 1984 haft samverkan med Folkets Hus-föreningen avseende verksamheten i Kulturhuset. Nuvarande avtal gäller till och med 2025-03-01 och uppdragsersättningen uppgår till 3 542 tkr⁵.

Kulturhuset ska vara en mötesplats för evenemangs- och teaterverksamhet i Vänersborgs kommun. Kulturhusets ytor ska upplåtas till det lokala kultur-, förenings-, mötes-, bildnings-,

⁵ Avtal evenemangs- och teaterverksamhet, KUFNRN 2023/89 hidnr: 2023.1179.

nöjes- och sällskapslivet till en reducerad kostnad och därigenom möjliggöra tillskapandet av en mötesplats för dessa aktörer. Den reducerade kostnaden för att nyttja lokalerna omfattar inte kommersiella aktörer. Kommunens uppdragsersättning till utföraren är anpassad med hänsyn till detta grundsyfte. Utföraren åtar sig i avtalet att sköta teaterdrift och evenemangsverksamheten i Kulturhuset. Åtagandet innefattar fem delområden; värdskap, administration av evenemang och uthyrning av lokaler, bemanning, underhåll och uppdatering av teknisk utrustning samt marknadsföring.

I värdskap ingår att utföraren ska bemöta alla på ett professionellt vis och med hög servicenivå. Utföraren ska tillgängliggöra och upplåta lokalerna till olika intressenter och därigenom främja kultur- och föreningsliv i Vänersborg. Utföraren ska administrera evenemang och ansvarar för programläggning under hela året, dock med undantag av Kulturveckan som infaller en gång om året och som arrangeras av kultur- och fritidsförvaltningen. Utföraren ska eftersträva ett brett och varierat utbud inom scenkonst och musik samt tillse att verksamheten marknadsförs på ett professionellt och likvärdigt vis. I uppdraget ingår ansvar för att uppdraget utförs av fackmannamässig personal samt att den tekniska utrustningen som behövs är ändamålsenlig. Likställighetsprincipen (2 kap. 3 § kommunallagen) ska tillämpas.

Avtalet reglerar även hur lokalerna som ska användas för att bedriva teater- och evenemangsverksamhet, ska skötas och underhållas. Utföraren har fri dispositionsrätt till dessa och hyreskostnaden belastar kultur- och fritidsnämnden. De lokaler där Folkets Hus-föreningen betalar hyra till samhällsbyggnadsnämnden, omfattas inte av detta avtal och avser bland annat restaurangen, mötesrum och loger. Avtalets utformning grundar sig i att främja samverkan med civilsamhället utan vinstdrivande kommersiella syften. Ersättningen används för personalkostnader, lokalkostnader, material och tjänster i samband med evenemang, aktiviteter och föreställningar. Folkets Hus-föreningen äger erhålla och tillgodogöra sig alla intäkter från uppdraget, från sin egen verksamhet i lokalerna och från egna upplåtelse av lokalerna.

För att kunna finansiera en större renovering av fastigheten tog Folkets Hus-föreningen 1984 ett banklån, för vilket Vänersborgs kommun är borgenär. Det är en förutsättning för avtalets fullförande att Föreningen årligen amorterar på detta lån, som en del i att verksamheten sköts med god ekonomisk hushållning.

3.2 Arrangerande kulturföreningar i Vänersborg

I Vänersborgs kommun finns år 2023 53 st kulturföreningar registrerade i föreningsregistret, inkluderat bygdegårds- och hembygdsföreningar. Av dessa är 45 arrangerande föreningar, vars verksamheter är mycket betydelsefulla för Vänersborgs attraktionskraft i form av de aktiviteter och upplevelser som erbjuds invånare och besökare.

Till skillnad från idrottsföreningar tillhandahåller inte kommunen subventionerade lokaler för kulturföreningar, förutom med några få undantag. Det innebär att kommunens föreningsbidrag till kulturföreningar, i form av subventioner, vida understiger de subventioner som ges idrottsföreningarna. I det sammanhanget ska Vänersborgs kulturhus och scener ses som en möjlighet för kommunen att genom subventioner stötta kulturlivets aktörer.

Under utredningen har förvaltningen genomfört intervjuer med några av de kulturföreningar som mest frekvent och i högst omfattning erbjuder publika kulturarrangemang i kommunen. Fyra kulturföreningar och ett studieförbund intervjuades, ytterligare en förening besvarade frågor skriftligt. Kulturarrangörerna, som är olika till karaktär och verksamhetsinnehåll, har fått beskriva sitt nuläge utifrån de platser och scener som nyttjas för verksamheten. De har fått ge en önskad bild kring utveckling och framtidsvisioner, samt hur de vill och kan bidra till att

stärka det lokala kulturlivet. Föreningarna ombads att beskriva hur de idag nyttjar Kulturhusets lokaler och Folkets Hus-föreningens tjänster, samt vilka behov de har i fråga om teknik och tekniker vid arrangemang. Även Folkets Hus-föreningen har intervjuats.

3.2.1 Folkets Hus-föreningens inspel till utredningen

Förvaltningen har vid två tillfällen under utredningen träffat representanter från Folkets Hus-föreningen och dess styrelse, där de fått möjlighet att beskriva sitt nuläge och en önskad bild kring utveckling och framtidsvisioner. De har även kunnat formulera sig kring hur de vill och kan bidra till att stärka det lokala kulturlivet.

Idag arrangerar Folkets Hus-föreningen främst pop- och rockmusik och stand-up. De beskriver att de har haft ett fokus på kommersiella inslag och fyllt de tre scenerna Blå scenen, Festsalen och Vänersborgs teater med arrangemang som quiz, pianobar, afterwork, konserter, barnloppis och studentbal. Med den typen av arrangemang beskriver de sin huvudmålgrupp som en vuxen publik. Folkets Hus-föreningen ser Kulturhuset som en mötesplats och ger uttryck för att de vill vara ett komplement till Vänersborgs uteliv/krogliv.

Folkets Hus-föreningen kan i dagsläget inte presentera någon vision eller förslag till organisation för hur de ska klara uppdraget om att sträva efter ett brett och varierat utbud inom scenkonst och musik. De ser svårigheter i att få ekonomi i det, då mindre/smälare programpunkter inte genererar några stora intäkter. För att formulera en gångbar vision, anser de sig behöva mer kontinuerlig och gemensam arbetstid i styrelsen. För ett sådant utvecklingsarbete ser de behov av att ta in externt processtöd. Föreningens styrelse uttrycker en vilja att möta fler invånare samt förbättra sina kommunikationsvägar. Det framgår att föreningen önskar hitta sin identitet i dagens Vänersborg. De samarbetar främst med Vänersborgs musikförening.

En återkommande anledning som enligt Folkets Hus-föreningen hämmar deras möjlighet att planera och utveckla verksamheten är den nuvarande ettåriga avtalsformen och att uppdragsersättningen är för låg i relation till vad avtalet efterfrågar. De anser att det blir svårt att se helheten och arbeta långsiktigt. De efterfrågar förändrade tekniska förutsättningar i festsalen, för att öka dess användbarhet och flexibilitet.

3.2.2 Andra kulturföreningars inspel till utredningen

Det skiljer sig mycket mellan hur de tillfrågade föreningarna hyr och nyttjar Kulturhusets lokaler. Från i stort sett ingenting, på grund av föreningens ekonomi eller behov av andra typer av lokaler, till att ca 80% av verksamheten genomförs här. Därav har föreningarna olika vana att boka lokalerna och kännedom om husets förutsättningar. Tack vare den nyligen genomförda renoveringen av teatern, har flera föreningar en förhoppning om att kunna boka fler och större produktioner än de kunnat göra pga lokalens tidigare begränsningar.

Föreningarnas behov av tekniskt stöd och möblering är återkommande i svaren. Även behov av hjälp med biljettförsäljning, servering och samlad kommunikation på hemsida och i sociala medier. Föreningarna har olika stor vana att arrangera och behöver därmed varierat stöd i form av dessa tjänster. Ingen av de svarande föreningarna beskriver ett upparbetat samarbete med Folkets Hus-föreningen, i frågor som gemensam programläggning eller att arrangera större konserter eller andra föreställningar tillsammans.

Andra lokaler som föreningarna använder för publika arrangemang är Vänersborgs Museum, Vänersborgs kyrka, egna konst- och utställningslokaler, Gröna salen på huvudbiblioteket, Hotell Herhne på Restad Gård. I undantagsfall genomförs arrangemang på Dalaborgsparken,

utomhus i Plantaget samt på N3 kulturhus i grannkommunen Trollhättan, då Vänersborg saknar egen black box.⁶

Mycket sällan använder de tillfrågade föreningarna Huvudnäsaulan, främst på grund av dess dåliga skick och otillgängliga in- och utlast, samt de icke ändamålsenliga publikutrymmena och artistlogerna.

Flera föreningar efterfrågar en flexibel, modern lokal av typen black box där scenrum och publikytor kan förändras efter arrangemangens specifika, tekniska behov och konstform. En sådan lokal skulle komplettera befintliga lokaler för att klara ett samtida kulturutbud och möta morgondagens behov.

Alla tillfrågade föreningar lyfter fram värdet av samarbeten med en eller flera aktörer i närområdet. Flera beskriver upparbetade relationer till andra föreningar och studieförbund, samt kommunens olika kulturverksamheter. Flera efterfrågar en samordning av kulturaktiviteter, för att undvika krockar och skapa en översikt och helhet över året, med publiken i fokus.

3.3 Kulturverksamheter i kommunal regi och dess förutsättningar

De kommunalt drivna kulturverksamheterna är främst riktade till barn och unga; Musik- och kulturskolan, ungdansverksamheten Timjan samt barnkulturverksamheten. Förvaltningen samordnar också andra publika arrangemang såsom Sommarscen och Kulturveckan. Biblioteken har alla åldrar som målgrupp, men särskilda barn- och ungdomsbibliotekarier har fokus på bland annat barns läsförmåga. Konsthallen erbjuder konstpedagogiska aktiviteter för skolklasser och barnfamiljer kopplat till utställningsprogrammet. Förvaltningens aktiviteter kompletterar kulturföreningarnas arrangemang som främst riktar sig till en vuxen publik. Alla aktörer är dock i behov av funktionella scener. Inom både de kommunala och föreningsdrivna uppdragen ryms utbud av olika typer av arrangemang och föreställningar som kräver moderna scener av olika slag.

Kommunens förutsättningar för kulturarrangemang är i dagsläget bristfälliga, trots att förväntningar finns från invånare, kommunens egna verksamheter och inte minst föreningslivet. Det finns få platser som är funktionella för scenkonst och musik dvs lokaler med stor golvyta, ändamålsenliga publikplatser, mörkläggningsmöjligheter samt god takhöjd. För scenkonst finns Vänersborgs teater och Festsalen i Kulturhuset och Stora biografen (privat drift). För musik och föredrag kan även auditoriet Gröna salen i Vänersborgs bibliotek, sessionssalen Bojorten i Kommunhuset och Vänersborgs kyrkor användas. I övrigt finns idrottshallar samt mässhallen på Quality Hotell (privat drift).

När de traditionella scener och lokaler som finns att tillgå (till exempel teatern, festsalen eller auditoriet på huvudbiblioteket) inte fungerar för planerade arrangemang, är ett sätt att hyra idrottsanläggningar. Dessa är dock ofta uppbokade av skola och idrottsföreningar, vilket försvårar möjligheten att köpa in produktioner som behöver en och samma lokal i flera dygn. Förutom dagarna med spelade föreställningar, krävs tid för bygge och rivning av scen, publikplatser, ljud och ljus. De tillkommande lokalhyrorna samt införskaffande av tillfällig tekniskt material och kompetens medför att arrangemanget blir betydligt mer arbetstids- och kostnadsdrivande än om material och kunnande fanns inom kommunens egen organisation.

⁶ Black box syftar på en modern, flexibel form av scenrum, ofta ett svartmålat rum utan fast möblemang. Spelplatser och publikplacering kan varieras på valfritt sätt från en uppsättning till en annan, utan den traditionella fasta uppdelning mellan scen och publikplatser som förekommer i scenrumstyper som tittskåpsteater och areateater.

Ljud- och ljus tekniker samt scenisk utrustning får ofta hyras från Göteborg i de fall producenten inte har med eget.

3.4 Omvärldsbevakning driftsformer och scener

Förvaltningen har kontaktat flera kommuner av liknande storlek, för att få information om deras kulturscener, kulturhus, Folkets Hus-föreningar och driftsformer för dessa. Det kan konstateras att det ser väldigt olika ut i kommunerna och de går inte att jämföra med Vänersborg. Det förekommer olika organisering av kulturlivet, olika stor kulturbudget samt att ägandeformer och samverkan ser olika ut. Nedan följer en mycket kortfattad beskrivning av kommunernas förutsättningar kopplat till Folkets Hus-föreningar, kulturhus och andra scener.

3.4.1 Lidköping

Lidköpings Folkets Hus-förening äger Folkets hus (byggnaden) och driver verksamhet i egen regi. Här finns en biograf som genererar största delen av föreningens intäkter. Verksamheten omfattar även föredrag, föreställningar, konferenser och möteslokaler samt möjlig matservering. Andra föreningar hyr in sig i lokalerna till subventionerat pris.

Föreningen erhåller ett årligt bidrag från Lidköpings kommun om 450 tkr för att bredda kulturutbudet. Ett avtal anger vad kommunen förväntar sig i förhållande till bidraget. Föreningen ingår i Folkets Hus och Parker, vilket ger dem möjlighet till viss ekonomiskt stöd samt samverkansfördelar med andra inom organisationen.

3.4.2 Alingsås

Alingsås Folkets Hus-förening bedriver ingen omfattande verksamhet och det finns ingen samverkan med kommunen. Föreningens lokaler är mindre och hyrs ut för möten, konferenser och mindre fester.

Alingsås kommun äger och driver ett kulturhus som inrymmer bibliotek, konsthall, ateljé, mötesrum och kontor för kulturenheten. Här finns ingen scen. Enda möjligheten för mindre föreställningar är inne i biblioteket. I kommunal regi finns Palladium, en lokal för scenkonst som bedöms ändamålsenlig. I gymnasiets aula arrangeras större publika arrangemang.

3.4.3 Härryda

I Härryda kommun finns ingen aktiv Folkets Hus-förening som driver kulturhus. Det finns däremot två kommunalt drivna kulturhus samt ett mindre som är föreningsdrivet. De kommunala ligger i centralorterna Mölnlycke och Landvetter, där det senare är byggt 2015. I Mölnlycke kulturhus finns förutom flera scener, kommunens huvudbibliotek och konsthall samt ett privatdrivet kafé. I Landvetter kulturhus samsas flera kommunala verksamheter i lokalerna. Här finns ingen restaurang- eller kaféverksamhet.

3.4.4 Lerum

I Lerums kommun finns ingen aktiv Folkets Hus-förening som driver kulturhus. Kommunen har i huvudsak två egna lokaler för publika arrangemang; Dergårdsteatern och Floda lada.

Dergårdsteatern är integrerad i Dergårdsgymnasiet, Lerums bibliotek och det kommunala Dergårdsgalleriet.

Floda lada består av en samlingssal och föreningslokaler i bottenvåningen och undervisningslokaler för Kulturskolan på övervåningen. Den används till föreningsliv, barnkulturevenemang och hyrs ut för privata fester.

3.4.5 Tyresö

I Tyresö kommun finns ingen aktiv Folkets Hus-förening som driver kulturhus. Tyresö kommun har tre egna scener för kulturarrangemang.

I kulturcentret Kvarnhjulet finns kulturskola och en flexibel lokal som används för olika aktiviteter samt scenkonst- och musikarrangemang. Den används främst av det lokala föreningslivet. På grund av att föreningarna har förtur, kan kommunen endast använda lokalen vid ett fåtal tillfällen per år.

Kommunen äger och hyr ut en äldre biograf som även fungerar som kulturscen. Scenen är för liten för scenkonstarrangemang och befintlig teknik är undermålig. Bioverksamheten drivs av en förening som är ansluten till Folkets Hus och Parker.

3.4.6 Uddevalla

Uddevallas Folkets Hus-förening äger Folkets hus (byggnaden) och driver verksamheten i egen regi.

Föreningen erhåller årligen ett föreningsbidrag från Uddevalla kommun om ca 300 tkr för att subventionera hyreskostnader för föreningslivet. Föreningen ingår i Folkets Hus och Parker, vilket ger dem möjlighet till viss ekonomiskt stöd samt samverkansfördelar med andra inom organisationen. Föreningens verksamhet omfattar föredrag, föreställningar, konferenser, festlokaler och möteslokaler. Byggnaden har en större och en mindre scen och de kan servera mat i egen regi.

Musikföreningen i kommunen äger en egen lokal med en mindre scen där det främst arrangeras spelningar inom rockgenren. Kommunens verksamheter kan hyra denna lokal av föreningen för kulturarrangemang och de får ett kommunalt föreningsbidrag.

Uddevalla kommun driver inget kulturhus i egen regi, men har en stor scen i gymnasieskolans aula där det arrangeras större publika arrangemang.

3.4.7 Trollhättan

Eftersom förutsättningarna för Folkets Hus Kulturhuset i Trollhättan avsevärt skiljer sig från övriga kommuner som tillfrågats under utredningen, har förvaltningen inte gjort någon jämförelse.

3.5 Ekonomi

Kulturhuset ägs av Vänersborgs kommun. Samhällsbyggnadsnämndens kostnader fördelas på hyresgästerna som är Folkets Hus-föreningen, kultur- och fritidsnämnden, kommunstyrelsen och socialnämnden. Kultur- och fritidsnämnden betalar hyra för teatern, festsalen samt konsthallens lokaler. Enligt teater- och evenemangsavtalet överläts sedan teatern och festsalen till Folkets Hus-föreningen att nyttja fritt. Kultur- och fritidsförvaltningen har kostnadsfri nyttjanderätt i upp till tio dagar om året, för bokningar utöver dessa, betalas hyra till Föreningen enligt prislista. Folkets Hus-föreningens hyresavtal med samhällsbyggnadsnämnden för övriga lokaler uppgår till 1 420 tkr/år (2024). Folkets Hus-föreningen ersätts för delar av fastighetsskötsel. Kultur- och fritidsnämndens totala kostnad för Kulturhuset 2024 är 8 642 tkr/år fördelat enligt nedan:

Hyra teater och festsal	4 950 tkr
Hyra konsthall	150 tkr
Uppdragsersättning till Föreningen	3 542 tkr
Summa	8 642 tkr

3.6 Övriga förutsättningar

3.6.1 Idéburet offentligt partnerskap

Då frågor kring så kallat IOP (Idéburet offentligt partnerskap) har ställts under utredningens gång vill förvaltningen förtydliga den avtalsformen. IOP är en avancerad form av samverkan och modell av partnerskap som kan användas när varken traditionellt föreningsbidrag eller upphandling är lämpligt. Det förutsätter att ingen av parterna enskilt kan lösa en specifik samhällsutmaning och det kräver konkret samhandling, att man löser uppgiften tillsammans. Att bedriva teater- och evenemangsverksamhet i Kulturhuset är inte en sådan typ av utmaning.

3.7 Utlåtande från externt anlita advokatfirma

Förvaltningen anlidade Advokatfirman Gärde & Partners AB i syfte att utreda rättsförhållanden samt föreslå handlingsalternativ avseende driftsformer i Kulturhuset och teater- och evenemangsavtalet med Folkets Hus ekonomiska förening. Uppdraget omfattade utredning av juridiska frågor inom statligt stöd och upphandlingsjuridik. Advokatfirman fick tillgång till avtal och andra dokument kopplade till dessa, upprättade på 1980-talet och framåt.

Gärde & Partners AB redogör i sin rapport om rättsliga förutsättningar gällande kommunala angelägenheter, statsstöd, kommunallagen, borgensåtagande och offentlig upphandling. De beskriver delbara och odelbara kontrakt samt kommunens möjlighet att betala av de lån, för vilka kommunen är borgenär.

I sin slutsats och bedömning skriver Advokatfirman Gärde & Partners AB:

Kommunen är upphandlingsskyldig i vart fall avseende de delområden som inte möjligen kan träffas av undantaget för lokalhyra. En upphandling måste därför ske för dessa delområden, förutsatt att Kommunen inte väljer att bedriva verksamheten i egen regi.

Advokatfirman understryker att lokalhyra är undantaget i 3 kap. 19 § LOU, men att det med hänsyn till uppdragets art kan vara lämpligt att samtliga delar inkluderas i samma kontrakt. Av 2 kap. LOU framgår dock att det i slutändan är upp till kommunen att avgöra huruvida man vill särskilja de olika kontrakten eller inte.

Om Kommunen väljer att säga upp avtalet med Föreningen finns en överhängande risk att Föreningen inte klarar av att betala av det lån som Kommunen har åtagit sig borgensansvar för. Risken finns därmed att Föreningen går i konkurs och att kreditgivaren kräver Kommunen på resterande belopp. För det fall Föreningen går i konkurs kommer Kommunen att behöva överta lånet i sin helhet och därmed betala av resterande skuld.

Så länge Föreningen kvarlever finns det dock ingen anledning för Kommunen att åta sig att betala skulden. Det är möjligt att Föreningen med hjälp av inkomst som för Kommunen är okänd klarar av att betala av skulden till kreditgivaren. Kommunen rekommenderas inte att betala av resterande skuld så länge Föreningen har möjlighet att göra detta på egen hand.⁷

De delområden som advokatfirman hänvisar till ovan är de åtaganden enligt avtal som inkluderar:

- Vårdskap, där Folkets Hus-föreningen ska bemöta såväl publik som artister i uppdraget

⁷ Juridisk granskning, ärende Kulturhuset i Vänersborg. Advokatfirman Gärde & Partners AB, 2024-01-15.

- Administration av evenemang, samt främjande av kultur- och föreningslivet genom förmånliga hyresvillkor
- Bemanning och personalansvar inom en rad områden
- Underhåll och uppdatering av den tekniska utrustningen
- Marknadsföring av verksamheten

Se hela det juridiska utlåtandet i bilaga 1.

3.8 Förvaltningens bedömning och möjliga driftsformer

Utgångspunkt för utredningen är att ta fram och presentera möjliga driftsformer för Kulturhuset i Vänersborg, med koppling till ekonomi och laglighet. Rapporten tydliggör även att ärendet står nära några av kultur- och fritidsnämndens primära verksamhetsområden; offentliga kulturarrangemang, eget skapande och stödet till föreningsliv och folkbildning. I beslutet om driftsform, ingår även vilken typ av kulturverksamhet som Vänersborgs kommun vill och ska erbjuda invånare och besökare framöver, med Kulturhuset som bas.

Förvaltningens bedömning utgår från de ekonomiska resurser som finns tilldelade i dagsläget och hur de kan användas på mest resurseffektiva sätt. Möjliga driftsformer framåt avgörs av det juridiska utlåtande som beskrivits ovan och påvisar, enligt förvaltningen, att dagens avtalsform med Folkets Hus ekonomiska förening inte kan förlängas. Även hyresavtal och andra överenskommelser mellan fastighetsägare och hyresgäst behöver sägas upp. Som utredningen visat är nuvarande form behäftat med en mängd olika avtal både inom kommunen och med extern part. Oavsett driftsform behöver man skilja på kommunens åtaganden och vad som eventuellt läggs över på extern part.

I det här sammanhanget är det av stor vikt att skilja på affärsdriven verksamhet och skattefinansierad verksamhet. Kommunala medel ska inte bekosta sådant som leder till osund konkurrens på marknaden. Förvaltningen ser två möjliga vägar att gå framåt. Att ta över verksamheten i Kulturhuset i kommunal regi alternativt att låta upphandla en extern aktör.

3.8.1 Drift i kommunal regi

En möjlig framtida driftsform av Kulturhuset är att Vänersborgs kommun tar över driften och bedriver verksamheten i kommunal regi. Utifrån den samlade bild som utredningen bidragit med finns både kapacitet och möjlighet att genomföra detta, särskilt med anledning av de för kultur- och fritidsnämnden viktiga perspektiven:

- Målgruppen barn och unga.
- Ett brett utbud och rikt kulturliv i Vänersborg.
- Aktivt samarbete med föreningsliv och studieförbund.

Kommunen kan åta sig ansvaret för drift av delarna i fastigheten som är avsedda för kultur- och folkbildningsverksamhet, medan restaurangdelen bör läggas ut på entreprenad till privat aktör. Samhällsbyggnadsförvaltningen kan fortsätta hyra ut befintliga kontorslokaler till andra verksamheter.

Med detta alternativ kan Folkets Hus-föreningen fortsätta hyra kontor och övriga lokaler vid föreningens arrangemang, på lika villkor som övriga studieförbund och föreningar. Därmed är deras behov av lokaler säkerställd även om det skulle bli under andra premisser än idag. En konsekvens av att välja kommunal drift är att Folkets Hus-föreningen kan få svårigheter med att betala sitt banklån.

3.8.2 Drift av extern aktör

En extern aktör som ska bedriva den här typen av verksamhet, på uppdrag av kommunen, ska upphandlas enligt LOU. Extern part kan vara en enskild förening eller en typ av paraplyorganisation som samlar flera föreningar. Extern part kan också vara ett privat företag.

Kultur- och fritidsnämnden bör vid detta alternativ säga upp hyreskontraktet för både teater, festsal, konsthall och kontorslokaler, då de bör ingå i de lokaler man upplåter åt privat aktör.

Kommunen måste med detta alternativ avgöra om hela fastigheten ska hyras ut till den externa parten eller om vissa våningsplan eller enskilda lokaler ska fortsätta att nyttjas av interna kommunala hyresgäster.

Även med detta alternativ kan en konsekvens bli att Folkets Hus-föreningen kan få svårigheter med att betala sitt banklån.

3.8.3 Slutsats

Att bedriva en varierad och professionell kulturverksamhet brukar sällan vara vinstdrivande, vilket inte heller är målet. Som rapportens inledning tar upp, så är syftet med utredningen att finna en väl fungerande, långsiktig driftsform för Kulturhuset i Vänersborg. Målet är att Vänersborg med ett levande kulturliv stärker kommunens attraktionskraft och lyfter kulturens plats i centrum. Därigenom ges föreningar möjlighet att skapa verksamhet för andra och genom samverkan erbjuds invånare och besökare ett brett utbud av offentliga kulturarrangemang och scenkonst.

Förvaltningens bedömning är att det är väldigt svårt att hitta en privat aktör som utifrån givna förutsättningar skulle lämna ett relevant anbud vid upphandling. En enskild förening eller en paraplyorganisation med flera föreningar har troligen inte de ekonomiska resurser som krävs för att bedriva verksamhet i den omfattning som en upphandling skulle efterfråga. Dessutom skulle kultur- och fritidsnämnden överlåta ett av sina primära verksamhetsområden till annan utförare.

Även kommunal drift skulle bli en utmaning, rent organisatoriskt och med dagens resurser att tillgå. Men förvaltningens slutsats är att det är realistiskt och skulle ge kommunen större kontroll över sin egen kulturverksamhet, samt få till en bättre samverkan mellan olika parter och en större nyttjandegrad av lokalerna i Kulturhuset. I rapporten framgår att de ekonomiska resurser som idag avsätts för hyra och uppdragsersättning är mycket omfattande och skulle kunna användas på ett mer ändamålsenligt sätt.

4 Huvudnäsaulan

4.1 Beskrivning av Huvudnäsaulan

Huvudnäsaulan byggdes i början av 1960-talet i anslutning till Huvudnässkolan. Kommunen satsade vid tillfället stort på att ge staden en modernistisk kvalitativ profilbyggnad ritad av arkitekt Åke Wahlberg. Den bröt av och kompletterade Kulturaxeln, som annars domineras av fastigheter byggda vid sekelskiftet 1900.

År 2008 beslutades att skolverksamheten skulle avslutas, då byggnaderna ansågs uttjänta. Skolbyggnaderna revs, men aulan med 550 sittplatser står kvar på Huvudnästomten. Huvudnäsaulan har fortfarande ett stort värde som profilbyggnad i centrala Vänersborg och fyller sin plats i gatubilden. En enklare parkmiljö är anlagd på tomten, men av provisorisk art. Efter Vänersborgs kyrka är aulan i dess nuvarande form Vänersborgs största samlingslokal.

Huvudnäsaulans utformning och skick fungerar dåligt eller inte alls för samtida scenkonst eller andra sammankomster. Bristerna är så stora att det leder till att lokalen underutnyttjas. Förvaltningens initiala bedömning är att Huvudnäsaulan genom dess grundförutsättningar och det geografiska läget har potential att bli den flexibla lokal som efterfrågas av föreningslivet och kommunens kulturverksamheter.

4.1.1 Scen

Huvudnäsaulan är skapad för skolbruk och inte byggd för professionell scenkonst med dagens tekniska behov.

- Scenens utformning och höga placering i relation till publikplatserna ger de främre stolsraderna dålig sikt.
- Frontljus förutsätter ljusstorn satta i salongen vilket försämrar sikten och fungerande mörkläggning saknas. Även så kalla intäckning av scenrummet skymmer sikten för delar av publiken.
- Inlastning av scenteknik sker genom två smala dörrar, därefter är det tio steg till scenen via smala trappor på var sida av scenkanten.
- Scenen nås enbart via smala trappor från salongen eller en brant trappa från källarutrymmet under scen.

4.1.2 Salong

Salongen har uttjänta stolar med ont om plats mellan raderna. I nuläget ryms 550 platser, vilket är jämförelsevis 150 platser fler än på Hebetatern i Trollhättan.

- Gradängen har förhållandevis bra lutning från fjärde bänkraden. De fyra första bänkraderna har dålig sikt. För barn är sikten över huvud taget inte bra.
- I salongen finns ingen plats för ljud- och ljus tekniker samt mixerbord.

4.1.3 Publika utrymmen

De publika utrymmena är små och inte dimensionerade för 550 besökare.

- Entrén till huset är oansenlig med ett provisoriskt uttryck.
- I de publika utrymmena saknas plats för bevakad garderob och servering.
- I anslutning till foajén ligger den gamla musiksalen som har ett trappstegsformat golv (gradäng). Detta minskar avsevärt rummets möjligheter att användas.
- Ytskikten i lokalerna är generellt mycket slitna (förutom foajén som renoverats på senare tid). Även utvändigt är fastigheten sliten.
- Uppvärmning och ventilation samt mörkläggning fungerar dåligt eller inte alls.

4.1.4 Loger

Logeutrymmena är bristfälliga och ligger i källaren som nås via en smal trappa från scenen.

- Det finns endast två små toaletter men dusch saknas, vilket är ett grundkrav från scenkonstkompanier, liksom herr- och damloger.

4.2 Scenkonstens olika behov

De scener som finns att tillgå i Vänersborg idag uppfyller flera av scenkonstens behov, men långt ifrån alla. Lokala arrangörer, inklusive förvaltningen, har genom åren fått tacka nej till produktioner på grund av bristfälliga eller avsaknad av rätt typ av lokaler. För att kunna erbjuda ett brett utbud av kultur, behöver också konstarnas varierade förutsättningar och lokalkrav tillgodoses, vilket kan jämföras med olika idrotters behov av olika lokaler. Nedan följer en beskrivning av de konstarter som mest frekvent förekommer i förvaltningens och föreningarnas kulturutbud, både i skolan och som offentliga arrangemang.

4.2.1 Dans

Dans kräver god sikt för publiken, sviktande trägolv, god takhöjd samt goda förutsättningar för ljussättning. Därtill uppvärmd lokal och funktionella logeutrymmen. Ett vanligt krav är 12 x 12 meter scenyta och helst en black box. Vänersborgs teater räcker inte till för dessa krav, då framför allt scenytan är för liten.⁸

4.2.2 Teater

Historiskt har teater med fördel presenterats som en så kallad titthålstheater, genom relationen scen och salong. Flera av dagens produktioner förväntar sig ofta andra typer av scenrum, t ex black box, och särskilt inom barnteatern eftersöks närhet mellan aktör och publik vilket inte nås i den traditionella teaterlokalen.

4.2.3 Musik

De spellokaler som finns i Vänersborg förutsätter en sittande publik. Ett arrangemang där publiken skulle vilja interagera eller dansa, såsom vid en rock- eller jazzkonsert kan inte genomföras, utom i idrottshallarna och som utomhusarrangemang. Vänersborg saknar en större lokal för förstärkt musik.

4.2.4 Barnkultur (kultur för barn)

De flesta scenkonstproduktioner som köps in för barn- och skolkulturarrangemang förutsätter ett plant golv för att bygga upp scen och publikplatser, rimlig takhöjd och total mörkläggnings (black box). Publikmängden varierar mellan 60 och 80 barn per föreställning.

4.2.5 Övrig scenkonst

Bland övrig scenkonst utmärker sig särskilt nycirkus. Konstformen förutsätter framför allt fasta fästpunkter i tak och väggar, total mörkläggnings samt flexibla rumslösningar likt dansens behov. Tittskåpsteaterns scenrum fungerar sällan bra.

Gemensamt för konstarterna är att med en flexibel och anpassad lokal att tillgå, skulle fler arrangemang kunna genomföras.

4.3 Förvaltningens bedömning och förslag

Den genomgång av Huvudnäsaulan som gjorts under utredningen visar att fastighetens och lokalernas dåliga och omoderna skick gör att aulan mestadels står tom och obrukbar.

⁸ Black box syftar på en modern, flexibel form av scenrum, ofta ett svartmålat rum utan fast möblemang. Spelplatser och publikplacering kan varieras på valfritt sätt från en uppsättning till en annan, utan den traditionella fasta uppdelning mellan scen och publikplatser som förekommer i scenrumstyper som tittskåpsteater och areateater.

Tillsammans med Kulturhusets uppdaterade teater och festsal, samt huvudbibliotekets nya auditorium, skulle en ombyggd och upprustad Huvudnäsaula kunna tillmötesgå de behov som finns för scenkonst i Vänersborg. En sammanhållen organisation kring lokalernas drift, uthyrning och utlån behöver finnas.

För att Huvudnäsaulan i framtiden ska kunna bli en anpassad mötesplats och ett väl fungerande scenrum för kultur och andra sammankomster, behöver en utförlig förstudie göras kring lämplig form på scen, scengolv och publikplatser. Förstudien behöver även titta på publika utrymmen i form av en foajé, artistutrymmen med ändamålsenliga loger, tillgänglighet för artister och publik, ett grundutbud av teknisk utrustning, fungerande mörkläggnings- och ventilation, förrådsområden samt in- och utlast av scen tekniska element och instrument.

Förvaltningen föreslår att initiera en förstudie som ser över konkreta möjligheter för en ombyggnation och modernisering av Huvudnäsaulan och dess närmiljö. Tävlingsbidraget Mitt i Vänersborg samt gällande Översiktsplan bör tas i beaktande, men fokus ska ligga på Huvudnäsaulan och dess framtida användningsområde. Förstudien genomförs i så fall under 2024 och presenteras för kultur- och fritidsnämnden senast 2024-12-17.

5 Bilagor

Juridisk granskning, ärende Kulturhuset i Vänersborg. Advokatfirman Gärde & Partners AB, 2024-01-15.

Avtal med Folkets Hus Vänersborg ekonomisk förening avseende evenemangs- och teaterverksamhet i Kulturhuset 2024.

ADVOKATFIRMAN
GÄRDE & PARTNERS

Advokat Bengt Gärde Advokat Lasse Höijer Advokat Dr. Ansgar Firsching (Rechtsanwalt, DE)
Advokat David Hertzman Advokat Carl Gärde Advokat Maria Frank Advokat Linn Simonsson
Jur kand Oliver Svensson Jur kand Sam Bidi Jur kand Lisa Thunvall

Juridisk granskning

Ärende: Kulturhuset i Vänersborg

Avropsförfrågan: 2 november 2023

Från Advokatfirman: Advokat David Hertzman och Biträdande jurist Sam Bidi

Datum: 15 januari 2023

Stockholm
Danderydsgatan 14
SE-114 26 Stockholm
Sweden

Paris*
41 Rue de Passy
F-75016 Paris
France

*Mottagningskontor/
Reception office

Tallinn
Lembitu 7-58
EE-10114 Tallinn
Estonia

T: +372 6444 656
F: +372 6444 696

URL: <http://www.gardepartners.se>
E-mail: lawfirm@gardepartners.se
Org. nr: 556675-6127
Styrelsens säte: Stockholm

Vänersborgs kommun ("Kommunen") har kontaktat Advokatfirman Gärde & Partners AB ("Advokatfirman") i syfte att utreda rättsförhållanden samt föreslå handlingsalternativ för kommunen avseende Folkets Hus Vänersborg ekonomiska förening ("Föreningen").

AVGRÄNSNING

Advokatfirmans uppdrag har inte omfattat att utreda något avtals marknadsmässighet. Advokatfirman kan därför inte ta ansvar för prognoser och uppskattningar i rapporten om inte dessa är av juridisk karaktär. Inom ramen för utvärderingen har Advokatfirman endast granskat den materiella rätten.

BAKGRUND

Enligt beslut i kommunfullmäktige 1984-01-31 uttalas att ett varaktigt behov av allmänna samlingslokaler föreligger. Kulturhuset, belägen på Kungsgatan 15 / Kyrkogatan 24, har bedömts som en lämplig plats att upprätta denna samlingslokal. Kulturhuset, som ägs av Vänersborgs kommun, uppläts till Föreningen med en avtalstid om 25 år, med start 1985-04-01. Kulturhuset uthyres med en hyra om 560 000 kronor per år med indexklausul. Bashyran är 195 000 kronor, med år 1980 som basår.

Kultur- och fritidsnämnden och Föreningen upprättade i samband med detta ett avtal om evenemangs- och teaterverksamhet. Föreningens åtar sig enligt avtalet att sköta den evenemangs- och teaterverksamhet som förekommer i Kulturhuset samt att upplåta Kulturhusets ytor till lokala det lokala kultur-, förenings, mötes-, bildnings-, - nöjes- och sällskapslivet till en reducerad kostnad. Föreningens åtaganden innefattar vidare: Vårdskap, administration av evenemang, underhåll och uppdatering av teknisk evenemangsutrustning samt marknadsföring. Hyressättningen vid uthyrning skall ske med utgångspunkt i föreningens självkostnad för lokalen. Detta gäller dock inte för kommersiella aktörer. I utbyte erhåller Föreningen en årlig ersättning som fastställs enligt avtalet. Ersättningen betalas ut kvartalsvis och justeras mot inflationen. Den fastställda ersättningen år 2024 uppgår till 3 542 211 kr. Avtalet omfattar dock inte vissa lokaler som Föreningen betalar hyra till samhällsbyggnadsnämnden till, bland annat restaurangen, mötesrum och kringytor.

I syfte att finansiera en större renovering av fastigheten tog Föreningen 1984 ett banklån för vilket Kommunen åtog sig att gå i borgen för. De borgensbelopp som i dagsläget är aktuella är på 4 237 500 respektive 3 976 598 kr, sammanlagt 8 214 098 kr. Det är en förutsättning för avtalets fullförande att Föreningen årligen amorterar på detta lån, som en del i att verksamheten sköts med god ekonomisk hushållning.

RÄTTSLIGA FÖRUTSÄTTNINGAR

Kommunala angelägenheter

Inom ramen för den s.k. kommunala kompetensen så har Kommunen rätt att ha hand som sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till Kommunens geografiska område eller dess medlemmar och som inte ska skötas enbart av staten, annan kommun, region eller annan. Angelägenheter av allmänt intresse definieras bland annat i förarbetena till kommunallagen (2017:725) ("KL"), se prop. 2017/17:171 s. 299 samt förarbetena till den äldre kommunallagen, prop. 1990/91:117. Bedömningen av om angelägenheten är av allmänt intresse görs utifrån lämplighet, ändamålsenlighet och skälighet. Angelägenheten ska utifrån lokaliseringsprincipen normalt vara lokaliserade inom Kommunen. Lokaliseringsprincipen utgör däremot inte hinder för Kommunen att verka utanför kommungränsen, så länge verksamheten fyller ett behov för kommunmedlemmarna.

Statsstöd

Ett statsstöd är ett stöd som ett organ som kan likställas med en stat, kommun eller region ger till en näringsidkare som bedriver näringsverksamhet på en marknad.

EU-rättslig reglering

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ("FEUF") fastställer vilka områden EU har befogenhet att fatta beslut om och hur dessa beslut ska genomföras. FEUF ingår i den s.k. primärrätten, som även kallas primärkällorna. Dessa är de främsta rättskällorna inom EU och är direkt tillämpbara, på samma sätt som lag, i samtliga medlemsstater.

Av artikel 107.1 FEUF framgår:

- 1. Om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.*

Samtliga rekvisit måste vara uppfyllda för att åtgärden ska ses som ett otillåtet statsstöd. Därtill krävs även att mottagaren av stödet utgör ett företag. Företag definieras som en enhet som bedriver ekonomisk verksamhet oberoende av dess rättsliga ställning och oberoende av hur verksamheten finansieras. All verksamhet som går ut på att erbjuda varor och tjänster på en marknad utgör en ekonomisk verksamhet. Myndighetsutövning utgör inte ekonomisk verksamhet.¹

I regel så är statsstöd som inte på förhand godkänts av EU-kommissionen och heller inte träffas av undantagsreglerna förbjudet. För att en åtgärd ska ses som ett statsstöd krävs att mottagaren ska gynnas ekonomiskt, dvs. få en ekonomisk fördel i och med stödet. Om stödet inte är marknadsmässigt anses mottagaren fått en fördel. Ett stöd behöver inte utgöra en direkt penningbetalning, utan kan ses som varje ekonomisk fördel ett företag erhåller som inte är att anse som marknadsmässig.² Bedömningen av huruvida en åtgärd är marknadsmässig är en relativt komplex fråga. Förenklat så görs bedömningen utifrån hur en privat aktör hade kunnat förväntas agera i en jämförbar situation. Om den privata aktören inte hade agerat likt det offentliga har gjort, ses åtgärden inte som marknadsmässigt. Vidare krävs även att fördelen är konkurrenspåverkande. Kravet på konkurrenspåverkan anses vara generellt lågt ställda. I praktiken behöver endast en risk för snedvridning av konkurrensen föreligga.³

Kommunallagen

Regler om inriktade stöd till enskilda näringsidkare existerar även i kommunallagen. Huvudregeln enligt 2 kap. 8 § KL är att riktade stöd till enskilda näringsidkare endast får lämnas

¹ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/statsstod/vad-ar-statsstod/kriterier/foretagskriteriet/>

² https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/overview_en

³ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/statsstod/statsstod-oversikt/>

om det finns synnerliga skäl. Av förarbeten framgår att det endast i undantagsfall kan finnas utrymme för s.k. kommunala stödinsatser, exempel ges på glesbygdsområden där en kommun kan ha rätt att ge stöd till innehavare av livsmedelsbutiker i de fall stödet är nödvändigt för att garantera en viss minimistandard av kommersiell service åt hushållen i bygden. Reglerna i 2 kap. 8 § KL är subsidiära med EU-rättens regler om statsstöd. En kommun som avser att ge ett stöd behöver således även beakta EU-rätten. Enligt artikel 14 och 106.2 i FEUF finns ett visst utrymme för medlemsstaterna att lämna stöd som annars inte skulle vara möjligt när mottagaren av stödet fullgör uppgifter som är av allmänt ekonomiskt intresse under förutsättningen att detta heller inte står i konflikt med EU:s konkurrens- och statsstödsregler.

Den ersättning som årligen lämnas från Kommunen till Föreningen uppfyller de grundrekvisit som uppställs i reglerna om statsstöd. Kommunen utgör i sig en aktör vars verksamhet finansieras med statliga medel. Frågan blir därför huruvida Föreningen uppfyller företagskriteriet

Verksamhetens rättsliga form är inte den relevanta frågan för huruvida Föreningen uppfyller företagskriteriet eller inte, utan om verksamheten tillhandahåller varor eller tjänster på en marknad. En ideell förening kan exempelvis sett bedriva ekonomisk verksamhet om föreningen agerar på en marknad. Det krävs inte att verksamheten är vinstdrivande.

Det kan konstateras att Föreningen bedriver viss typ av ekonomisk verksamhet, bland annat i form av bedrivandet av restaurangen, men även den uthyrningsverksamhet som sker till såväl lokala föreningar som kommersiella aktörer.

För att avtalet mellan Kommunen och Föreningen inte ska strida mot EU:s regler om statsstöd krävs således att avtalet i sig att Föreningen erhåller en ekonomisk fördel. Den ekonomiska fördelen avgörs med utgångspunkt i huruvida avtalet är marknadsmässigt. Då Advokatfirman inte är införstådd med huruvida upplägget är oskäligt fördelaktigt för Föreningen kan denna fråga inte utredas. Det kan dock konstateras att Kommunen genomgående använt ordet ”ersättning” inom ramen för avtalet och inte ”bidrag”. Detta leder Advokatfirman till slutsatsen

att Kommunen redan gjort denna bedömning på egen hand. Vidare anger avtalet att ”Ersättning enligt detta avtal är delvis utformad med hänsyn till det åtagande som föreningen tog på sig i form av ett banklån i samband med renovering av fastigheten. Att amortering sker är en förutsättning för detta avtals undertecknande. Föreningen ska, jämte att betala ränta, årligen amortera minst 50 000 kr på detta lån. Vid omläggning av lån ska föreningen föra dialog med kommunens ekonomiavdelning i syfte att erhålla bästa möjliga lånevillkor. Vid störningar längre än en månad i uppdragets utförande orsakat av föreningen inträder betalningsbefrielse för kommunen”

Borgensåtagandet

Ett borgensåtagande innebär ett ekonomiskt ansvarstagande för annans skuld. Ett stöd i form av borgensåtagande skiljer sig inte från ett annat statsstöd mer än till formen, Ett kommunalt borgensåtagande omfattas därmed av reglerna om statsstöd. För att borgensåtagandet i sig inte ska utgöra ett otillåtet statsstöd är det viktigt att villkoren för borgensåtagandet är marknadsmässiga. Vid bedömning av huruvida borgensåtagandet är marknadsmässigt eller inte så bör borgensavgiften samt övriga villkor för borgensåtagandet vara marknadsmässiga.

Offentlig upphandling

Inom ramen för detta PM har kommunen efterfrågat ett avsnitt som berör lagen om offentlig upphandling (2016:1145) (”LOU”). LOU gäller för upphandling som genomförs av en upphandlande myndighet. Med upphandling avses åtgärder som vidtas i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av kontrakt, se 1 kap. 2 § LOU. Med upphandlande myndighet avses en statlig eller kommunal myndighet, se 1 kap. 22 § LOU.

Kommunens avtal med Föreningen innebär ett åtagande från Föreningens sida att upplåta och tillgängliggöra lokaler till olika intressenter. För att upphandlingsskyldighet inte ska föreligga så finns en rad undantag. Bland annat 19a kap. LOU medger Kommunen rätten att utföra en så kallad direktupphandling. En direktupphandling innebär att kommunen tilldelar ett kontrakt utan att informera om sin avsikt att upphandla genom en annons om anbudsinbjudan. En direktupphandling får dock endast användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga 700 000 kronor. Vid direktupphandling gäller således inga särskilda regler kring hur kontraktet

måste ingås, men de grundläggande principerna som följer av EU-rätten ska fortfarande beaktas. Vid beräkningen av värdet av direktupphandlingen gäller 5 kap. 1 § LOU.

Av 5 kap. 11 § LOU framgår att värdet av ett tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller ska förnyas inom en viss tid ska beräknas utifrån det verkliga värdet av liknande kontrakt som upphandlats under förgående tolv månadersperiod, eller det uppskattade totala värdet av en följd av kontrakt som kommer att upphandlas under kommande tolv månadersperiod efter den första leveransen. Tidigare annonserade upphandlingar och kommande annonserade upphandlingar ska räknas in i värdet, det vill säga inte enbart genomförda direktupphandlingar. Bestämmelsen är dock endast tillämplig på sådana kontrakt som återkommer eller ska förnyas.

Eftersom den totala ersättningen per år överskrider 700 000 kr är det Advokatfirmans bedömning att en direktupphandling av avtalet inte är möjlig.

3 kap. LOU innehåller dock en rad olika situationer där tillämpningsområdet är undantaget. Ett av dessa undantag är 3 kap. 19 § LOU, där det stadgat att

”Denna lag gäller inte för kontrakt som avser förvärv av fastighet, arrenderätt, hyresrätt, bostadsrätt, tomträtt, servitutsrätt eller någon annan rätt till fastighet.

Med fastighet avses här det som enligt jordabalken utgör eller tillhör en fastighet. Det som gäller för fastighet gäller också för befintlig byggnad som tillhör någon annan än ägaren till jorden liksom sådana tillbehör till byggnaden som avses i 2 kap. 2 och 3 §§ jordabalken, om de tillhör byggnadens ägare.”

Det generella undantaget beror på att fast egendom inte är flyttbar. Konkurrensen är som en följd av detta begränsad. Avtalet mellan Kommunen och Föreningen utgör inte ett rent hyresavtal, men innehåller vissa aspekter som kan i vart fall likställas med ett hyresavtal. Den omständighet att Kommunen själva inte nyttjar lokalen bör inte ha någon betydelse för huruvida avtalet träffas av undantaget i LOU eller inte.

Föreningens åtagande enligt avtalet inkluderar som tidigare nämnt

- Värdskap, där Föreningen ska bemöta såväl publik som artister i uppdraget
- Administration av evenemang, samt främjande av kultur- och föreningslivet genom förmånliga hyresvillkor.
- Bemanning- och personalansvar inom en rad områden
- Underhåll och uppdatering av den tekniska utrustningen
- Marknadsföring av verksamheten

I vart fall 4 av dessa saknar fullständigt undantag i LOU. Föreningens åtagande avseende att tillhandahålla ”förmånliga hyresvillkor” skulle möjligen kunna träffas av undantagsbestämmelsen i 3 kap. 19 § LOU. Föreningens övriga åtaganden saknar dock undantag.

Då en stor del av de brister som aktualiserat vad gäller Föreningens åtaganden faktiskt avser marknadsföring av evenemangen

Delbara och odelbara kontrakt

Avtalet mellan kommunen och föreningen är av blandat fång (s.k. blandad upphandling) enligt reglerna i 2 kap. LOU. Eftersom delen som avser lokalhyra möjligen faller in på undantaget i 3 kap. 19 § LOU men övriga delar (marknadsföring, administration m.fl.) inte faller in i undantaget måste vi undersöka frågan om alla dessa delar bör ingå i samma avtal.

Av 2 kap. 4 § LOU framgår att delbara kontrakt är sådant kontrakt där det ingår delar som kan särskiljas objektivt. Dessa delar regleras i 5-11 §§.

Av förarbetena till LOU (prop. 2015/16:195 s. 947) anges följande ”När en upphandling avser ett blandat kontrakt måste den upphandlande myndigheten ta ställning till om kontraktet är delbart eller inte. Frågan får avgöras från fall till fall. Den upphandlande myndighetens uttryckliga eller underförstådda avsikt att ett avtal ska utgöra en odelbar enhet är inte avgörande. Bedömningen bör i stället grunda sig på sakliga skäl, t.ex. tekniska eller ekonomiska, som innebär att det är motiverat och nödvändigt att tilldela ett enda kontrakt.”

Av 2 kap. 5 § LOU framgår att ett delbart kontrakt som avser upphandling i LOU och upphandling som inte regleras i LOU får tilldelas som separata kontrakt i de olika delarna. Det är även tillåtet för myndigheten att tilldela kontrakt som ett enda kontrakt. Av förarbetena så framgår det att det står myndigheten fritt att välja huruvida man anser det lämpligt att tilldela separata kontrakt för de olika delarna, eller tilldela ett enda kontrakt.

Då samtliga delar förvisso går att särskilja men har en nära koppling finns det en anledning för kommunen att tilldela ett enda kontrakt avseende samtliga tjänster. Det är Advokatfirmans bedömning att kontraktet avseende lokalhyra inte behöver inkluderas i den upphandling som kommunen gör, men det kan vara lämpligt sett till följande:

Den part som sköter fastigheten och sköter uthyrningsverksamheten har bättre möjligheter att tillgodose att teknisk utrustning underhålls. Administration samt marknadsföring underlättas även för fastighetsägaren, då denna kan vidta åtgärder inom ramen för övrig verksamhet som bedrivs i huset (Exempelvis marknadsföring i restaurangen). Förutsatt att Kommunen inte bedömer en kostnadsvinning kan göras genom att dela upp kontraktet vore det därför lämpligt att upphandla samtliga delar gemensamt.

Kommunens möjlighet att betala av lånen

Föreningen har i syfte att rusta upp den av Kommunen ägda fastigheten upptagit ett lån, för vilket Kommunen gått i borgen för.

Ett bidrag från Kommunen i syfte att lösa Föreningens lån skulle uppfylla de kraven på statsbidrag som redogjorts för ovan. Under vissa förutsättningar kan Kommunen ha rätt att utge ett statsstöd, under förutsättning att undantagen i FEUF är uppfyllda. Enligt FEUF anser man det förenligt med den inre marknaden att ge stöd

a) av social karaktär som ges till enskilda konsumenter, under förutsättning att stödet ges utan diskriminering med avseende på varornas ursprung.

b) stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser

Som förenligt med den inre marknaden kan anses

a) stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning och i de regioner som avses i artikel 349, med hänsyn till deras strukturella, ekonomiska och sociala situation, b) stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi,

c) stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, d) stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet, om sådant stöd inte påverkar handelsvillkoren och konkurrensen inom unionen i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, e) stöd av annat slag i enlighet med vad rådet på förslag från kommissionen kan komma att bestämma genom beslut.

Det finns vissa möjligheter för kommunen att ge stöd till vissa utpekade områden utan föregående godkännande från EU-kommissionen. Stödet måste utformas enligt de krav som anges i den allmänna gruppundantagsförordningen.

De minimis stöd kan även ges om det underskrider 200 000 euro. Detta stöd måste dock uppfylla EU-kommissionens regler om stöd av mindre betydelse.

Slutsats och bedömning

Kommunen är upphandlingsskyldig i vart fall avseende de delområden som inte möjligen kan träffas av undantaget för lokalhyra. En upphandling måste därför ske för dessa delområden, förutsatt att Kommunen inte väljer att bedriva verksamheten i egen regi.

Advokatfirman understryker att lokalhyra är undantaget i 3 kap. 19 § LOU, men att det med hänsyn till uppdragets art kan vara lämpligt att samtliga delar inkluderas i samma kontrakt. Av 2 kap. LOU framgår dock att det i slutändan är upp till kommunen att avgöra huruvida man vill särskilja de olika kontrakten eller inte.

Om Kommunen väljer att säga upp avtalet med Föreningen finns en överhängande risk att Föreningen inte klarar av att betala av det lån som Kommunen har åtagit sig borgensansvar för. Risken finns därmed att Föreningen går i konkurs och att kreditgivaren kräver Kommunen på resterande belopp. För det fall Föreningen går i konkurs kommer Kommunen att behöva överta lånet i sin helhet och därmed betala av resterande skuld.

Så länge Föreningen kvarlever finns det dock ingen anledning för Kommunen att åta sig att betala skulden. Det är möjligt att Föreningen med hjälp av inkomst som för Kommunen är okänd klarar av att betala av skulden till kreditgivaren. Kommunen rekommenderas inte att betala av resterande skuld så länge Föreningen har möjlighet att göra detta på egen hand.

Stockholm som ovan,

David Hertzman

Advokat

E-post: david.hertzman@gardepartners.se

Sam Bidi

Bitr. jurist

E-post: sam.bidi@gardepartners.se

**Avtal med Folkets Hus Vänersborg
ekonomiska förening
avseende
evenemangs- och teaterverksamhet i
Kulturhuset
2024**

Innehållsförteckning

1	PARTER	3
2	AVTALSHANDLINGAR	3
3	BAKGRUND OCH SYFTE	3
4	AVTALSTID OCH GILTIGHET	4
5	KOMMUNENS ÅTAGANDEN	4
6	FÖRENINGENS ÅTAGANDEN.....	4
6.1	VÄRDSKAP	4
6.2	ADMINISTRATION AV EVENEMANG	4
6.3	BEMANNING.....	4
6.4	UNDERHÅLL OCH UPPDATERING AV TEKNISK EVENEMANGSUTRUSTNING	5
6.5	MARKNADSFÖRING.....	5
7	BEGRÄNSNINGAR.....	5
8	LOKALER	6
8.1	BESIKTNING.....	6
8.2	KOMMUNENS TILLTRÄDE TILL LOKALER FÖR ARBETE	6
8.3	DISPOSITIONSRÄTT	7
9	ARBETSGIVAR- OCH ARBETSMILJÖANSVAR	7
10	FÖRSÄKRING OCH SKADESTÅND	7
11	EKONOMI.....	7
11.1	FAKTURERING	8
12	UPPFÖLJNING	8
13	FÖRTIDA UPPSÄGNING	9
14	ÄNDRADE FÖRHÅLLANDEN	9
15	FULLSTÄNDIGHET, ÄNDRING OCH TILLÄGG	9
16	ÖVERLÅTELSEFÖRBUD.....	9
17	FORCE MAJEURE	9
18	TVIST OCH TILLÄMPLIG LAG	10

1 Parter

Avtalet tecknas mellan:

Vänersborgs Kommun
Organisationsnummer 212000-1538
462 85 Vänersborgs kommun
Nedan kallad Kommunen

Och

Folkets Hus Vänersborg ekonomiska förening
Organisationsnummer 762500-0349
Kungsgatan 15
462 33 Vänersborg
Nedan kallad Föreningen

2 Avtalshandlingar

Följande handlingar gäller som avtalshandlingar. Avtalshandlingarna kompletterar varandra vid en tolkning av avtalet.

Bilaga 1: Kontaktpersoner

Bilaga 2: Prislista för hyra av evenemangslokaler i Kulturhuset

Bilaga 3: Inventarielista

Bilaga 4: Ritning kulturhuset

3 Bakgrund och syfte

Syfte med detta avtal är att reglera kommunens och Föreningens mellanhavanden rörande den publika evenemangverksamheten som äger rum i teatern, festsalen samt på Blå scenen, se bilaga 4.

Kulturhuset ska vara en mötesplats för evenemangs- och teaterverksamhet i Vänersborgs kommun. Kulturhusets ytor ska upplåtas till det lokala kultur-, förenings-, mötes-, bildnings-, nöjes- och sällskapslivet till en reducerad kostnad och därigenom möjliggöra tillskapandet av en mötesplats för dessa aktörer. Den reducerade kostnaden för att nyttja lokalerna omfattar inte kommersiella aktörer. Syftet med avtalet är också att från kommunens sida säkerställa en bredd i utbudet samt att det ska finnas ekonomiska möjligheter för ideella organisationer att boka akter med låg eller ingen vinstmarginal. Kommunens ersättning till Föreningen som regleras i detta avtal är anpassad med hänsyn till detta grundsyfte.

4 Avtalstid och giltighet

Detta avtal gäller från 2024-04-01 till och med 2025-03-31. Kommunen äger rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan om föreningen åsidosätter sina förpliktelser enligt detta avtal. Denna rätt har även kommunen i händelse av föreningens konkurs. Kommunen ska meddela föreningen om förutsättningar inför kommande år senast sex månader före detta avtals utgång.

5 Kommunens åtaganden

Kommunen lämnar årlig ersättning till Föreningen enligt punkt 11 i detta avtal. Ersättningen betalas ut mot faktura kvartalsvis och justeras årligen i förhållande till den inflationskompensation som kommunens budget justeras med enligt beslutad mål- och resursplan. Kommunen kallar till uppföljningsmöte enligt punkt 12 i detta avtal. Kultur- och fritidsförvaltningen ska utse en adjungerad i Föreningens styrelse.

6 Föreningens åtaganden

Föreningen åtar sig att sköta evenemangs- och teaterverksamhet i Kulturhuset. Husets ytor ska upplåtas till det lokala kultur-, förenings-, mötes-, bildnings-, nöjes- och sällskapsliv. Åtagandet innefattar fem delområden som specificeras nedan.

6.1 Värdskap

Bemötande och omhändertagande av såväl publik som artister är grundläggande i uppdraget. Föreningen ska bemöta alla på ett professionellt vis och med hög servicenivå. Likställighetsprincipen i kommunallagen ska beaktas.

6.2 Administration av evenemang

Föreningen ska tillgängliggöra och upplåta lokalerna till olika intressenter. Föreningen ska främja kultur- och föreningslivet i Vänersborgs kommun genom förmånliga hyresvillkor. Uthyrning av evenemangsyta ska ske i enlighet med fastställda priser som tas fram av kommunen och föreningen i samråd, se bilaga 3.

Om tveksamhet föreligger kring arrangemangets eller aktörens lämplighet eller om föreningen av någon anledning vill frångå den beslutade prislistan ska kommunen konsulteras innan beslut fattas. Beslutet ska vara skriftligt.

Föreningen har ansvar för programläggningen under hela året med undantag av Vänersborgs kommuns kulturvecka som infaller årligen. Se nedan under punkt 8.3 Dispositions rätt.

Föreningen ska ansvara för programläggning med ett brett utbud inom scenkonst och musik.

6.3 Bemanning

Föreningen ansvarar för att uppdraget i alla dess delar utförs. Föreningen åtar sig att engagera personal inom följande områden:

- Programläggning, marknadsföring och värdskap
- Scenteknik, inklusive ljud och ljus
- Lokalvård

I de fall där extra bär-, bygg- och rivhjälp krävs ska, om inte annat anges i särskild överenskommelse, sådan hjälp tillhandahållas av föreningen. Föreningen ansvarar för att varje enskilt arrangemang är försett med den typ av tekniskt kunnig personal och brandvakt som krävs för tillfället. Föreningen ska tillse att besökare enkelt ska kunna tillkalla personal på plats.

I övrigt rekryterar och bemannar föreningen verksamheten så som de finner bäst för att uppfylla sina åtaganden, inkluderat eventuella ideella krafter.

6.4 Underhåll och uppdatering av teknisk evenemangsutrustning

Evenemangsverksamhet kräver teknisk utrustning i form av ljud-, ljus- och scenteknik. Den tekniska evenemangsutrustning som finns i teatern och på evenemangsytorna finns upptagen på inventarielista, se bilaga 3. Av denna förteckning framgår vilken utrustning som ägs av föreningen respektive av kommunen. Föreningen åtar sig att hålla denna tekniska utrustning i bästa skick. När något går sönder - av åldersskäl eller på grund av skadegörelse - eller behöver uppdateras för att verksamheten så kräver, ska kommunen kontaktas. Föreningen ska då, utifrån verksamhetens behov, presentera ett förslag på åtgärd som kommunen tar ställning till.

Föreningen åtar sig även att ta fram en underhållsplan för den tekniska utrustningen. Planen uppdateras årligen i en dialog där föreningen presenterar för kommunen vilka behov som föreligger. Beslut om kommande åtgärder ska fattas inför varje nytt verksamhetsår i samråd mellan föreningen och kommunen. Sådana beslut fattas vid parternas uppföljningsmöte enligt punkt 12.

6.5 Marknadsföring

Föreningen åtar sig att marknadsföra verksamheten på ett professionellt sätt, på de plattformar som föreningen äger, exempelvis hemsida och sociala medier. Det gäller såväl helheten som de enskilda evenemangen.

7 Begränsningar

Restaurangverksamheten omfattas inte av detta avtal och ersättning enligt detta avtal får inte användas i den verksamheten.

Föreningen äger inte rätt att anlita underleverantörer, så som till exempel kommersiellt bokningsbolag för att utföra föreningens åtagande, utan kommunens skriftliga samtycke.

8 Lokaler

Teatern upplåts med fri dispositionsrätt till föreningen, för i detta avtal redogjord verksamhet och i det skick de befinner sig i vid avtalets upprättande. De utrymmen som enligt detta avtal ska användas för att bedriva evenemangsverksamhet ska hållas i ett välvårdat skick som håller en bra standard avseende genomförande av publika evenemang. Nyssnämnda innebär en standard där genomförande av publika

evenemang kan ske såväl till arrangörers och artisters som till publiks belåtenhet. Kommunen har tolkningsföreträde gällande definitionen av "välvårdat skick" och "bra standard".

Föreningen har ansvar för att inom ramen för sitt värdskap föra en dialog med arrangörerna och iordningställa berörda lokaler i enlighet med de anvisningar som anges i respektive evenemangskontrakt. De publika utrymmena ska vara rena och välvårdade.

Föreningen ska tillse att lokalerna uppfyller kraven gällande brandsäkerhet, personalsäkerhet och god arbetsmiljö i samband med varje enskilt evenemang. Lokalerna upplåts med befintlig inredning och med befintliga inventarier. I övrigt ska de lokalerna som Föreningen hyr utrustas av föreningen på sådant sätt att verksamheten kan drivas på ett professionellt sätt.

Det åligger föreningen att samordna sin verksamhet i samråd med övriga hyresgäster och verksamheter i Kulturhuset.

8.1 Besiktning

Parterna ska gemensamt förrätta besiktning av lokalen vid avtalstidens början och slut. Vid besiktningarna ska även företrädare för samhällsbyggnadsförvaltningens enhet fastighet och service eller fristående besiktningsföretag närvara. Protokoll över lokalens skick ska upprättas och undertecknas av båda parter. Fotodokumentation kan komma att ske. Kommunen kallar till besiktningarna. I protokollet ska noteras eventuella brister och huruvida de ska åtgärdas av föreningen eller av kommunen. Tidsplan för eventuella åtgärder ska föras in i protokollet. I den årliga redovisningen till kommunen ska framgå hur lokalskötseln utförs, hur lokalerna fungerar i relation till den verksamhet som sker i lokalerna, vilka förändringar och förbättringar som är önskvärda, samt vad dessa skulle innebära i fråga om tid och resurser.

8.2 Kommunens tillträde till lokaler för arbete

Fastighetsägarens tillträde till lokalerna regleras i hyresavtal mellan denne och Föreningen. Kultur- och fritidsförvaltningen äger utöver det rätt att, utan ersättningsanspråk från föreningen, utföra skötsel- och verksamhetsanpassningar i teatern.

8.3 Dispositionsrätt

Kommunen har rätt att årligen hyresfritt boka teatern vid tio tillfällen och festsalen vid fem tillfällen. Med "tillfällen" avses heldagar. Därutöver förfogar kommunen över lokalerna, som avses i detta avtal, under Kulturveckan. Under denna period lägger kommunen programmet och tillgår lokalerna som omfattas av detta avtal, utan kostnad. Kommunen informerar Föreningen om tidpunkt för när Kulturveckan infaller senast under februari månad innevarande år. De tider som blir över när kommunen har lagt sitt program blir disponibla för Föreningen. I händelse av lediga lokaler meddelar kommunen föreningen om detta senast sex veckor före Kulturveckans start.

9 Arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar

Föreningen är arbetsgivare avseende den avtalade verksamheten och är således ansvarig för att verksamheten genomförs i enlighet med gällande lagstiftning. Föreningen har det fulla arbetsmiljöansvaret inom verksamhetens lokaler.

10 Försäkring och skadestånd

Föreningen ansvarar för att teckna erforderliga försäkringar; ansvarsförsäkring och egendomsförsäkring för lös egendom och inventarier som denne äger. Föreningen ansvarar för skador på kommunens egendom (fast och lös), som har tillhandahållits för att utföra uppdraget och orsakas av föreningen, av dess anställda eller av personer anlitade av Föreningen. Dessutom ansvarar Föreningen för skador som orsakas av tredje man. Föreningen svarar även för skadestånd som kan uppstå vid olycksfall eller dödsfall som inträffar inom ramen för uppdragets utövande.

11 Ekonomi

Föreningen äger erhålla och tillgodogöra sig alla intäkter från detta uppdrag, från sin egen verksamhet i lokalerna och från egna upplåtelser av lokalerna. Föreningen erhåller ersättning om 3 542 211 kr 2024 som utbetalas kvartalsvis mot faktura. Betalning sker efter kommunens godkännande av inlämnade handlingar från Föreningen, samt efter genomfört uppföljningsmöte och ett justerat protokoll. Se vidare specifikationer under punkt 12 Uppföljning.

Ersättning enligt detta avtal är delvis utformad med hänsyn till det åtagande som föreningen tog på sig i form av ett banklån i samband med renovering av fastigheten. Att amortering sker är en förutsättning för detta avtals undertecknande. Föreningen ska, jämte att betala ränta, årligen amortera minst 50 000 kr på detta lån. Vid omläggning av lån ska föreningen föra dialog med kommunens ekonomiavdelning i syfte att erhålla bästa möjliga lånevillkor. Vid störningar längre än en månad i uppdragets utförande orsakat av föreningen inträder betalningsbefrielse för kommunen.

11.1 Fakturering

Vänersborgs kommun bearbetar alla fakturor elektroniskt i enlighet med lagen om e-faktura vid offentlig upphandling (2018:1277), vilken innebär att offentlig sektor måste kunna ta emot elektroniska fakturor enligt den europeiska standarden. För leverantörer innebär lagen att de måste fakturera offentlig sektor elektroniskt. Avtalad ersättning ska erläggas mot faktura. Fakturering sker kvartalsvis i förväg. Betalningsvillkor är 30 dagar från det att godkänd faktura erhållits.

Fakturaadress:
Vänersborgs kommun
Fakturaservice
Box 344
462 24 Vänersborg
Referenskod: 81101

12 Uppföljning

Uppföljning rörande föreningens verksamhet enligt förevarande avtal är av betydelse för att kommunen ska kunna följa utvecklingen. Årligen, senast den 30 april, ska

föreningen till kommunen inlämna en ekonomisk redovisning, verksamhetsberättelse och verksamhetsplan. Verksamheten som avses i detta avtal ska utgå från kommunens vision och värdegrunder samt föreningens mål. Konkreta planer ska anges gällande föreningens kommande program.

Ett årligt uppföljningsmöte mellan kommunen och föreningen ska äga rum i maj månad. Kommunen är sammankallande till dessa möten. Vid uppföljningsmötena ska verksamhetsberättelsen, verksamhetsplan och den ekonomiska redovisningen avhandlas. Åtgärdsplan för kommande verksamhetsår rörande program, utrustning, lokaler med mera ska tas upp. Minnesanteckningar ska upprättas från dessa möten och undertecknas av båda parter.

Verksamhetsberättelsen ligger, som en del, till grund för kommunens möjlighet till uppföljning. Till verksamhetsberättelsen ska information enligt nedan biläggas;

- Hur har föreningen arbetat med och följt upp sitt värdskap och bemötande?
- Hur har Föreningen arbetat med ett brett utbud?
- Beskrivning av personalstyrkan.
- Hur har Föreningen arbetat med marknadsföring?
- Hur många arrangemang har genomförts under det senaste året?
- Antal besök vid de olika arrangemangen ska redovisas.
- Hur har Föreningen samarbetat med andra kulturföreningar i kommunen?
- Presentation av underhållsplan för den tekniska utrustningen.
- Ekonomisk redovisning med en resultatrapport och en balansrapport.

Föreningen ska beakta allmänhetens rätt till insyn. Föreningen ska således tillhandahålla handlingar som kommunen begär ut och verka för att allmänheten får insyn i föreningens verksamhet.

13 Förtida uppsägning

Part kan säga upp avtalet vid avtalsbrott från motpartens sida om avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för den förfördelade parten. Den part som begått avtalsbrott ska dock ges möjlighet att, i den utsträckning det kan ske, först vidta rättelse så snart som möjligt och senast inom två veckor efter tillsägelse av part.

14 Ändrade förhållanden

Skulle avtalet, i sin helhet eller delar av avtalet, till följd av ändrade förutsättningar inte kunna tillämpas i enlighet med parternas intentioner, har parterna en skyldighet att påtala detta och inleda konstruktivt samtal, med syfte att anpassa avtalet utifrån de ändrade förutsättningarna.

15 Fullständighet, ändring och tillägg

Detta avtal utgör parternas fullständiga reglering av samtliga de frågor som avtalet berör och ersätter samtliga skriftliga och muntliga avtal och åtaganden och utfästelser som föregått detsamma. Ändringar av och tillägg till detta avtal, inklusive dess bilagor, ska för att vara bindande vara skriftligen avfattade och undertecknade av behöriga företrädare för parterna.

16 Överlåtelseförbud

Part har inte rätt att överlåta rättigheter eller skyldigheter enligt detta avtal utan den andre partens föregående skriftliga medgivande.

17 Force majeure

Part är inte ansvarig för underlåtenhet eller bristande uppfyllelse av förpliktelse enligt detta avtal, om underlåtenheten eller bristen orsakats av myndighets ingripande, strejk (såväl avtalsenlig som avtalsstridig), lockout, blockad, omfattande brand eller översvämning, allvarlig olyckshändelse, epidemier/pandemier, karantäner eller liknande situationer eller annan liknande omständighet utanför parts kontroll och som part inte skäligen borde ha räknat med och vars följder part inte heller skäligen kunnat undvika eller övervinna. Förbehållet i fråga om lockout och blockad gäller ej om part själv vidtar sådan konfliktåtgärd.

Finner part att denne inte kan fullgöra sina skyldigheter på grund av omständighet enligt ovan, ska part snarast skriftligen meddela motparten härom. Föreningen ska om möjligt, om Kommunen så begär, leverera avropat åtagande vid ett senare tillfälle, på sätt som parterna kommer överens om. Sådan försening ska ge Kommunen möjlighet att förlänga respektive avtals giltighetstid motsvarande förlorad tid.

Kommun och Förening äger ömsesidigt rätt att säga upp avtal till omedelbart upphörande om fullgörandet av avtalat åtagande försenas med mer än sex månader enligt bestämmelserna i detta avsnitt oavsett vad som ovan sägs om befrielse från påföljd.

18 Tvist och tillämplig lag

Tvist angående tolkning eller tillämpning av detta avtal ska slutligt avgöras enligt svensk rätt och i allmän domstol, med Vänersborgs tingsrätt som första instans.

Detta avtal har upprättats i två (2) exemplar varav parterna efter undertecknande har erhållit var sitt. Avtalet är digitalt signerat och juridiskt bindande.

Jonathan Svensson

Ordförande kultur- och
fritidsnämnden

Vänersborgs kommun

Joakim Sjöling

Ordförande Folkets hus
Vänersborg ekonomiska förening

Bilaga 1

Kontaktpersoner

Kontaktpersoner för detta avtal är följande:

För kommunen

Verksamhetschef Verksamhetsområde Kultur, Kultur- och fritidsförvaltningen

För motparten

Verksamhetschef, Folkets Hus Vänersborg ekonomiska förening

Bilaga 2

Prislista för hyra av evenemangslokaler i Kulturhuset

Priserna utgår från tre kategorier av hyresgäster. Alla priser är inklusive moms.

Kategori 1

Föreningar, studieförbund och politiska partier hemmahörande i Vänersborgs kommun.

Kategori 2

Kommunala verksamheter och andra aktörer som inte platsar i kategori 1 eller 3.

Kategori 3 - kommersiell verksamhet

För kommersiell verksamhet äger föreningen rätt att för varje tillfälle lämna offert på pris till kund baserat på specifika förutsättningar och önskemål från kund.

	Kategori 1	Kategori 2
Teatern		
Repetition halvdag	1 220	1 830
Repetition heldag	2 440	3 050
Repetition per timme	305	458
Föreställning	4 930	6 100
Konferens halvdag	3 050	3 710
Konferens heldag	4 930	6 200
Konferens per timme	763	915
Festsalen		
Halvdag	1 424	2 441
Heldag	2 746	4 932
Per timme	356	610
Blå Scenen		
Halvdag	1 220	1 831
Heldag	2 441	3 458
Per timme	305	458

Bilaga 3

Inventarielista teknisk utrustning

Teknik i Vänersborgs Teater, Festsalen och blå scenen

Ljudutrustning Vänersborgs teater (tillhör kommunen)

- 1 st Mixerbord Soundcraft Spirit Live 4 16 kanaler
- 4 st Konferenshögtalare Celestion
- 4 st Högtalarlådor JBL Rikslådan
- 2 st Slutsteg PPX 450
- 1 st Hörslina Univox PLS 700 med förstärkare

Övrig utrustning Vänersborgs Teater (tillhör kommunen)

- 1 st Flygel Rämjes med pianopall

14 st	Sminkbord inkl stolar
10 st	Notställ hopfällbara stål
2 st	Svarta fonder 6 x 6 m
8 st	Svarta sidointäckningar 1,80 x 6 m (byxor)
5 st	Svarta takintäckningar 1,80 x 10 m
9 st	Rullar dansmatta ca 120 m ²
20 st	Äldre stolar utan karm
1 st	Stege (specialjord för riktning av strålkastare salong)
3 st	Målade fonder, naturmotiv, stadsmotiv, vit
1 st	Bioduk
	Div kablage, säkerhetsvagnar, upphängningsfästen, filter, hållare m.m.

Bioanläggning Vänersborgs Teater (tillhör kommunen)

1 st	Filmduk backscreen
1 st	Projektor Cineo 32
1 st	Extra optik (vidvinkel)
1 st	Digitalmottagare Humax icord HD
1 st	Medab mediastation
1 st	Ljudprocessor USL JSD-80-D
1 st	Audio monitor Component MS 100
16 st	Surroundhögtalare (fast monterade i salong)
3 st	Fronthögtalarkit innehållande 2 st QSC 15" QSC LF, 1 st QSQ S82H
2 st	Delningsfilter DBX 223 XL
2 st	Slutsteg EA W CAZ 800
3 st	Slutsteg EA W CAZ 1400
2 st	Slutsteg EAW CAZ 2500

Ljusutrustning Vänersborgs Teater (tillhör kommunen)

1 st	Ljusbord AVAB 201, 24 kanaler
10 st	Fresnelstrålkastare 1000 w scen (305 SH.F)
4 st	Linsstrålkastare 1000 w scen (305 SH.L)
4 st	Fondljus (flodljus) 1000 w scen (Berkley single ground Row)
6 st	Parstrålkastare 1000 w scen (Par 64)
2 st	Parstrålkastare 250w scen (Par 36 kort)
7 st	Profilstrålkastare 1000 w salong (RJ 4st 611S 3st 611)
4 st	Profilstrålkastare 1000w salong (RJ 612)
4 st	Fresnellstrålkastare 1000w salong (Starlette cct fr.)
4 st	Färgväxlare till ovan salong (23-862 AV AB)
2 st	Fresnellstrålkastare 1000 w salong (310 SH Juliat 1000)
4 st	Profilstrålkastare 650w salong (Profile 16/30)
1 st	Följestrålkastare 1000w (Rj 611)

Övrigt fast installerat i Vänersborgs Teater (tillhör kommunen)

- 2 st Elektroniska ljusregulatorer (LPS TOR 12+2,2 k watt)
- 1 st Korskopplingsskåp med 24 uttag samt 52 uttag till strålkastare

Ljudutrustning Festsalen (tillhör Folkets Hus)

- 1 st Mixer Yamaha EMX 2000 12 kanaler
- 5 st Mikrofoner Shure SM 58
- 5 st Mikrofonstativ
- 4 st Vägghögtalare Community Veris 26
- 4 st Trådlös handhållen mic inkl KAM UHF Wireless system
- 2 st Trådlös handhållen mic inkl Chiayo Wireless system
- 4 st Trådlösa myggor Mipro
- 1 st DVD spelare Philips DVP 3350
- 1 st DVD spelare Philips DVP 3040
- 1 st Hörslinga Univox PLS-300

Ljusutrustning Festsalen (tillhör Folkets Hus)

- 1 st Ljusbord Work proligh 400 P Analogt
- 6 st Linsstrålkastare CCT Minuette 17/36, 650 w
- 8 st Strålkastare Par 56 monterade på två stativ med T-bom

Utrustning Blå Scenen (tillhör Folkets Hus)

- 7 st LED-strålkastare med växlingsbar färg
 - 2 st Fresnelstrålkastare 650 w fast monterade på vägg
- Backdrop som täcker hela scenen och en bit ut i kanterna.

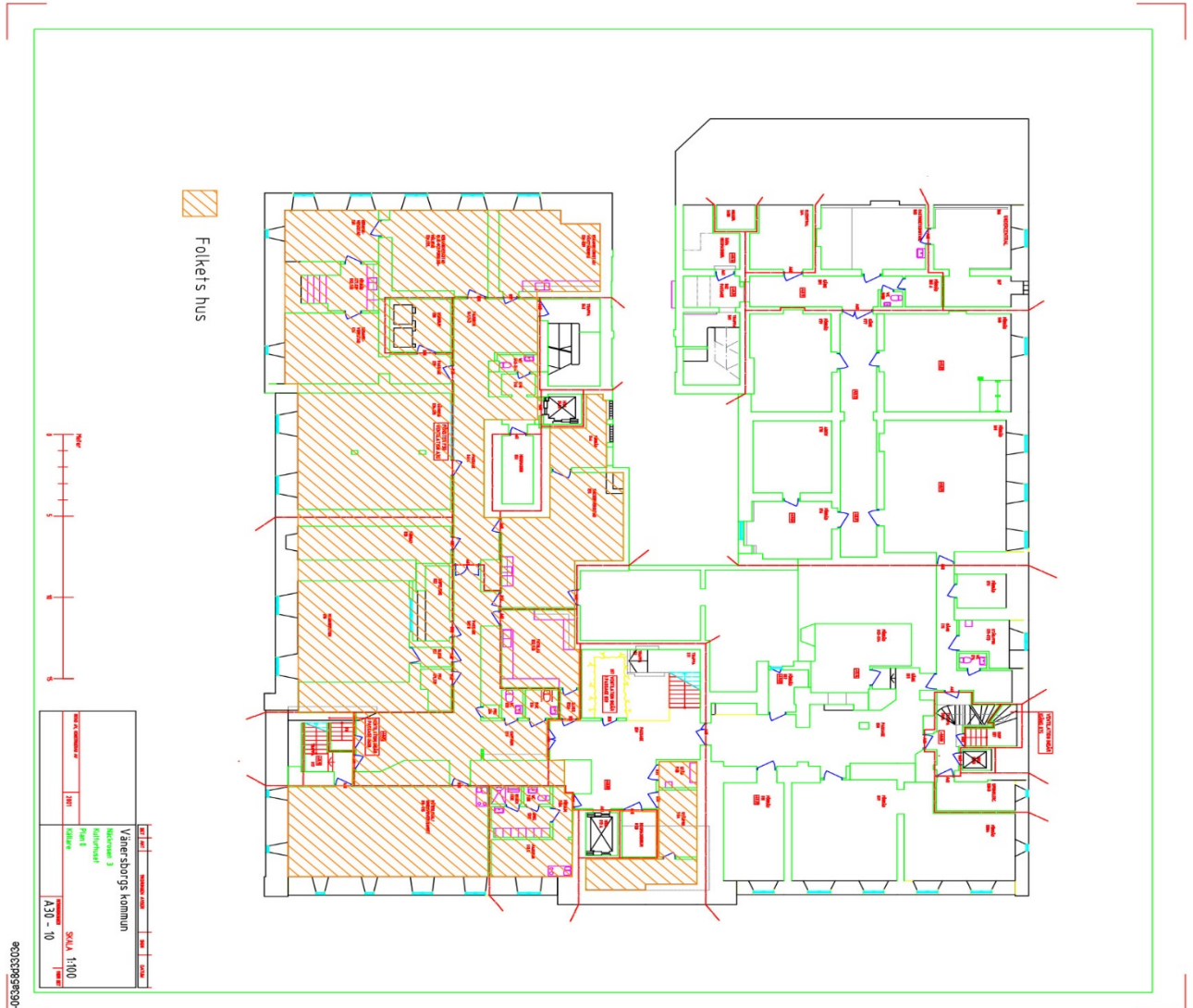
Mobil ljudanläggning (tillhör kommunen, Folkets Hus och Studieförbundet)

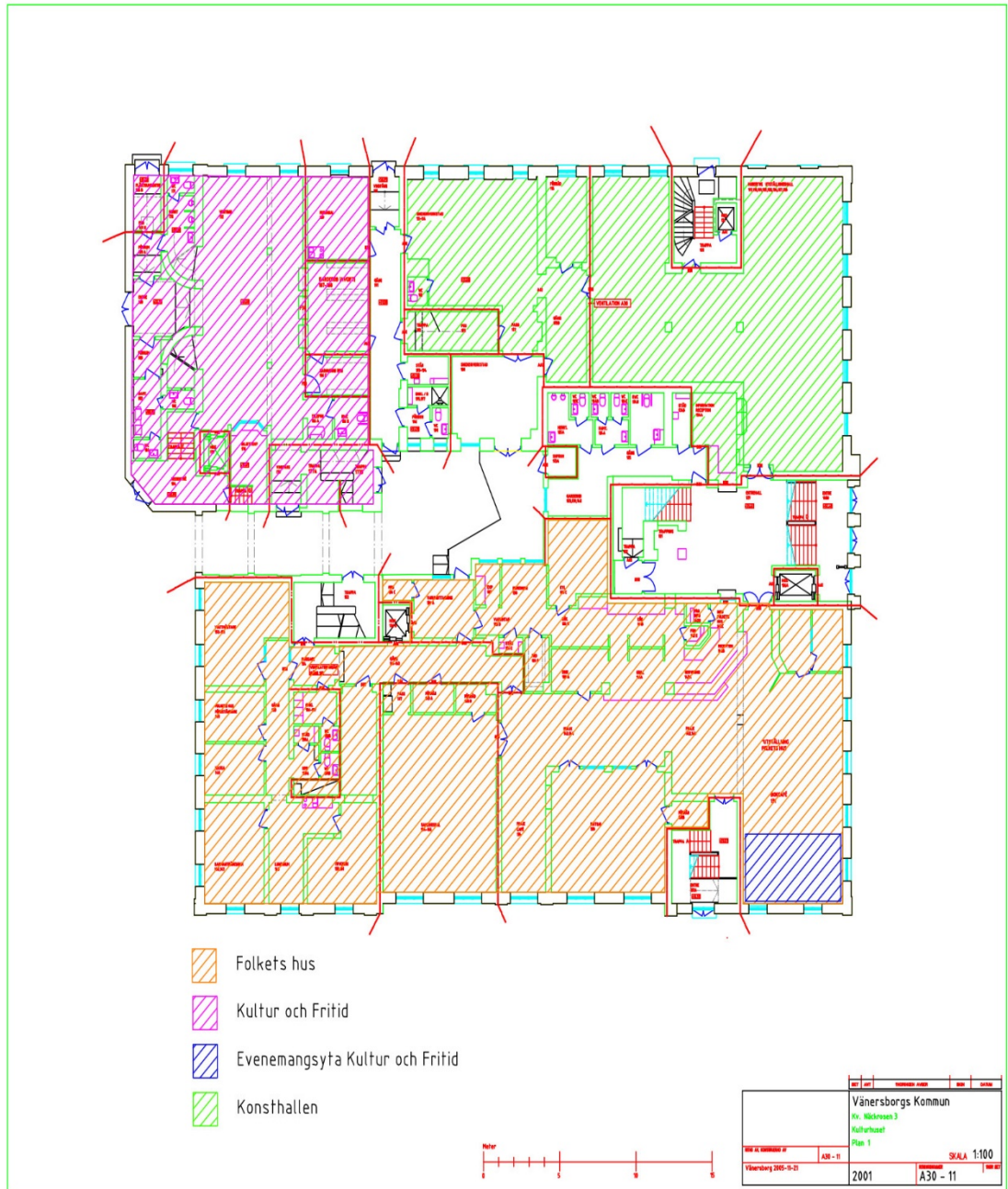
- 1 st Spirit LX7, mixer
- 1 st Behringer Multicom PRO, 4 kompressorer i en enhet
- 1 st Behringer Ultra Graph, equaliser
- 1 st TC-ONE reverb
- 6 st Shure SM 57
- 10 st Shure SM 58
- 1 st Shure Beta 52
- 2 st Shure PG 81
- 4 st Behringer Ultra DI
- 10 st Långa stativ
- 8 st Korta stativ
- 20 st Mikrofonkabel 9 m
- 24 st Mikrofonkabel 6 m
- 4 st Insertkabel
- 10 st Tele/tele 6 m
- 1 st Multikabel, hög kvalitet, 40 m
- 1 st Mixer case
- 1 st Fx case
- 1 st Högtalartopp case
- 1 st Pack case
- 4 st JBL EON 10 G2, aktiva monitorer

- 2 st JBL MP 412, PA topp
- 2 st JBL MP 418SP, bas med inbyggda slutsteg till bas och topp
- 1 st Numark CDN12, cd-spelare
- 1 st Övrigt kablage

Uppgifterna lämnade i maj 2015 och bör uppdateras när renoveringen av teatern genomförs.

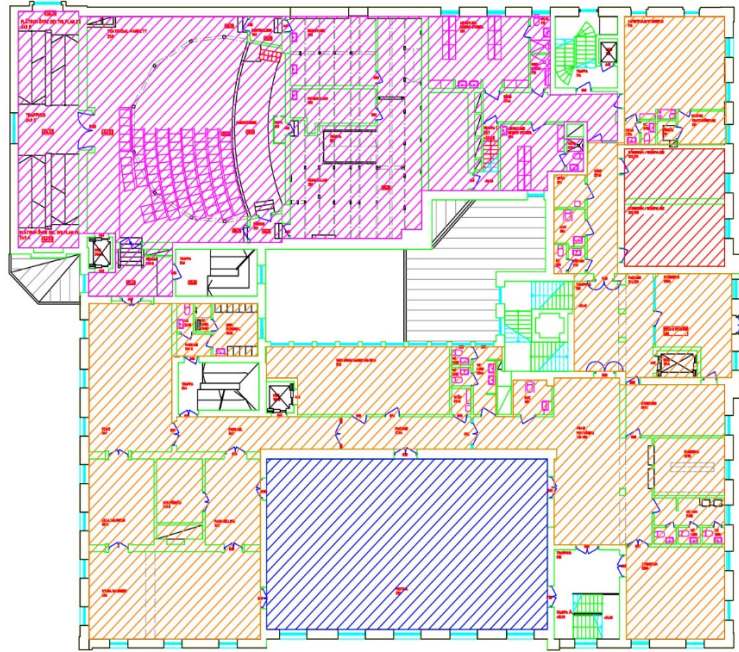
Bilaga 4 Ritningar Kulturhuset

Signature reference: b2677ee7-307c-489e-9832-063a58d3303e

Signature reference: b31fe073-8381-423b-a68c-2b5e5313cbad

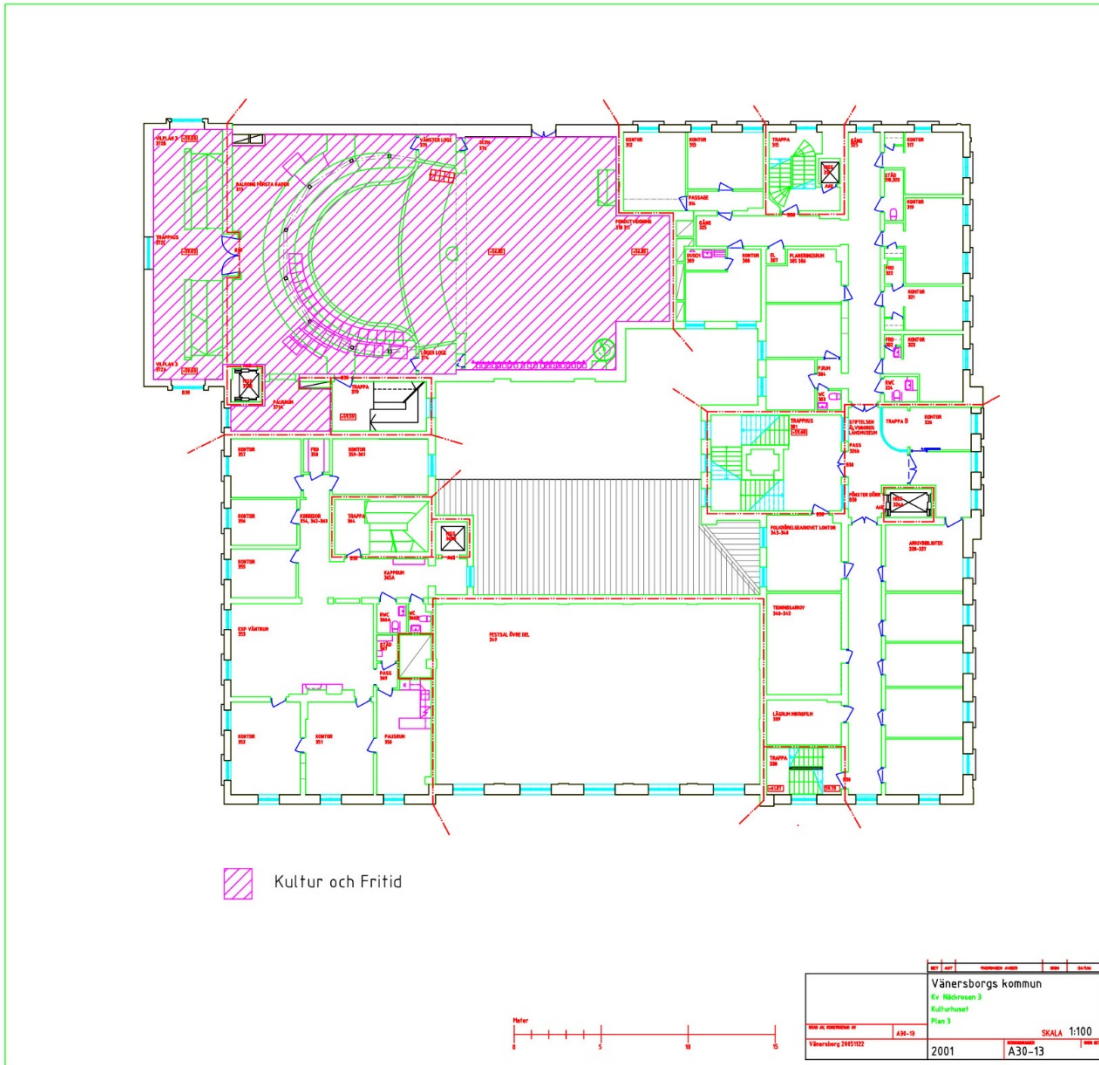
- Folkets hus
- Kultur och Fritid
- Evenemangsyta Kultur och Fritid
- Kultur och Fritid kostnadsfritt vid evenemang

Vänersborgs kommun	
Kv. Håkonsen 1	
Kulturhuset	
Plan 2	
2001	SKALA 1:100
12	A30 - 12

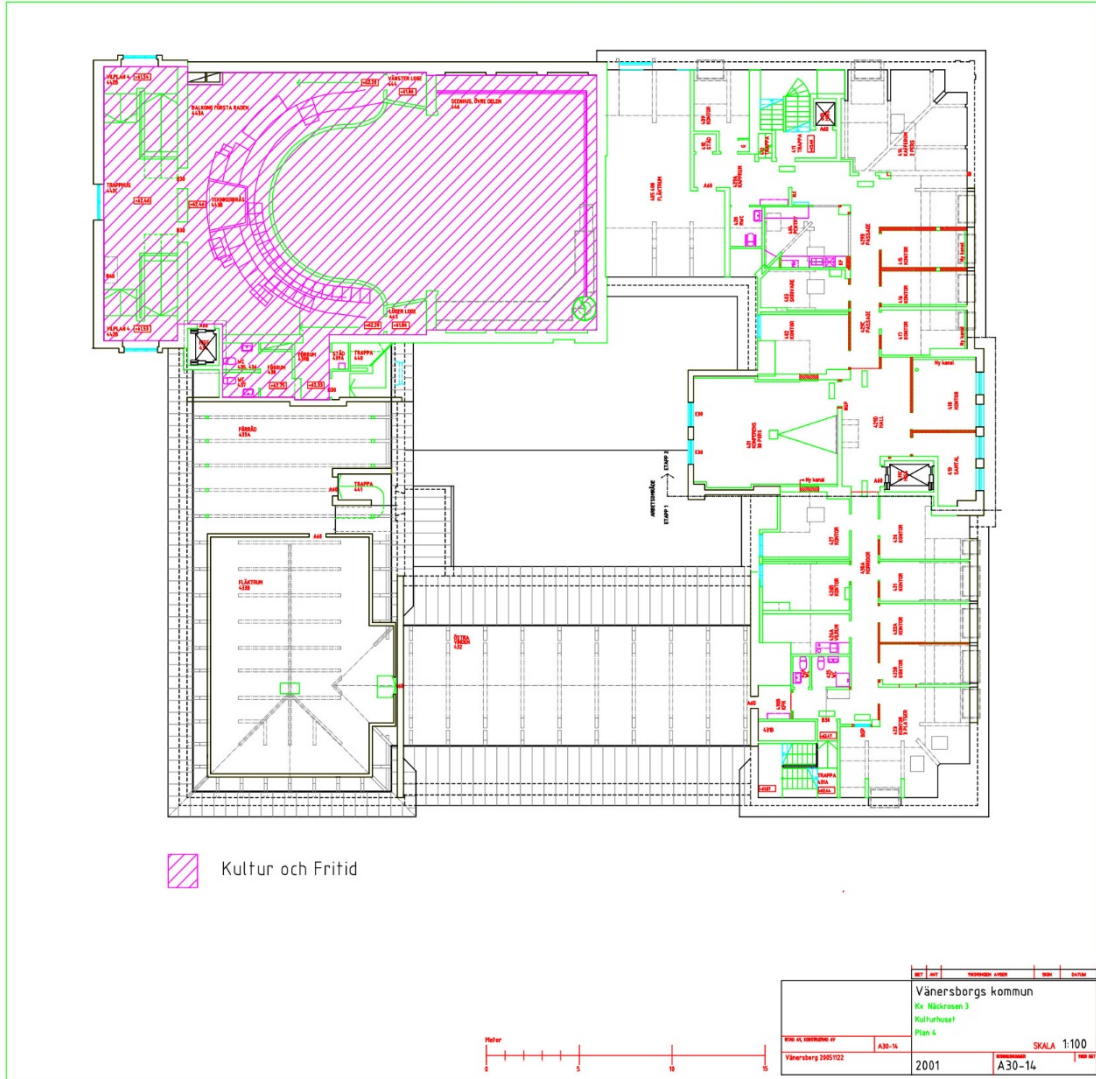
Signature reference: b2b7767-3070-489b-9832-063d58d33026

Signature reference: b31fe073-8381-423b-a68c-2b5e5313cbad

Signature reference: b2b76e7-3070-489e-9b32-063a8d3303e

Signature reference: b31fe073-8381-423b-a68c-2b5e5313cbad

Signature reference: b2677e7-307c-489e-9832-063d330309

Signature reference: b31fe073-8381-423b-a68c-2b5e5313cbad

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: JOAKIM SJÖLING

Date: 2023-10-23 12:36:37

BankID refno: cc184c84-8746-49c3-a3c9-b2d60b78b70b

Ordförande Folkets hus Vänersborg ekonomiska
förening: Joakim Sjöling

Signed by: Jonathan Axel Ingemar Svensson

Date: 2023-10-23 21:07:08

BankID refno: 1dcc572e-0964-46ed-8558-d2b422ba37d7

Ordförande kultur- och fritidsnämnden: Jonathan
Svensson

2024-02-27

Dnr: KUFRN 2024/5

Handläggare

Maria Nilsson
maria.k.nilsson@vanersborg.se
0521-72 24 37

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

Anmälan av delegeringsbeslut 2024-02-12--2024-03-10

Förslag till beslut

Redovisningen av beslut fattade med stöd av delegeringsordning för kultur- och fritidsnämnden antagen 2021-10-15, § 57, läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Delegeringsbeslut fattade under perioden 2024-02-12—2024-03-10 anmäls.

Underlag

- Rapport delegeringsbeslut 2024-02-12—2024-03-10

Amanda Christiansdotter

Verksamhetschef

Sändlista

-

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2024-03-11

Utskriven av: Maria Nilsson

Diarienummer:	Kultur- och fritidsnämnden
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kultur- och fritidsnämnden
Sammanträdesdatum:	2024-03-19
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.290	Tillfällig stängning av Konsthallen 6 mars	1.7
2024-03-07		Malin Haglund
KUFRN 2024/6	Övriga delegeringsbeslut för nämnden 2024	1.7
		Malin Haglund

2024-02-27

Dnr: KUFRN 2024/5

Handläggare

Maria Nilsson
maria.k.nilsson@vanersborg.se
0521-72 24 37

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

Meddelanden/Postlista 2024-02-12--2024-03-10

Förslag till beslut

Redovisningen av meddelanden/postlista läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Meddelanden/Postlista redovisas för perioden 2024-02-12—2024-03-10.

Underlag

- Meddelanden/Postlista 2024-02-12—2024-03-10

Amanda Christiansdotter

Verksamhetschef

Sändlista

-

Meddelanden/Postlista

Utskriftsdatum:

2024-03-11

Utskriven
av:

Maria Nilsson

Diarienummer: Kultur- och fritidsnämnden

Datum: 2024-02-12 - 2024-03-10

Meddelanden/Postlista

Handlingsid	I/U/K	Beskrivning	Dokumenttyp
Datum		Avsändare/Mottagare	Handläggare
Ärendenummer		Ärendemening	Avdelning
2024.160	U	Tjänsteutlåtande Idrottshuset KFF	SKRIVELSE
2024-02-13			Anna Svensson Kultur och fritid övergripande
2024.173	I	Distribution av beslut - Medborgarförslag om att bedriva fritidsgårdsverksamhet i skolor	BESLUT
2024-02-14			Magnus Nordin
KUFRN 2024/37		Medborgarförslag om att bedriva fritidsgårdsverksamhet i skolor	Fritid
2024.174	I	Beslut KF 2024-02-07 Medborgarförslag om att bedriva fritidsgårdsverksamhet i skolor	BESLUT
2024-02-14			Magnus Nordin
KUFRN 2024/37		Medborgarförslag om att bedriva fritidsgårdsverksamhet i skolor	Fritid
2024.175	I	Tjänsteanteckning gällande Medborgarförslag om att bedriva fritidsgårdsverksamhet i skolor	SKRIVELSE
2024-02-14			Magnus Nordin
KUFRN 2024/37		Medborgarförslag om att bedriva fritidsgårdsverksamhet i skolor	Fritid
2024.176	I	Medborgarförslag om att bedriva fritidsgårdsverksamhet i skolor	SKRIVELSE
2024-02-14			Magnus Nordin
KUFRN 2024/37		Medborgarförslag om att bedriva fritidsgårdsverksamhet i skolor	Fritid
2024.177	I	Beslut KF 2024-02-07 Justerad budget 2024 avseende förändrat personalomkostnadspålägg	BESLUT
2024-02-14			Marie Jensen
KUFRN 2022/88		Mål- och resursplan 2024-2026	Administrativa avdelningen
2024.178	I	Distribution av beslut KF 2024-02-07 - Policy och riktlinje för sponsring och donationer	STYRANDE DOKUMENT
2024-02-14		Kommunfullmäktige	Anna Svensson
KUFRN 2024/1		Handlingar som inte ingår i ett eget ärende 2024	Administrativa avdelningen
2024.180	I	Beslut från kulturnämnden Västra Götalandsregionen 2024-02-02 - § 1	BESLUT

Information om Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027			
2024-02-15		Kulturnämnden Västra Götalandsregionen	Ida Svanberg
KUFRN 2023/78		Remiss: Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027	Kultur
2024.181	I	Verksamhetsplan 2024	INFORMATION
2024-02-15		Bilda Sydväst	Amanda Christiansdotter
KUFRN 2023/99		Anslag för studieförbundens lokala verksamhet 2024	Administrativa avdelningen
2024.183	I	Ansökan enstaka offentligt arrangemang föreningar	BIDRAGSANSÖKAN
2024-02-12		Vänersborgs musikförening	Amanda Christiansdotter
KUFRN 2023/101		Enstaka offentligt arrangemang 2024	Administrativa avdelningen
2024.184	I	Beslut BUN 2024-02-16	UNDERLAG
2024-02-19			Magnus Nordin
KUFRN 2023/102		Utredningsuppdrag Norra Skolans lokaler	Kultur och fritid övergripande
2024.185	I	Utställningsförslag, Till utställningsansvarig på Vänersborgs konsthall.	INTRESSEANMÄLAN
2024-02-19		Alexandra Skarp	Malin Haglund
KUFRN 2023/23		Intresseanmälan Vänersborgs konsthall	Kultur
2024.190	I	Synpunkter till kommunen från hemsidan - Fritidsbanken	BREV
2024-02-19		***Personuppgift***	Glenn Hasselberg
KUFRN 2024/2		Synpunkter och förslag till kultur- och fritidsnämndens verksamheter 2024	Kultur och fritid övergripande
2024.193	I	Ansökan enstaka offentligt arrangemang föreningar	BIDRAGSANSÖKAN
2024-02-20		Åttersruds bygdegårdsförening	Amanda Christiansdotter
KUFRN 2023/101		Enstaka offentligt arrangemang 2024	Administrativa avdelningen
2024.222	U	Pressmeddelande - Färgsprakande Hbtqi-månad i Vänersborg	INFORMATION
2024-02-26		Kultur- och fritidsförvaltningen	Amanda Christiansdotter
KUFRN 2024/3		Pressmeddelanden 2024	Administrativa avdelningen
2024.225	I	Ansökan utställning	INTRESSEANMÄLAN
2024-02-26		Zeon Milo	Malin Haglund
KUFRN 2023/23		Intresseanmälan Vänersborgs konsthall	Kultur
2024.228	I	Ansökan om grundbidrag fritid 2024, Vänersborgs gymnastikförening	BIDRAGSANSÖKAN
2024-02-23		Vänersborgs gymnastikförening	Amanda Christiansdotter
KUFRN 2024/8		Grundbidrag föreningar 2024	Fritid
2024.229	I	Ansökan om grundbidrag kultur 2024, Trollhättan-Vänersborgs spelklubb	BIDRAGSANSÖKAN
2024-02-22		Trollhättan-Vänersborgs spelklubb	Amanda Christiansdotter
KUFRN 2024/8		Grundbidrag föreningar 2024	Kultur

2024.239	U	Beslut robotgräsklippare	BESLUT
2024-02-27			Adam Gistedt
KUFRN 2024/36		Direktupphandling robotgräsklippare	Fritid
2024.240	I	Ansökan om grundbidrag kultur 2024, Sundals släktforskarförening	BIDRAGSANSÖKAN
2024-02-27		Sundals släktforskarförening	Amanda Christiansdotter
KUFRN 2024/8		Grundbidrag föreningar 2024	Kultur
2024.241	I	Ansökan om grundbidrag övriga 2024, Aktiva seniorer Vänersborg	BIDRAGSANSÖKAN
2024-02-26		Aktiva seniorer Vänersborg	Amanda Christiansdotter
KUFRN 2024/8		Grundbidrag föreningar 2024	Kultur
2024.244	I	[2024/64] Motion om byggande av en Gradäng vid Huvudnässkolans Aula [ref=60916]	MOTION
2024-03-01			Anna Svensson
KUFRN 2024/41		Motion- Byggande av en Gradäng vid Huvudnässkolans Aula	Kultur och fritid övergripande
2024.245	I	Beslut KF 2024-02-07 Motion om byggande av en Gradäng vid Huvudnässkolans Aula pdf	BESLUT
2024-03-01			Anna Svensson
KUFRN 2024/41		Motion- Byggande av en Gradäng vid Huvudnässkolans Aula	Kultur och fritid övergripande
2024.246	I	Motion om byggande av en Gradäng vid Huvudnässkolans Aula	MOTION
2024-03-01			Anna Svensson
KUFRN 2024/41		Motion- Byggande av en Gradäng vid Huvudnässkolans Aula	Kultur och fritid övergripande
2024.247	I	Remiss av motion om byggande av en Gradäng vid Huvudnässkolans Aula pdf	REMISS
2024-03-01			Anna Svensson
KUFRN 2024/41		Motion- Byggande av en Gradäng vid Huvudnässkolans Aula	Kultur och fritid övergripande
2024.248	U	Månadsbrev mars 2024 - Vänersborgs kommun	INFORMATION
2024-03-01		Mattias Fredén	Amanda Christiansdotter
KUFRN 2024/4		Kultur- och fritidsförvaltningens månadsbrev 2024	Administrativa avdelningen
2024.251	I	Beslut från KS 2024-02-28 - Anvisningar och ramar för arbetet med Mål- och resursplan 2025-2027	BESLUT
2024-03-05		Kommunstyrelsen	Amanda Christiansdotter
KUFRN 2023/85		Mål- och resursplan 2025-2027	Administrativa avdelningen
2024.252	I	Distribution av beslut KS 2024-02-28 Medarbetarundersökning 2023	BESLUT
2024-03-05		Kommunstyrelsen	Anna Svensson
KUFRN 2024/1		Handlingar som inte ingår i ett eget ärende 2024	Kultur och fritid övergripande
2024.254	I	Distribution av beslut KS 2024-02-28 - Samråd för Friluftstrategi	BESLUT

2024-03-05		Kommunstyrelsen	Anna Svensson
KUFRN 2024/42		Samråd för Friluftsstrategi	Fritid
2024.255	I	Beslut KS 2024-02-28 Samråd för Friluftsstrategi	BESLUT
2024-03-05		Kommunstyrelsen	Anna Svensson
KUFRN 2024/42		Samråd för Friluftsstrategi	Fritid
2024.256	I	Samråd om Friluftsstrategi	REMISS
2024-03-06		Pål Castell	Anna Svensson
KUFRN 2024/42		Samråd för Friluftsstrategi	Fritid
2024.257	I	Samråd om friluftsstrategi docx	REMISS
2024-03-06			Anna Svensson
KUFRN 2024/42		Samråd för Friluftsstrategi	Fritid
2024.258	I	Friluftsstrategi - samrådshandling pdf	UNDERLAG
2024-03-06			Anna Svensson
KUFRN 2024/42		Samråd för Friluftsstrategi	Fritid
2024.259	I	Friluftsutredning samrådshandling pdf	UNDERLAG
2024-03-06			Anna Svensson
KUFRN 2024/42		Samråd för Friluftsstrategi	Fritid
2024.260	I	Synpunkter till kommunen från hemsidan - Gym för seniorer	BREV
2024-03-06		***Personuppgift***	Magnus Nordin
KUFRN 2024/2		Synpunkter och förslag till kultur- och fritidsnämndens verksamheter 2024	Kultur och fritid övergripande
2024.261	I	Bidragsansökan 911	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Blåsut Vänersborgs Bandyklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.262	I	Bidragsansökan 912	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		HK Brätte	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.263	I	Bidragsansökan 914	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Rugbyklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.264	I	Bidragsansökan 915	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Tennisklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.265	I	Bidragsansökan 916	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Segelsällskap	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.266	I	Bidragsansökan 918	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		IFK Vänersborg	Elvis Sabovic

KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.267	I	Bidragsansökan 919	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Budoförening	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.268	I	Bidragsansökan 920	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Skidklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.269	I	Bidragsansökan 922	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Ryttarförening	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.270	I	Bidragsansökan 923	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		IF Änglarna	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.271	I	Bidragsansökan 924	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Vattenskidklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.272	I	Bidragsansökan 926	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs IF	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.273	I	Bidragsansökan 928	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Hockey Club	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.274	I	Bidragsansökan 929	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Bågskytteklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.275	I	Bidragsansökan 930	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Bordtennisklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.276	I	Bidragsansökan 934	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Simklubben Vänersborg	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.277	I	Bidragsansökan 937	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		IBK Vänersborg	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.278	I	Bidragsansökan 938	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Taekwondo Yoksa	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.279	I	Bidragsansökan 942	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		IF Friskis-Svettis Vänersborg	Elvis Sabovic

KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.280	I	Bidragsansökan 946	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs Atlet o Brottarklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.281	I	Bidragsansökan 950	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		OK Skogsvargarna	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.282	I	Bidragsansökan 951	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vargön Vänersborgs Badmintonklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.283	I	Bidragsansökan 954	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Wargöns IK	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.284	I	Bidragsansökan 955	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Vänersborgs FK	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.285	I	Bidragsansökan 957	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Skidklubben Granan	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.286	I	Bidragsansökan 960	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Brålanda Idrottsförening	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.287	I	Bidragsansökan 962	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Frändefors IF	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.288	I	Bidragsansökan 965	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Dalslands Hästsportklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.289	I	Bidragsansökan 968	BIDRAGSANSÖKAN
2024-03-06		Hunneberg Sport och Motionsklubb	Elvis Sabovic
KUFRN 2024/7		Kommunalt aktivitetsstöd idrottsföreningar 2024	Administrativa avdelningen
2024.292	I	Synpunkter till kommunen från hemsidan - Förslag om e-tjänst Musikskolan	BREV
2024-03-08		***Personuppgift***	Per Graneld
KUFRN 2024/2		Synpunkter och förslag till kultur- och fritidsnämndens verksamheter 2024	Kultur och fritid övergripande

2024-03-05

Dnr:
KUFRN 2024/4

Handläggare

Amanda Christiansdotter
amanda.christiansdotter@vanersborg.se
0521-72 24 36

Information från förvaltningschef

Vid nämndens sammanträde informerar förvaltningschef om aktuella frågor.

Som underlag bifogas även förvaltningens månadsbrev för mars månad. Månadsbrevet presenterar ett urval av förvaltningens publika verksamhet och talar om vad som är på gång inom förvaltningen.

Det finns även att ta del av på Vänersborgs kommuns hemsida: [På gång i kultur- och fritidsförvaltningen | Vänersborgs kommun \(vanersborg.se\)](#)

För att ge en bättre inblick i vad förvaltningen gör för kommunens invånare har vi tagit fram en broschyr som presenterar kultur- och fritidsförvaltningen i Vänersborg. Ta del av den digitala och interaktiva broschyren här: [Vänersborgs Kommun / Kultur & Fritid \(sebroshyr.se\)](#)

På gång i kultur- och fritidsförvaltningen

Häng med på vad som är på gång hos kultur- och fritidsförvaltningen under mars 2024.

Hbtqi-månad för inkludering och mångfald

Under hela mars månad står hbtqi-frågor i centrum i Vänersborg. Hbtqi-månaden är resultatet av ett arbete som initierats i kultur- och fritidsförvaltningen.

Arbetet har vi spridit inom kommunen, till näringsliv och civilsamhället och nu finns ett större gemensamt engagemang och fler aktörer kring hbtqi-frågor i Vänersborg kopplat till folkhälsoarbetet och ett socialt hållbarhetsperspektiv.

Hbtqi-månaden genomförs med ekonomiskt stöd från Rådet för hälsa och social hållbarhet.

En månad fylld med arrangemang för alla

Som en del av månaden arrangeras mängder av intressanta, roliga och inspirerande arrangemang på temat.

[Ta del av månadens program med aktiviteter för alla](#)

Under mars bjuder Musik- och kulturskolan in till flera fantastiska föreställningar med skolans elever.

Stråkfest 7 mars

Alla stråkelever bjuder in till en härlig konsert med stråkinstrumenten i centrum.

- Plats: Huvudnäsaulan
- Tid: 18.30
- Entré: fri entré (kollekt tas upp av föräldraföreningen)

Blåsfest 9 mars

Skolans fantastiska blåsorkestrar underhåller med blåsmusik.

- Plats: Huvudnäsaulan
- Tid: 12.00
- Entré: fri entré (kollekt tas upp av föräldraföreningen)

Symfonifest på turné

Vargöns Symfoniorkester med solister bjuder på ett sprakande program för alla som älskar musik.

Ariele Haglund - oboe

Hanna Ohlwein - violin

Philip Engström - cello

- 24 mars kl. 17.00 Frändefors kyrka
- 25 mars kl. 18.00 Grästorps konserthus
- 26 mars kl. 18.00 Vargöns kyrka

Fri entré

Teaterföreställningen Demoner 26 mars

Musik-och kulturskolan ger föreställningen Demoner av Lovisa Onnemark.

Pjäsen utspelar sig i ett litet samhälle under två tidsparalleller. Temat är ung kärlek, längtan, skräck, sårbarhet och identitet. Vem var egentligen Miranda, tjejen som försvann under skolavslutningskvällen i juni 2004? Pjäsen ingår i Riksteaterns LÄNK 2024 som är ett projekt där professionella dramatiker skriver pjäser för unga.

Efter föreställningen bjuder Vänersborgs konsthall in till workshop och möjlighet till samtal sinsemellan. När dörrarna till konsthallens ateljé och utställningsyta öppnas upp finns också möjlighet till en förhandstitt på kommande utställning.

- Plats: Vänersborg Teater & Vänersborgs Konsthall
- Tid: Föreställning: 18.00–19.00. Konsthallen efter föreställning – 20.15
- Entré: Fri entré

Regi: Johanna Gregorc

Koreografi: Amanda Marklund.

Skådespelare: Elever från Musik-och kulturskolans teatergrupp - ungdom.

Bibliotekens program under mars

Under hbtqi-månaden hålls flera föreläsningar, filmvisningar och arrangemang i bibliotekets lokaler.

[Gå till hbtqi-månadens program](#)

Knattebio

Filmklubben Kikaren visar film för barn 2–4 år.

- Datum: fredag 1, 15 och 29 mars
- Tid: 15.30–16.00
- Plats: Vänersborgs bibliotek

Fråga oss om hur du blir medlem i filmklubben så får du utskick med e-post ett par dagar innan varje Knattebio-tillfälle med vilka filmer som visas. Fri entré.

Melodikrysset

Kom till oss och lös Melodikrysset tillsammans. Vi bjuder på kaffe!

- Datum: lördag 2, 9, 16, 23 och 30 mars
- Tid: 10.00–11.00
- Plats: Vänersborgs bibliotek

Bokcirkel

Bokcirkeln träffas på Frändefors bibliotek första måndagen i månaden.

- Datum: måndag 4 mars
- Tid: 17.00–19.00
- Plats: Frändefors bibliotek

Det är ett kravlöst deltagande där vi samtalar om den bok vi läst. Varje gång bestämmer vi tillsammans vad nästa läsning ska bli. Alla är välkomna och biblioteket bjuder på fika.

Prova schack med Vänersborgs Schacksällskap

Vänersborgs Schacksällskap bedriver under våren schackverksamhet i Vänersborgs bibliotek på torsdagar.

- Datum: torsdag 7, 14, 21 och 28 mars
- Tid: 16.30–18.00
- Plats: Vänersborgs bibliotek

Välkommen att prova på, för dig som är nybörjare eller har spelat förr, gammal som ung.

Sångstund med Astrid Lindgren-tema

Linus Lundberg kommer till oss för tre sångstunder med olika tema under våren. Anpassat för barn 2–6 år.

- Datum: fredag 8 mars
- Tid: 16.30–17.30
- Plats: Vänersborgs bibliotek

IT-hjälp

Datorhandledning för nybörjare.

- Datum: måndag 11 och 25 mars
- Tid: 10.00–11.30
- Plats: Vänersborgs bibliotek

Drop-in för dig som behöver komma hjälp med din dator, mobiltelefon eller surfplatta. Ta med den enhet som du behöver hjälp med.

Sagostund

Välkommen på sagostund för barn 3–5 år med Annika och Helena.

- Datum: tisdag 12 mars
- Tid: 15.00–15.30
- Plats: Vänersborgs bibliotek

Seniorfilm

Seniorfilmklubben visar en trevlig film för sina medlemmar.

- Datum: onsdag 13 mars
- Tid: 11.00–13.00
- Plats: Vänersborgs bibliotek

Mingel med kaffe och kaka från kl. 11.00 innan filmen börjar kl. 11.15. Fri entré, men fråga oss om hur du blir medlem.

Bygglovsöppet på Brålanda bibliotek

En gång i månaden i vår kan du träffa bygglovshandläggare på Brålanda bibliotek.

- Datum: tisdag 19 mars
- Tid: 9:00 – 11:00
- Plats: Brålanda bibliotek

Kom och ställ dina frågor om bygglov

- Vad får du göra bygglovsfritt?
- Vad säger detaljplanen?
- Vad gäller för attefallsbyggnader?
- Hur ansöker du och hur går bygglovsprocessen till?

Föräldrahäng med boktips

Är du föräldraledig och vill träffa andra vuxna? Ta med din bebis och kom på föräldrahäng.

- Datum: onsdag 27 mars
- Tid: 11.00–12.00
- Plats: Vänersborgs bibliotek

Vi tipsar om böcker får både dig och din bebis och fikar tillsammans. Vi bjuder på enkel fika.

Välkommen till biblioteket i vår!

[Läs mer på bibliotekens hemsida](#)

Improvisationsläger med Vänersborg Jazz Academy

Impro Day Camp (f d Jazz Mini Camp) är dagskurser för ungdomar mellan 11-20 år. Under en dag får deltagarna spela i ensemble, jobba med improvisation, samspel och få repertoarkännedom.

Nästa kurs hålls den 10 mars i Vänerparken.

[Läs mer om Impro Day Camp](#)

Anmälan till sommarens jazzkurs öppnar

Den 1 mars öppnar anmälan till Jazzkurs Vänerborg 22-26 juli 2024.

Kursen är för dig mellan 13 och 25 år och bjuder på inspirerande workshops, master classes, öppna jam och avslutande jazzfest med lärare och elever.

[Mer information finns på hemsidan för Vänerborgs Jazz Academy.](#)

Elever ställer ut på Vänersborgs konsthall

Elever i åldrarna 6-15 år från Vänersborgs Musik-och Kulturskola ställer ut i en gemensam utställning på temat offentlig konst.

Utställningen har vernissage den 27 mars.

Verken i utställningen har inspirerats av konst i det offentliga rummet och graffiti.

[Läs mer på konsthallens hemsida](#)

Uppstartsmöte inför årets kulturvecka

Mötet riktar sig till föreningar, organisationer, kulturutövare, studieförbund, näringsliv som vill medverka som arrangör under Kulturveckan 2024.

Kulturveckan kommer även i år vara förlagd till vecka 43 (måndag - söndag 21-27 oktober).

Välkommen på uppstartsmöte

Vi ses onsdag 6 mars klockan 18.00-19.00 i Gröna salen i Vänersborgs bibliotek.

En viktig del av mötet är hur vi kan samverka med varandra och erbjuda ett attraktivt program tillsammans. Välkomna!

Anmäl dig!

Vi bjuder på fika och kaffe/te och behöver din anmäl senast **5 mars**.

Anmäl dig till jessica.lindskog@vanersborg.se

Var vänlig uppge eventuell specialkost.

Konstnärer erbjuds utsmycka den nya Holmängenskolan

Vänersborgs kommun är i slutskedet med färdigställandet av Holmängenskolan, en kombinerad förskola och F-6. Skolan är helt byggd i trä och barnperspektivet har genomsyrat planeringen.

Nu bjuds yrkesverksamma konstnärer in att anmäla intresse till skissuppdrag inför en permanent konstnärlig gestaltning utomhus på idrottshallens fasad. Genom att tillföra konstnärliga värden ska gestaltningen förstärka platsens funktion och identitet.

Vänersborgs Konstråd kommer att tilldela tre konstnärer varsitt skissuppdrag, där en konstnär slutligen får genomförandeuppdraget. Referensgrupper från skolan kommer att involveras i processen.

Konstprojektet är planerat att genomföras under hösten 2024 och våren/sommaren 2025.

Intresseanmälan görs i systemet Visma direktupphandling.

Årets första kulturföreningsträff

Välkommen på årets första ordförande och kassörsträff för kulturföreningarna.

- Onsdag 6 mars
- Klockan 19.00-20.00

- Gröna salen i Vänersborgs bibliotek
Insläpp sker via kvällsentrén, Köpmansgränd 1.

Mötet riktar sig till dig som är ordförande och kassör i en kulturförening, och syftar till ökat nätverk, kunskap och samverkan kring förening- och arrangörsläget.

På mötet berättar förvaltningen om lite matnyttigt inför året, och vi gästas vi av Forum som ska berätta om Evenemangsfonden och stundande Vänersborgsgalan.

Anmäl dig!

Vi bjuder på fika och kaffe/te och behöver din anmäl senast **5 mars**.

Anmäl dig till jessica.lindskog@vanersborg.se

Var vänlig uppge eventuell specialkost.

En kultur- och fritidsförvaltning för alla

För att ge dig en bättre inblick i vad förvaltningen gör för kommunens invånare har vi tagit fram en broschyr som presenterar kultur- och fritidsförvaltningen i Vänersborg.

[Ta del av den digitala och interaktiva broschyren](#) [↗](#)

Önskar du hellre en pappersvariant att ha i handen? Välkommen att hämta ett exemplar på våra bibliotek, i Arena Vänersborg samt i kommunhusets reception.

Mer om vad som händer i närområdet

Genom turistbolaget Visits webbplats får du ännu fler tips på vad som händer i närområdet.

[Besök Visist webbplats](#)

Om månadsbrevet från kultur- och fritidsförvaltningen

Månadsbrevet publiceras av kultur- och fritidsförvaltningen i Vänersborgs kommun. Det presenterar ett urval av förvaltningens publika verksamhet och talar om vad som är på gång inom förvaltningen.

Få nästa månadsbrev till din mail

Vill du prenumerera på månadsbrevet och få senaste uppdateringen till din mejl? Anmäl dig genom att skriva in din e-postadress nedan.

E-postadress *

Vänligen dubbelkolla att din angivna adress stämmer.

- Jag godkänner att mina uppgifter sparas i Vänersborgs kommuns administrativa program enligt dataskyddsförordningen (GDPR) och att fotografering kan förekomma för dokumentering, information och marknadsföring av vår verksamhet. *

Skicka

Senast uppdaterad: 1 mars 2024